

SPIRITUALIA EXERCITIA

VERE DIVINA,

quæ compendio ferventem bonæ voluntatis hominem ad familiarem DEI amicitiam, plenam conformitatem, stabilemque unionem, & ad ipsum perfectionis apicem perducunt.

DIVINITUS REVELATA

Piissimo & Illuminatissimo Viro
Brabantino

D. NICOLAO ESCHIO,
Presbytero,

Primum ab eodem Germanicè vulgata;

Deinde

à

LAURENTIO SURIO

Carthusiano

etiam latinè edita.

BIBLIOTHEQUE S. J.
Les Fontaines
60 - CHANTILLY

Tandem

Notis quibusdam explicata à M. & A. I. M. O.

Hæc spiritualia D. Nicolai Eschii Exercitia, eoquod non solum nihil fidei, aut bonis Moribus contrarium, sed doctrinam Verè catholicam contineant, hominèmq; bonæ Voluntatis via brevissima ad Deum deducant, & adjectæ notæ plurimum utilitatis iis, qui in Christiana Perfectione gressus facere intendunt, afferre possint, typo dignissima esse censeo. Augustæ Vindelicorum die 15. Februarii, anno 1792.

Imprimatur

Ex Rmo Vic. Off. Augustæ
die 17. Febr. 1792.

Joan. Nep. Episc. Pell.
Vic. Generalis impria.

JOS. ANT. STEINER.

SS. Theol. Doctor, Eminen-
tiss. ac Sereniss. Elect. Archi-
episc. Trevir. Episcopi Au-
gustani Consil. Eccles. Ma-
jor Pœnitentiarius, Confisto-
rii Assessor, Visitator Gene-
ralis, ad Insig. Colleg. S. Mau-
ritii Canonicus, & Librorum
Censor,

Authoris Vita.

Nicolaus Eschius, vir nobilis, natus est in Osterwick Brabantiae anno 1507. Post mortem uxoris suae Orationibus, & Exercitiis spiritualibus sese consecravit. Corporis infirmitates impedierunt ipsum ab ingressu Ordinis, & Monasterii Carthusiani: nilominus Cellulam, quam sibi in vicinia Carthusiae Coloniensis aedificaverat, sæpius inhabitare solebat. Dietæ, ubi Concionator erat, mortuus est anno 1578. postquam Exercitia spiritalia, Margaritam Evangelicam, sagogem ad vitam internam &c. concripserat.

Ex Lexico Christiani Jöcher.

IN

IN EXERCITIA QUÆDAM DIVINA

prorsus, & quæ compendio hominem
in DEUM transformare n. queant,
Authore D. Nicolao Eschio, magnæ
apud Brabantos existimationis
& pietatis
viro,

F. LAURENTII SURII
AD PIUM LECTOREM
P R Æ F A T I O.

Ea, quæ sequuntur exercitia, ami-
ce Lector! cuidam celeberrimæ opinio-
nis

A

nis

* *Exercitia sunt hæc Documenta sancta & sanctificantia, quæ & intra, & extra Orationem exerceri & observari debent.*

1. Quod *transformatur*, de una forma transit in aliam: itaque Homo transformatur in Deum, quando conformatur Voluntati Divinæ, & Morem induit Divinis similes, Veritatem Divinam intelligit & Perfectionem, Voluntatem Dei bonam, beneplacentem, & perfectam diligit, beneficiorum perfectionumque Divinarum indefinenter meminit, Præcepta & Consilia Evangelica observat &c.

his viro divinitus revelata, facili comprehendio hominem, bona ac ferventi voluntate præditum, ad familiarem Dei amicitiam, stabilemque unionem, & ad ipsum perfectionis apicem *b.* perducent: idque ita, ut neminem gravent, nemini, quo minus, quæ sunt status ac muneris, exequi possit, ullum præstent impedimentum: quin potius mirum in modum hominem relevent, & aptum atque idoneum efficiant ad externa, internaque omnia cum Deo, & in Deo, & pro Deo tranquillè ac devotè, necnon prosperè administranda.

Unde cum implacabili in nos odio stimulatus pestifer serpens, non designat pios ab iis, quæ possint illis salu-

b. Perfectionis apex, & summus gradus consistit in Charitate, amicitia, conformitate, & familiaritate solida, ordinata, humili & sincera hominis erga Deum, & cum Deo, ut integrè adhærens Deo *unum* fiat cum Ipso, & quidem *stabiliter*, quantum in hac via & vita est possibile. Attamen stabilitas ista intelligi, & adipisci non potest *semper actualiter*, sed *Habitualiter*, & virtualiter tantum, per ferventes & frequentes actus.

luti esse, innumeris penè machinationibus, dolis ac molestiis avocare, id nobis monendus es Christiane Lector, ut ne qua illius fraude ab hisce te exercitiis, revera divinis atque utilissimis, retrahi patiaris: sed contemptis omnibus, quæ ille animo tuo ingerere possit, Dei clementiam precibus continuis pulses, ut horum tibi exercitiorum cultum, gustum, fructum, effectumque largiatur.

Quod ut impetrare sis idoneus, ac dignus, curandum tibi erit; ut perpetuò tibi ipsi observando c. invigiles, & ut ab orationis studio nunquam discedas. Nam sine his duobus, puta sine orationis, laborisque instantia, nihil hinc obtinebis. Sed & hoc cum primis necessarium est, ut bene sis à vitiis expurgatus: & ut sciens ac prudens i. e. deliberatè volens,

c. Nimirum observando, examinando, recolligendo, vincendo, & custodiendo singulas cogitationes, affectiones, passionēs, locutiones, operationes, omissiones, & intentiones tuas &c. membrorum motus, sensuum actus &c.

ens, nullum intra conscientiam peccatum retineas, cujus te vere non pœniteat, quodque vel confessus non sis, aut confiteri nolis.

Ad hæc nullius unquam vultum, nec ullas rerum labentium vanitates fixè contueberis: sed oculis demissis semper magis ad Deum intra te præsentem, quàm foras ad creaturas, respicies.

Nunquam etiam vanus aut levis eris, sed amans pias & dulces lachrymas, & luctum sanctum ex amore nascentem, pro tuis, ceterorùmque hominum peccatis.

Deinde quolibet die invocato humiliter Spiritu sancto, sine quo nihil poteris, manè una hora, d. ac vesperti
simi-

d. *Una hora*, aut plures, in die, si his exercitiis, aut similibus impendi nequit, impendatur quodcumque potest, tempus, quæratũque locus à turbis & distractionibus liber, vel liberandus. Idem faciendum cum diebus &c. locus obscurus. Coercet aurium, & oculorum curiositatem, & ideo tam Orationi, quàm Meditationi recollectus ac devotus inservit.

similiter, teipsum in obscuro & solitario loco includes, ibique in te ipsum introgressus, *e.* Deum tuum tibi revera præsentem attendes, atque ita in quolibet horum exercitiorum, octo vel decem, aut duodecim, plures etiam paucioresve, dies devote orando ac meditando versaberis, quemadmodum tum res ipsa, tum tuæ personæ ratio exigere videbitur: atque interim missa facies alia voluntaria exercitia, quæ tibi ipsi constituisti, ut sic tota die ac nocte id, in quo laboras, exercitium memoriæ tuæ ac desiderio propositum sit, animoque infixum. *f.*

Tum etiam sensus tuos intra te colliges, virésque animæ cunctis ima-

A 3.

gi-

e. In semetipsum ingredi est omnia tam interna, quam externa scrutari, recolligere, coordinare: & ad Deum in corde præsentem se convertere, seu introvertere, suspirare, orare &c.

f. Infixum animo est exercitium aliquod, quando ipsum in pensè Consideratur, identidem recogitatur, atque in praxim redigitur.

ginibus nudatas, g. tam profundè in Deum tuum defiges, imprimes, immerges, h. ut ex nulla creatura aliquid medii i. patiaris. Quod ita fiet, si,

g. Ab imaginibus cunctis nudatur anima, quando liberatur à cogitationibus, imaginationibus, & distractionibus universis, quæ varia quasi depingunt in memoria & phantasia humana.

i. Vires animæ sunt tres, *Intellectus*, *Voluntas*, & *Memoria*; hæc nudæ, puræ, ac simplices sunt, si Deum super omnia, tanquam summum bonum, cognoscit & æstimat. Intellectus: super omnia & ex omnibus diligit, Voluntas: in omnibus recogitat, & ubique præsentem reveretur, invocat, & adorât Memoria &c.

h. Clavus, qui in aliquo subiecto affigitur, vel defigitur tantum, facile extrahi & amoveri potest: difficultat autem, qui imprimitur: & difficillimè, qui immergitur: sic etiam Vires animæ nostræ in Deo, id est, in Dei Cognitione, dilectione, recollectione, adoratione & Imitatione superficialiter tantum, vel solidè, vel etiam profundè occupari, & quasi stabiliri possunt, si ne omni alicuius distractionis, aut inordinati amoris, timorisque medio & impedimento.

i. Medium aliud est adjuvans, aliud impediens: hic summitur pro impediens, sicut e.g. interpositio Januæ clausæ est medium, quod impedit unionem cum incluso homine. Sic omnis Cogitatio, omnis affectio, omne verbum, omne desiderium, omne opus, omne gaudium, quod tendit in aliquam creaturam, vel quod occupatur, terminatur, quæritur, aut auritus ex aliqua Creatura, est medium, quod impedit, minuit, vel extinguit Charitatem, Claritatem, & Memoriam Dei; hæc enim distrahunt, occupant, & quasi dilacerant vires, & actus animæ.

si quadam animi æquabilitate, placide, & absque cordis immoderata sollicitudine & affectu, quæ faciendæ sunt facias, servata semper cordis libertate, *k.* ut ne illud ea occupent & lacerent, sed simpliciter *l.* cuncta referas in Deum, cui utique perire nihil potest.

Porro in his ipsis exercitiis, si falli noles, necesse est, ut humili ac simplici obedientia viro alicui bene experto, si talis haberi possit, te submittas, qui te in his dirigat; à quo in rebus dubiis consilium petas; cujus ductum sequareis, cujus ita foris, ut Dei intus *m.* monitis obtemperes, ne forte, quod est admodum perniciosum, propria subnixus ac fretus vo-

A 4

lun-

k. *Æquabilitas & libertas Cordis* in omni eventu, & loco, negotio, consortio &c. sibi semper æqualis manet, quin jam inaniter lætetur, jam inordinate tristetur.

l. *Simpliciter*, i. e. simplici & filiali cum intentione, confidentia & patientia &c.

m. *Foris* habemus verbales doctrinas hominum: *intus* occultas Inspirationes & Instructiones Dei, utrasque debemus observare.

tuntate, à maligno spiritu, id quod facile accidere potest, in errores ac pericula tuæ salutis abducaris. Interim rogandus tibi erit Deus, ut ejusmodi, quem fortè elegeris, hominem sua gratia illustret, quò in omnibus ita, ut est maximè salutis tuæ utile & accommodum, te regat, instituatque.

Cæterùm cuncta tua Exercitia cum perfecta facies cordis in Deum sublevatione, conversioneque, cum ignitis quoque suspiriis, & amoroso omnium animæ virium effluxu in Deum, non interim anxie nimis cum aliqua tristi mora peccata tua præterita, vel præsentis tentationes commemorando, sed quasi negligendo ea, nec ad-

ver.

n. Fons effluit in aliquod vas, aut subjectum, si omnes ipsius guttæ in illud ipsum diriguntur, & Colliguntur: sic *Intellectus* humanus effluit in Deum, si omnes eius cogitationes, studiositates, & Considerationes: *Voluntas*, si omnes affectiones, maximè si omnis eius Amor: *Memoria*, si omnes recogitationes, reflexiones, & imaginationes, solummodò ad Deum diriguntur, & in Deo Congregantur, atque quiescunt, quasi uno fluxu & confluxu, sine intermissione, & distractione.

vertendo saltem, aut certè in inferiori homine cum aspernatione relinquendo. Hæc enim una omnium facilissima ratio est tentationes superandi, ut quoties eas persenseris, semper amorosè, o, cor ad Deum tuum sustollas. Alioqui medium & impedimentum facilioris, velocioris, & efficacioris victoriæ tibi præstant.

Enimverò & venialia peccata cuncta multò faciliùs, efficacius, & perfectius amorosa quadam & ferventi mentis ad Deum conversione applicationeque delentur, quàm si ad ea etiam cum contritione, imperfectâ nimirum, respiciatur. Sed hoc occultum quoddam exercitium est, paucis cognitum, ac minùs usitatum.

Conferet autem non parum ad Dei

A 5

ac

o. Amorosè sustollitur Cor ad Deum, quando-
cunque vel devotum suspirium, vel brevissima
quædam orationuncula, vel solus oculorum intuitus
cum amore filiali emittitur, vel dirigitur ad Deum,
magna cum fiducia, & sine omni Cordis inquietudine.

pius cognitionem unius, alteri-
pituli attenta, profundaqua ru-
o, sive ex Augustini Meditatio-
Soliloquiis, sive aliorum id ge-
is opusculis. Huc etiam sin-
er utilia esse possunt D. Thomæ
: Opuscula 60^{mum} 61^{mum} 62^{dum}
58^{vum} 59^{num}.

l cætera exercitia maximè pro-
: ea, quæ apud Henricum Har-
pluribus locis magna sancti
is gratia tractantur.

rrò ubi plùs solito gratiâ te de-
m p. senseris, intentis & vel
r institutis Orationibus brevissi-
vel in memoriam revocatis SS.
uræ consolatoriis sententiis ac
tionibus amissum cordis gaudi-
um

ratia dulci & sensibili destitutus, vel qua-
ntus est, qui contra intimam, & seriâ
em suam distractior, aridior, tepidior,
, obliviosior, & contra Virtutes fidei, spei,
s, Castitatis &c. tentatus magis, vehe-
, frequentius, diuturnius existit, & in
quasi in umbra mortis vivit, jacet, vel

um revoces: divina ad mentem benefici-
are ducas, Deumque medullitus laudes,
instar Helisæi Psalteri sibi abhibentis:
aut etiam cum Davide cogites, bo-
num tibi esse adhærere Deo; huic uni
vaces, hunc ardentè sitias, q. assiduè
mediteris; ad ipsius præsentiam non
tantùm acquirendam, sed & conser-
vandam, vigilando, observando,
ubertim flendo r. suspiras.

Enimvero si ad Dei contemplatio-
nem præparari velis, primò vitia om-
nia deferas oportet, terrena quæque
fastidias & calces, s. sancti Spiritus
visitationem sitibundo cordis affectu
desideres, gratiam hanc contempla-
tionis à Deo continuo preceris, ad
amo

q. Sitire aliquid est æstuanter, ferventer, &
Constantè ipsum desiderare, & quærere, donec
obtinèatur, sitis restringatur, & desiderium
adimpleatur.

r. Flatu, si non Corporali lachrymarum, quæ
in potestate nostra non sunt: saltem spiritali,
vel Intellectuali gemituum intimorum &c.

s. Calcanda, contemnenda, fastidienda, & re-
linquenda sunt terrena, quomodo, & quando,
& ubi hoc vel præcipit, vel permittit ratio sta-
tus assumpti, & Officii injuncti.

amorem unientem t. ceu Exercitiorum omnium finem, jugiter aspires, atque in his omnibus, donec ea adipiscaris, magna contentione labores, carnis curam etiam in licitis & concessis u. ob studium divini amoris sæpe rejicias ac repellas, certus quòd quò amaris ardentius, eo Deum Optimum Maximum propius contemplabere. Vale.

DE

t. Amor uniens animam vel Innocentem, vel Pœnitentem cum Deo, & D. N. Jesu Christo consistit in Charitate Perfecta.

u. Ad Perfectionem Charitatis, Castitatis, omnisque virtutis qui aspirat, & pertingere laborat, non solum illicita omnia evitare & abhorreere debet, sed & licita, permixtaque multa declinare in cibis, potibus, vestibus, lusu &c.

DE VIA PURGATIVA. a.

Ut cognoscas Deum. b.

EXERCITIUM I

PRIMO exercebis te in forti, c. perfecta d. & profunda e. cognitione Domini Dei tui, quantum per gratiam Eius obtinere poteris.

Hanc

a. *Purgatio* à peccatis, multoque magis à peccaminosis affectibus, habitibus, & Consuetudinibus nisi fiat, & præcedat, neque Illuminatio vera, neque Unio sancta, & Perfectio solida obtineri potest.

b. Primum Principium & ultimus Finis noster est Deus noster, propterea inprimis, ante omnia, & super omnia Cognosci, appetiari, diligere, quæri, & desiderari debet.

c. Propter, & Contra varias tentationes errorum, erronumque fortis :

d. Ad Consequendam & Conservandam Charitatis Divinæ integritatem *Perfecta* :

e. Ad prægustandam felicitatis æternæ gloriam, *Profunda*, familiaris, & intima debet esse Cognitio Dei, Perfectionumque Divinarum : quas

Hanc autem cognitionem magis impetrare conaberis fervidis desideriis *f.* & devotis orationibus, quàm arduis studiis & laboribus externis. *g.* Dei enim donum eū singulare & pretiosum valdè. Quapropter sæpenumero humili & profundo corde i. e. sæpè actualiter, semper virtualiter, contrito, humiliato, & in nihilum suum demerso corde, ipsummet Deum tuum desiderabis possidere: orabisque, ut tibi manifestare dignetur se ipsum, suamque voluntatem bonam, beneplacentem & perfectam.

Attende ejus æternam & infinitam potentiam, sapientiam, bonitatem, & incomprehensibilem amorem.

Confidera Quid *b.* sit Dominus Deus tuus

f. Multò melior est, si sapida fuerit, & practica, quàm speculativa tantum; & ideo multò magis orandum, quàm legendum, studendumque.

g. Deus enim se se manifestat, & Communicat humiliter Credentibus, instanter suspirantibus, devotè orantibus multò citius, largius & Copiosius, quàm curiosè & superbè studentibus.

h. Quid? Ens perfectissimum, Primum, summum, unicum & omne bonum tuum. Quis? Deus deorum, Dominus dominorum, Creator, Gubernator & Remunerator tuus &c. Qualis? Verissimus, fidelissimus, Potentissimus, Sapientissimus, Amantissimus, & Amantissimus &c. Quantus? æternus, immensus, infinitus, incircumscriptibilis, incomprehensibilis &c.

tenè, Quis, Qualis & Quantus : Nempe Deus altissimus super omnia, summa veritas, æterna & immutabilis i. bonitas, vera & sempiterna substantia, & charitas infinita, qui in seipso aded existit magnus & ineffabilis, ut multo melius & verius cognoscatur per ablationem seu abnegationem k. omnium perfectionum & dignitatum, quæ de eo cogitari & dici queunt, (ut est potentia, sapientia, bonitas & similia) quàm per eorundem affirmationem.

Expende insuper, quòd Deus est verus, proprius, naturalis locus, sedes, cen-

i. *Immutabilis* est Dei bonitas, quia non vincitur à malis, peccatis & ingritudinibus hominum malignantium, sed quasi certat cum ipsis, quis tandem victor evadat, an homo in malefaciendo, an Ipse Deus in benefaciendo ?

k. Attribuimus Deo & Affirmamus de ipso Perfectiones, si cogitamus, vel dicimus : Deus est Potentior, sapientior, benignior, largior &c. quàm omnis homo, vel Angelus : sed si dicimus vel Cogitamus, Deus *non est* Potens sicut Creatura aliqua, sed infinitè potentior &c. auferimus, & negamus à Deo perfectiones creatas, & attribuimus Ei infinitè Perfectiores : prior vocatur *affirmativa*, posterior *Negativa* Dei cognitio.

centrum, *l.* & vita animæ tuæ, in quo anima tua per suam ideam ab æterno quievit, à quo tempore creationis effluxit, & in quem redire debet, ut in Eo, & per Eum quiescere valeat: alioquin peribit in æternum.

Sanctam quoque Trinitatem devotissime adorabis & laudabis, hoc vel simili modo: O sanctissima Trinitas, tua dulcissima unitas per amorem fluat, *m.* obsecro, in me, & in omnes creaturas te laudare valentes.

Con-

l. Deus, qui à se, ex se, & in semetipso optimus, maximus, perfectissimus, & felicissimus atque beatissimus est, pro te quæ Deus per essentiam, potentiam, præsentiam & Charitatem perpetuam: qua Deus-Homo per Incarnationem, transubstantiationem, merita, & sacramenta sua &c. est locus, in quo habites: *sedes*, in qua requiescas; *Centrum*, in quod tendas: *vita*, per quam vivas hic in gratia, ibi in Gloria: *in ipso* ab æterno in æternum per *Ideam* es sicut artefactum in artifice: *ab ipso* creatus es sicut rivulus à fonte: *in Ipsum* redire & Converteri debes per fidem, spem & Charitatem omni virtute suffultam & ornatam, sicut flumina redeunt in mare, ut beatificeris, alias peribis.

m. Quod *fluit*, alteri Communicatur, & manifestatur: igitur SSS. Trinitatis Unitas *fluit* in hominem, quando Intellectui ad Cognoscendum & possidendum: Voluntati ad diligendum: & Memoriae ad fruendum, & recogitandum quasi Continuato actu, fluxuque manifestatur, & Communicatur.

**Contemplare Patrem esse summum, æ-
ternum, ineffabile, & incomprehensibile
bonum, qui ex se ipso profert bonum
æternum sibi coæquale & consubstantia-
le, quod est ejus unicus Filius: qui duo
infinita charitate & complacentia sese in-
vicem diligunt; & hæc charitas Spiritus
sanctus est.**

**Affuesce sapius , imò & assidue ad
ad dulcissimum Deum tuum , talem ac
tantum Dominum , aspirare & dicere :
O Domine Deus meus , & omnia , ostende
mibi te ipsum , & sufficit mibi. O dul-
cissime Deus , infunde mibi lumen tuum ,
accende cor meum amore tuo , conforta in-
firmitatem corporis mei presentia tua. Et
similia multa , prout unctio docebit.**

**Meditare etiam, quomodo ex ipso,
per ipsum, & in ipso sunt omnia,**
B cui

2. *Affiduitas* ista *actualiter* in hac vita non est
possibilis, sed *Habitualiter*, *Virtualiter*, & per
frequentiores aspirationes, recollectiones, & per
renovationes bonæ Intentionis, perfectæque vel
contritionis, vel dilectionis, vel conformatio-
nis, vel unionis.

o. *Ex Deo sunt omnia, quia Creavit & creat omnia : per Deum sunt omnia, quia Conservat & gubernat : in Deo sunt omnia, quia Immen-
sitate sua comprehendit omnia.*

cui omnis honor & gloria sit in sæcula sæculorum. Amen.

Cæterum cum ex notitia & clara cognitione Domini Dei Creatoris nostri omnia bona *p.* in animam promanent, quæ diabolus nobis invidens, tota malitiæ suæ virtute nititur impedire, & nos excæcare : atque è diverso ex Ejus ignorantia, omnis tentatio, amaritudo & damnatio in nobis suboriantur : Hinc danda tibi opera est, ut Domini Dei tui omni tempore dulciter & amorosè *q.* recorderis, & saltem hæc tria, videlicet Ejus *essentiam* sive bonitatem, *r. præsentiam* & *dilectionem*, assiduè ob oculos mentis *s.* geras.

Pri-

p. Omnia bona spiritualia, & omnis solida virtus, omnis pax & tranquillitas cordis, omnis felicitas animæ &c. Causantur, & Conservantur, à Vera, & perpetua Dei Cognitione, frequentique recordatione.

q. Recordatio ista *dulciter*, i. e., sine tristitia, inquietudine, & anxietate fieri debet, & *amorosè*, nimirum ex amore filiali, & cum ingenti simul ac Humili confidentia.

r. Deus non tantum accidentaliter est *bonus*, sed *essentialiter*, & Ipsa Bonitas, sicut Ipsa Veritas, Sanctitas &c.

s. Sicut oculis corporalibus videmus sensibilia & materialia ; ita oculis mentis, i. e. Cognitionibus, cogitationibus, recordationibus, & imaginationibus spiritualibus animæ nostræ percipimus Deum, attributa, beneficia, promissa &c. Divina, quo sæpius, eò melius, sanctius, & subtilius.

Primo, attende infinitam Ejus nobilitatem, sublimitatem, justitiam, pulchritudinem, potentiam, sapientiam, bonitatem, charitatem, dulcedinem, liberalitatem, misericordiam, & alias innumeras ejus perfectiones, quæ revera aded in immensum omnem creatum intellectum vincunt, ut quicquid de his creaturæ simul omnes capere, aut dicere possunt, minus sit, quam gutta una ad universum mare.

Et hic tantus Dominus animam tuam ad suam similitudinem nobilissimè creavit, sui ipsius per amorem capacem. Cui tres nobiles vires indidit, ut ip-

B **fum**

1. Perfectiones & Mores Divinos aliquantulum ostendit & explicat Opusc. 61. & 62. D. Thomae Aquinatis.

at Domus, quæ construitur ad similitudinem perfectissimi Palatii ab optimo Architecto non potest non esse nobilis : multò igitur nobilior debet esse *Homo*, utpote qui à summo Deo juxta Imaginem & similitudinem suam factus est. Idem explicari potest per Picturæ alicuius excellentissimæ Copiam à Pictore perfectissimo factam &c.

10. Quomodo per sensus & membra nostra participes & capaces sumus rerum sensibilium, & exteriorum, sic per Intellectum cognoscere, & cognoscendo participare: per Voluntatem eligere, diligere, & apprehendere: per Memoriam possidere, retinere, & gustare possumus & debemus Deum, Perfectiones, & Beatitudinem Eius: adeoque in Ipso manere, quiescere, satiari, consolari & laetari.

sum non solum in futura, sed etiam in presenti vita per intellectum fide & contemplatione cognosceres, per voluntatem tuam eligeres & amares, & per memoriam in eo requiesceres: Esque unitus maneres, illi fideliter adhæreres, & ejus comparatione omnia alia pro nihilo duceres.

Certè, nisi à diabolo excæcatus esses, tanta in illum complacentia & dilectione trapereris, ut præ gaudio & admiratione deficeres: *x.* læta quoque & tristia non curares neque animadverteres, *y.* nec ad momentum *z.* quidem te ab intuitu *a.* & amore summi istius boni disjungi patereris.

Secun-

x. Qui deficit, & deliquitum patitur, non sentit exteriora, vel interiora: sic qui perfectè cognoscit & diligit Deum, non curat, & quasi non sentit negotia temporalia, & corporalia.

y. Læta & tristia non sunt magnopere curanda, secundum doctrinam, & exemplum infra in Colloquio Doctoris & Mendici à Thaulero explicatum.

z. Hoc iterum non est intelligendum de *Actu*, sed de *Habitu*, & frequentiore, ferventioréque repetitione.

a. *Intuitio* spiritualis est cognitio, cogitatio, vel recordatio, brevis, brevior, vel brevissima: clara, clarior, vel clarissima: vel etiam confusa, & obscura, attamen vera & firma in fide Christiano-Catholica.

EXERCITIUM PRIMUM. 25

Secundò, vide ingenti cum lætitia & gratitudine, quòd, & quommodo idem tantus ac talis Dominus, ex æterna charitate sua multò interius veriusque sese tibi ubique locorum, & maximè in anima tua præsentem exhibeat, quàm sis ipse tibi, ut te in esse conservet, regat, faciatque saluum ac beatum : atque ideo magna tibi indicta est necessitas probitatis, *b.* si dissimulare nolis, quum agas omnia coram oculis cuncta cernentis.

Vide, inquam, charissimum Deum, creatorem & amatorem *c.* tuum, tibi perpetuò præsentem & intentum : & ambula sicut casta sponsa, cum magno timore & reverentia, pudore & humilitate, obedientia & patientia, coram oculis altissimæ majestatis ejus : indefinenter te præparans, *d.* ut illi placeas : & su-
B 3
spi-

b. *Probitas* hic includit omnem Honestatem morum, omnemque Reverentiam Deo exhibendam.

c. Deus à se, ex se, & in se solo perfectissimus ac beatissimus nullius Creaturæ indigebat, sed ideo tantum, quia infinite bonus est, suæ Perfectionis & beatitudinis participes reddere voluit. Angelos & Homines, & Te indignum, ingratumque. Est igitur *Creator* tuus, quia *Amator* tuus.

d. Indefinens ista præparatio est perpetua, & talis Conversatio in - & exterior, ut Deo placeat debeat,

Spirans, e. ut illum toto corde diligere
& amplecti valeas.

O quanta gratiarum affluentia hinc
tibi accresceret, si ita ageres.

Vide tertio, quod idem tantus Do-
minus, tam immensa & aeterna charitate,
constanti gratuitâque dilectione perpetuo
f. ad te conversus est, ut omnem etiam
Angelicum vincat intellectum & desiderium:
g. tanta ejus erga immundum ver-
miculum dignatio, qua tibi intendit,
adeoque tui curam gerit, ac si nulla alia,
vel in cælis, vel in terris creatura super-
esset: & à tot ac tantis malis & periculis
animæ & corporis te eripuit, & defen-
dit; totque & tantis beneficiis gratis te
prævenit, ornat & prosequitur, omni
momento temporis, licet ingratiſſimum,
ut

a. *Suspiria* hæc non possunt esse Continua
ſſu, sed *Habitu* & *virtute*, ideo sufficit fre-
quens & devota eorum repetitio, ac renovatio.
f. Ab æternò in æternum diligit, curat,
& gubernat Deus omnia, quæ fecit, præsertim
Electos suos, quos inter te esse, potes
videm sperare, quamvis non debeas Credere,
ut valeas infallibiliter scire.

g. Dilectionem, Curam, & sollicitudinem
am magnam, tamque perpetuam erga hominem
& pro homine tam ingrato, nemo satis intelli-
gere potest, nemo petere audeat.

ne vel exiguam illorum partem numerare nunquam sufficias.

Ex hac etiam charitate liberrimam *b.* tibi vel momentis singulis se accedendi copiam præbet, adeò ut vel solo pio desiderio *i.* ipsum summum valeas bonum obtinere & possidere, ipsique universas necessitates *k.* tuas, velut amico omnium fidelissimo, securissimè pandere.

B 4

In-

k. Homines, præsertim divites, aut potentes, nulli liberum accessum ad mensas, vel in domos suas, multoque minùs ad amicitiam, aut familiaritatem suam concedunt, nisi qui specialiter ipsis placeat, vel instantius eos obsecret; & tunc per famulos priùs insinuari debent: sed Deus ita Pius est, & Munificus, ut non Certo tantùm tempore, sed omni momento, sine omni ministerio, vel impedimento, semper, & ubique, in vili etiam stabulo, sicut nasci, ita & adorari, invocari, & consultari possit, velit, & gaudeat; lætatur enim, cùm nobis benefacere potuerit, *secundùm*, non *Contrà*, voluntatem nostram.

i. Non aurò, non argentò, sed solò desiderio filiali, sincero, & devotò emendus, obtinendus, possidendus, & fruendus est Deus. Ex immenso amore tam vilem se facit &c.

k. Timidæ sunt Cogitationes, & incertæ providentiæ hominum: sed occulta Dei Consilia & infallibilia sunt, & efficacissima, quamvis non statim sentiantur.

Inter infinita autem præconia, quæ de Deo tuo scribenda atque pensanda forent, juvabit te vel maximè, ut indefinenter mediteris Dei Creatoris & Redemptoris tui bonitatem, pulchritudinem, pietatem, misericordiam, dulcedinem, amabilitatem, charitatemque perennem & infinitam: ut per eas velut per ignitos quosdam carbones, in cor tuum *l.* congerendos, ipse in easdem virtutes transformeris, & ad reddendam qualemcumque amoris vicem perpetuo accendaris.

O si supradicta tria *m.* fideliter & indefinenter exerceres, quàm dulciter manè ad Deum tuum evigilares, quàm citò ab omnibus vitiis & passionibus, amaritudine quoque & tentatione omni liberareris, & amore conditoris totus inebria-

l. Perfectiones Dei quo sæpius considerantur & in memoriam revocantur, eò magis movent nos ad Charitatum &c. sicut Carbones igniti, vel resuscitati vehementius urunt.

m. *Primò* Essentiam, Præsentiam & Charitatem Dei magis ac magis perpenderes: *secundò* Humiliùs, frequentius ac magis devote Deum adorares, invocares, & exorare satageres: *Tertiò* Indefinenter, diu, nocturne, ad Deum cogitationes, affectiones, & intentiones tuas elevares, ac suspirares &c.

briatus, *a.* in virum alium mutareris, imò totus in Deum transformareris: *e.* quia nullum isto sanctius & fructuosius invenitur exercitium, quod D. Augustini & aliorum Dei amicorum corda jaculo amoris medullitus *p.* interdum transfixit, cum illuminatis oculis *q.* attenderent stupenda amoris insignia, præsertim in incarnatione, vita & passione illius: cæteraque innumera beneficia à tanto Domino sibi impensa: justoque perpenderent iudicio charitatem illam nimiam, qua tantus Dominus sese nascens dedit nobis in socium, convescens in edulium, moriens in *r.* pretium, & regnans servat in præmium.

A 5

Us

a. *Ebrius* est saturatus, & adimpletus vino; aut alio potu; periculosa, & peccaminosa est hæc ebrietas. Verùm ebrietas spiritualis non aliam repletionem, aut saturationem habet, quàm illam Cognitionis & Dilectionis sanctæ, propter quam anima in solo Deo delectari, & ab ipso solo satiari, ac beatificari desiderat.

a. Vide suprà, quid sit transformari. pagina 1. nota *a.*

p. *Medullitus*, i. e. penitus, ex toto &c.

q. *Illuminatis oculis*, i. e. Clarificata & Certificata scientia aut Fide viva.

r. Vide Opuscula 58. & 59. & 61. D. Thomæ Aquinæ.

Ut cognoscas te ipsum.

EXERCITIUM II.

Secundò exercebis te in profunda cognitione tui ipsius. Attende ergo quàm nobiliter anima tua à Deo creata sit ex nihilo, ad imaginem & similitudinem suipsius.

Et quàm misera, fœda, *b.* & abominabilis *c.* facta sit per peccatum originale,

Et quòd indè redemptus sis per ineffabilem amorem *d.* & durissimam satisfactionem Jesu Christi. Sed

Po-

a. Profunda, i. e. vera, & non superficiali tantum, falsa, aut fallaci.

b. Vide in Exercitio I. Litteram u.

c. Misera est anima propter ignorantiam, fragilitatem, impotentiam, & malitiam Virium suarum, nempe Intellectus, Voluntatis, & Memoriae: item propter sensuum & membrorum Corporalium inordinatas propensiones ad delectabilia, curiosa, superflua, periculosa & illicita: nec non propter amissam originalis justitiæ & Innocentiæ gratiam. *Fœda* autem propter peccatorum maculas, concupiscentias, & consuetudines vitiosas: & per consequens *abominabilis* propter hæc omnia.

d. Ut ab istis liberaretis Jesus est Incarnatus, passus & mortuus; sed tu his omnibus Cooperari negligis.

EXERCITIUM SECUNDUM. 27

Postea te ipsum iterum & sæpius maculasti, *e.* & aversionem à summo bono fecisti; per tuam propriam voluntatem & actualia peccata: & factus es turpior ac vilior quavis irrationali creatura, *f.*

Eja, attende in quanta mala per peccata tua propria lapsus sis: quodque ex te ipso *g.* nunquam indè resurgere valeas, sed in solo Deo *b.* possis omnia.

Nam per veram amoris ad Deum & ad omnes virtutes conversionem, licebit utique redire ad unionem Dei.

At-

e. Omne peccatum est inordinatus aliquis amor alicuius rei creatæ, quæ Deo & Eius Præcepto antefertur: & in se quidem continet *culpam*, in anima verò causat *maculam*, sicut in corpore *corruptionem*, & coram Deo promeretur *pœnam*, vel temporalem, vel omnino æternam. *Macula* manet in anima, quamvis deleatur *Culpa*, sicut *e. g.* in argento, vestimento albo &c. sordes aspersæ removeri facilliter possunt, non autem maculationes causatæ.

f. Irrationalia, & inanimata, serviunt Voluntati Divinæ, non autem peccatores, vel peccantes homines, nisi fors ad exercendos justos.

g. Sine Gratia, & Misericordia Dei nihil boni ex te solo potes; ergo neque à peccato resurgere ac resipiscere.

h. In solo Deo, & cum Eius auxilio potes omnia bona benè peragere, si grater, humiliter, & fideliter Ei Cooperari studueris.

Attende te idcirco à Deo creatum , ut semper Eum ipsum diligere , contemplari , i. frui , possidere debeas : quodque hñc positus sis à Deo , ut ipsi fideliter servias k. & gratias agas : ipsumque laudes , benedicas & honores : ejus quoque gratissimam voluntatem in te & in omnibus creaturis agnoscas & exequaris.

Confidera te hñc secundum animam esse in terra aliena exulem & peregrinum , multis laqueis & hostibus circumdatum , & mille periculis expositum : qui si in Deo manseris , k. nemo te laedere poterit.

Attende quàm incomprehensibiliter nobilis , pulchra , *NB.* sapiens , à Deo sis
con-

i. *Contemplari*, i. e. , Cognoscere , recogitare , invocare , ac adorare &c.

k. Juxta Colloquium Theologi & Mendici.

l. *In Deo manemus* quamdiu Eius Voluntatem adimplere satagimus , Eumque verè diligimus.

NB. Nobilitas , & pulchritudo ista fuit in anima humana ante lapsum Adæ : dein restituta est in Baptismo : & quotidie recuperari potest per Pœnitentiam.

Econtra foedatur anima per peccatum Originale , per peccata propria , per relapsus , consuetudines , & affectiones , amorésque inordinatos ,

condita anima tua ad ipsius imaginem & similitudinem factus es nihilominus secundum corpus de limo terræ infirmus, miser, vilis & egenus, ad omnia peccata & vitia pronus, tendensque semper ad interitum. Itaque vide, ne propter vilissimi corporis tui viles & fædas, citoque transeuntes voluptates nobilissimam animam tuam cogas servire corpori, & ita ipsam cum corpore perdas, & æternis ignibus addicas.

Confidera diligenter omnes cogitationes, verba & opera tua, an finis & scopus omnium virium & sensuum tuorum semper ad Deum tendant, vel ad te ipsum, sive ad creaturas: & videbis te nunquam satis te ipsum humiliare & emendare posse.

His

tos, & inhonestos. Speculum conversum ad pulchritudinem, concipit in se, & repræsentat similem pulchritudinem: & conversum ad fæda concipit & repræsentat foeditates: Sic etiam anima per amorem Convertens se ad Deum, Deoque placita, in se recipit, & conservat Pulchritudines spirituales, quæ ipsam sanctificare, & beatificare possunt: si autem alia cogitat, magnæstimat, diligit, intendit, exquirat, procurat, tunc foedatur, & abominabilis redditur.

m. Voluptates Corporales non solum citissime transeunt, sed vix momentaneæ sunt, & tam animam, quam corpus lædunt, vulnerant, vel etiam occidunt, tempus perdunt, pecuniam & substantiam domesticam consummunt, famam dilacerant, & mala innumera causant,

His addere licebit, quidquid tibi ad tui ipsius & proprii nihili tui cognitionem conferre poterit. *n.* Attende sapiens, quid, qualis, unde, & ubi sis, & quo abiturus. Vide hoc triplex nihilum tuum, videlicet quod per infinita gravissimaque peccata tua nihil factus sis, & in inferno inferiori, *o.* si Deus voluerit, perpetuo torquendus, velut vas fœtidum & cibus ignium.

Secundò, quod ex *p.* intima corruptione virium & sensuum tuorum per pravitatem ad omne malum (quod committeres, nisi Deus te præservaret) factus es abyssus tenebrosa, *j.* vas aptum in con-

n. Quid es? miser, indignus, ingratus homo, & peccator. Qualis? fragilis, inconstans, cœcus, ignorans, obliviosus, pravus, ad omne malum pronus &c. Unde? ex nihilo, ex immunditiis, ex iniquitatibus &c. Ubi? in medio periculorum, scandalorum, tentationum, hostium, tam visibilibus, quàm invisibilibus &c. in incerto salutis statu &c. Quo? vel in Cœlum, vel in purgatorium, vel in infernum.

o. Inferiori, pœnisque sempiternis.

p. Virium spiritualium, sensuumque corporali-um corruptio, depravatio, & vitatio in tantum est *intima*, in quantum plenè intelligi, & perfectè corrigi in hac vita nequit &c.

q. Abyssus fundum non habet, & tenebras ignorantiae, errores, obliviones nostræ neque, finem habent, neque modum &c.

EXERCITIUM SECUNDUM. 31

carumeliam, genitus per immunditiam, vivens in concupiscentia, moriturus in angustia.

Tertiò, quod comparatione Domini nostri Jesu Christi, tu, & omnia, nihil r. sint: quòd ex nihilo producta, & ad nihilum reditura essent, nisi continuò à Deo conservarentur.

Quapropter desidera contemni, despici & ignorari ab omnibus hominibus, absque tamen tua culpa: & mundo gaudente s. tu te ipsum cum Christo afflige: & time semper, & ubique Deum filiali timore. Humillima quoque profer, cogita & age, semper credens instare adventum sponsi tui cœlestis dicentis: Ec-

r. In consideratione & comparatione Perfectionum, meritorum, Virtutumque D. N. J. Christi, etiam virtutes, & qualescumque perfectiones tuæ quasi nihil sunt, & defectus, atque imperfectiones.

s. Gaudia mundi variis vitiis redundant, & ad peccata trahunt; hinc ex amore Dei ipsa vitare, Deumque offensum quasi Consolari: ex amore tui ipsius occasiones peccatorum abhorre: & ex amore Proximi pro peccantibus orare debes, ubicumque, & quomodocumque, potes, sed sine omni amarulentia, superbia, aut temerario, quodam Judicio: salvâ etiam Charitate sancta, & Obedientiâ necessariâ. Prætextus veri, honesti, & modesti non deerunt Volenti.

Ecce sponsus venit, exite obviam ei, sicque in tuum semper resiliens *t.* nihilum, cum stupore admiraberis, quod Deus patitur te creaturam tam foedam & ingratham, ad momentum coram oculis suis versari.

Clamabisque humiliter ad Dominum, ex abyssu miseriæ tuæ, invocans abyssum misericordiæ Illius cum frequenti per-
lustratione conscientiae tuæ, usquequo sua singulari (qua ad hoc indiges) gratia tribuat tibi clarè dignoscere omnia tua vitia, passionēs, propensiones vitiosas, & peccata universa, quæ in viribus *u.* & sensibus tuis, intus & foris hærent, & abscondita latent, animam tuam miserè obcæcantia, *w.* & ad interitum trahentia

t. *Resilire* solent in locum securitatis suæ, quicumque ex improvise impugnantur: sic & tu, quondocumque vel contra Humilitatem, vel contra Charitatem, vel contra Castitatem tentaris, sine omni mora non solum tardè redi, sed velociter resili in Veritatum & Obligationum tuarum memoriam, & Miserationis Divinæ implorationem instantissimam.

u. Viribus animæ, & sensibus Corporis tui, interius & exterius; circa spiritualia, & Corporalia; occultè & manifestè; certò & dubiè &c.

w. Dum te seducunt, decipiunt, erroribus, aut dubietatibus involvunt, & ad peccata, ad impenitentiam, ad Consuetudines malas, atque ad damnationem perpetuam trahunt, vel omnino præcipitant &c.

ia : ut vel sic discas , nosse te ipsum. Nec tamen , etiam si multum profeceris , ad pravitatis tuæ videndum finem penetrare valebis ; Adeò pravam est *x.* cor hominis & inscrutabile , teste propheta Hieremia XVII. Cap.

Ut per Penitentiam purgeris à peccatis.

EXERCITIUM TERTIUM.

Tertio exercebis te in generali *n.* contritione , confessione & emendatione *b.* omnium peccatorum tuorum , deflebis ea ex vero amore Dei , & profundo odio *c.* tui ipsius & omnis peccati. Ut autem
C ad

x. Sub *Corde* hic intelligitur totus homo , & omnis humana impietas , cupiditas , iniquitas &c. quæ insatiabiles sunt , & vel ideo inscrutabiles.

a. Postquam cognovisti Principium & Finem tuum in Exercitio primo : in secundo lapsus , & miseras tuas , studere , & laborare debes in hoc tertio , ut à culpis , maculis , poenis & miseriis tuis libereris : & sic Primæ creationis tuæ Intentioni coopereris , Deoque similiôr fias in hac vita per fructus dignos poenitentiae , in altera per felicem participationem gloriæ.

b. *Generalitas* ista debet se extendere ad omnia & singula &c. serîo detestanda ac deploranda , integrè confitenda , perfectè emendanda , de die in diem , magis ac magis.

c. Odium est *profundum* , quando intima Cordis contriti & humiliati penetrat.

ad perfectum tui ipsius *d.* odium pertinere valeas, persuade tibi nullam in mundo creaturam esse, quæ tantam Deo injuriam & contemptum irrogarit, atque tu. *e.*

Quapropter omni pœna & contumelia mundi & inferni te dignum judicabis, pro multis gravibusque peccatis tuis, pro negligentia quoque multiplici & ingratitude tua. *f.*

Cujus rei gratia voluntatem tuam adeo obfirmabis in Deo, *g.* ut paratus sis pati omnem injuriam, contumeliam, irrisionem, improperium & vilipensionem, quam omnes creaturæ voluerint aut potuerint tibi inferre. Imò etiam te resignabis *b.*
ad

d. Tui ipsius, i. e. omnium inordinatarum concupiscentiarum, passionum, malarumque consuetudinum tuarum &c.

e. Quodd tu graviter & multipliciter offenderis Deum, hoc scis: an? & quomodo? alii Deum offendant, nescis: hinc præ omnibus te reum æstimare, & ut talem tractare, tractarique velis oportet.

f. Beneficia tibi & oblata & collata, necnon peccata à te Commissa, vel admissa, si benè Consideraveris, ingratitude tue magnitudinem facillimè agnosces.

g. Firmissimis, & identidem repetendis, bonis Propositis obfirmatio ista in amore, timore, & honore Dei fieri debet.

h. Resignatio ista, ne sit mendax, ingentem contritionem præsupponit.

ad sufferendum omnes pœnas inferni *NB.*
pro peccatis tuis.

Et ut ad purum *i.* pro peccatis tuis
dolorem pervenias, statue te coram justis-
simo vultu Dei, bis in die, *k.* cogitans te
mortem æternam meruisse, & citò judi-
cium tuum in te pronunciandum esse;
sperans nihilominus, per orationem &
laborem contritionis, veniam & gratiam
apud misericordem Deum invenire: doleas-
que lamentabiliter, quòd summæ potestati,
sapientiæ & bonitati Dei tantam injuriam
& contemptum exhibuisti, qui omni ho-
nore *l.* & laude dignissimus est: dicens
hoc, vel simili modo: *O Domine Deus*
meus, omnipotens Creator & redemptor
animæ meæ, ecce ego sum peccator ille
vilissimus & miserrimus, qui infinitam bo-
nitatem, sanctitatem & charitatem tuam
innumerabiliter & gravissimè offendi, in-
finita mala commisi, & bona omisi. Hinc

C 2

te

NB. Infernus hic, & in similibus textibus
summi debet pro purgatorio temporali, non pro
reprobatione, & separatione æterna à Visione
fruitiva Dei.

i. Purus dolor ex solo Dei amore oritur.

k. Bis in die, nimirum si tempus & occasio
suppetit, vel etiam frequentius.

l. Amore, cultu, obsequio.

te ipsum severe *m.* discutere , judicare & punire curabis , ne à Domino judiceris : *n.* attendendo qualiter Dominum Deum , fidelissimum Patrem tuum in decem præceptis , & in septem peccatis alienis , & in septem operibus misericordiæ tam spiritualibus , quam corporalibus contempseris *p.* offenderisque.

Denique de omnibus generatim peccatis tuis , & de quolibet speciatim , assumes mœrorem *p.* intimum , & tantum dolorem , quantum delectationis in peccatis persensisti , ex vera contritione & profundo *q.* corde dicens : *O Domine , obsecro te per sanctissimam Tui conceptionem , nativitatem , conversationem , durissimum laborem , omnem sacratissimi sanguinis tui effusionem , & acerbissimam mor-*

m. Severe , sine omni excusatione , palliatione , adulatione , deproperatione &c.

n. Si enim nos ipsos verè , justè , severe judicaverimus , non judicabimur , sed Justificabimur . & Glorificabitur à Domino Deo nostro.

o. Vel committeudo , vel omitteudo , vel tepide ac frigide ipsa observando & exercendo.

p. Luctus , & mœror iste , quem S. Joannes Climacus fufius exponit ; non solum *intimus* debet esse , & actualis ad breve tempus , sed *Habitualis* , *Virtualis* , & *Continuus*.

q. Profundo , i. e. perfecte Humiliato , tranquillo , & devoto ,

mortem tuam, remitte mihi omnia peccata mea &c.

Obsecra quoque gloriosam Virginem misericordiæ Matrem cum omnibus sanctis, per omnia, quæ propter Deum sustinuerunt, ut Deum pro te interpellent, quod & veniam dare cunctis erratis tuis, & ita te in Seipso r. confirmare dignetur, ut nunquam ad peccata redeas.

Enimvero tantum peccatorum odium tibi necessarium est, ut potius mortem obire velis, quam rursus ulli peccato consentire. s. Cave autem ne pusillanimis fias, sed confide t. ingenti misericordiæ Dei,

C 3

qui

r. In seipso Deus nos Confirmat, quando ab omni relapsu, inconstantia, & impoenitentia nos liberat.

s. Quia sine tentationibus Carnalibus, & spiritualibus vivere non possumus, sed usque in finem vitæ nostræ certare debemus, & militare, quamvis multa, etiam foedissima & abominabilia sine causa & culpa nostra sentiamus, dummodo nunquam deliberatè, i. e. scientes, advertentes, & plenè volentes *Consentiamus* in cogitationes, commotiones carnis, imaginationes vitiosas, suggestiones diabolicas &c. salva sunt omnia.

t. *Confidentia* ista semper *Humilis* manere debet, ne in præsumptionem superbam, vel in diffidentiam, pusillanimitatem, aut desperationem degeneret.

qui paratus est in gratiam te recipere, & originali u. puritati restituere, si illi pro modulo tuo satisfeceris pro peccatis tuis.

Secundò offeres w. Deo pro peccatis tuis animam tuam & corpus, & quicquid habes, desiderando ea omnia consumere, & quasi in nihilum redigere pro honore Ejus. Et ut efficacius animam tuam totam cum viribus suis Deo immolare valeas, ita e. g. cogitabis : *O Domine, jam nolo deinceps quicquam gestare x. in memoria mea, nisi Te Deum, meam originem, in quo ab aeterno fui, & ex quo emanavi : neque aliud cognoscere in intellectu meo, y. quàm te solum Deum meum, & omnes creaturas in te ; z. neque*

u. *Originalis puritas non summitur hic pro statu Innocentiæ Originalis, sed pro Perfecta sanctitate, ac solida Virtute.*

w. *Oblationes istæ saluberrimè sunt sub, vel ante Missam ; necnon in omni actu Contritionis.*

x. *Gestamus in memoriam, quod identidem recogitamus : in Corde autem, quod indefinenter amamus.*

y. *Ab æterno fuimus in Deo, sicut artefacti Idea est in artifice. Per Creationem emanamus ex Omnipotentia Divina sicut rivulus ex suo fonte.*

z. *In Deo cognoscimus, & diligimus Creaturas, quando non nisi propter Deum, Eiusque servitium ipsas cognoscere, cogitare, & amare studemus.*

que aliud velle aut desiderare in voluntate tua, quam solius gratissima voluntatis tue executionem. Corpus quoque tuum Deo offeres hostiam vivam & perpetuam : *aa.* quemadmodum in veteri testamento sacrificaturi ligna ponebant in altari, & hostiam desuper, supposito igne cremabant in holocaustum : ita & tu in altari cordis *bb.* tui ligna, id est, peccata tua colligas : & hostiam, id est, corpus tuum offeras, quod spiritualiter *cc.* moriatur necesse est : orabisque ferventer Dominum in hunc modum : *O Domine, accende holocaustum meum, ut totum comburatur & absumatur in amore tuo, ut tibi grata & accepta hostia fiat ad aeternum bonorem tuum.*

C 4

Of.

aa. Hostia viva debet esse mortificata, sed non mortua : sic Corpus & anima nostra debent esse mortificatæ, & quidem *perpetuò*, ne unquam prævaleat aliquod peccatum, & ut semper obediamus, placeamus, satisfaciamus, adhæreamus Deo ac Domino nostro.

bb. Cor nostrum est *Voluntas* nostra, hæc quasi *altare* efficitur, si hostias, Sacrificia, Oblationes, & Supplicationes devotas exercet, & Deo suo offert.

cc. *Spiritualiter* mortificatur, & occiditur Corpus nostrum, quando ab illicitis Coërcetur, & concupiscentiæ motus, actusque inordinati suffocantur, & quasi abscinduntur, circumciduntur, abnegantur &c.

Offeres etiam Deo temporalem sustentationem *dd.* tui, desiderando rebus huic necessariis non aliter uti, quam ad æternum Dei honorem, & animæ tuæ salutem, nullam in ea tui ipsius oblationem *ee.* & commoditatem spectans. Quin & desiderabis *ff.* omnibus, si Deo placuerit, necessariis spoliari, pauperque & nudus inveniri, sicut Ipse pauper & egenus fuit.

Tertio pœnam corporalem cum discretione assumes, ex magno amore, juxta magnitudinem peccatorum tuorum: statue ergo te coram cruento *gg.* corpore

dd. *Sustentatio temporalis* hîc includit victum, vestitum, habitaculum, suppellectilem, patrimonialia, utensilia &c.

ee. Adiunxit Creator necessitatibus humana varias delectationes, ut eò facilius conservarentur & multiplicarentur individua, totumque genus Hominum; verum delectationes propter delectationes quærere vel procurare, vel usurpare, magis vel minus, pugnat contra perfectam Dilectionem ipsius Creatoris, & ideo sunt vel declinandæ penitus, vel cum debita moderatione tantum admittendæ.

ff. *Desiderium* istud voluntatem promptam, paratamque saltem includere debet, ne vitietur Amor Dei summè appetitativus.

gg. *Discretio* vera prius intendit arcum, ut sciat, quantum valeant tam animæ, quam Corporis vires: & tunc primum constituit medium, quod teneatur. Discretio indifferenter, & imprudenter pia & laxa tum sibi, tum aliis, non est virtus, sed vitium vitiorum.

re Christi Jesu in cruce pendente, & undique vulneribus atque doloribus propter peccata tua repleto, & in corde dicitur : *O Domine, si tua gratissima placitum esset voluntati, bb. centies me crucifigi permetterem pro peccatis meis. Paratus sum in quolibet articulo corporis mei pati singularem pœnam ad honorem nominis tui &c.*

Hinc propone, quælibet membra ii. corporis tui, quibus ad peccatum usus es, de cætero tradere & consumere ad summum Dei honorem : teque ad hoc compellere & urgere, quantumvis durum & molestum tibi fuerit, ut Deo pro peccatis tuis vicem qualemcumque reddere valeas in pœnitentia & afflictione, quam Deo unâ cum pœnis & laboribus status tui, in unione kk. sanctissimæ passionis suæ, cum multis lachrymis, ll.

C r

fi

kk. Tales devotiones circumspectè sunt exercendæ, ne illudatur Deo &c.

ii. Membra alia sunt castiganda, alia cohibenda, & honestè tractanda : alia doloribus crucianda, alia ab omni voluptate custodienda &c.

kk. Omnis homo habet crucem suam, ex causis propriis & alienis, ex infirmitatibus corporis, ex defectibus animæ, ex molestiis hominum, ex tentationibus dæmonum, ex functionibus & obligationibus status & officii &c.

ll. Has unire debet cum actionibus, Passionibus, Virtutibus, & Meritis D. N. J. Christi, ut fiant magis ac magis meritoria.

si eas habere potueris, quotidie offerre curabis: teque non satis dolere, toto corde dolebis, te ipsum pro meritis tuis sub omnibus hominibus in inferno inferiori collocando, *mm.* eoquod filium Dei rursus crucifixeris, & toties conculcaveris, & sanguinem testamenti, in quo sanctificatus *nn.* es, pollutum duxeris: & spiritui gratiæ contumeliam feceris.

Porro, si clarius videre volueris abominations tuas, sicuti in iustissimo Dei iudicio, nisi eas hîc deleveris, à te requirerentur, matura discussione expende, qualiter, quoties, & quantum offendisti, Dominum Deum tuum circa decem ejus præcepta, duodecim *oo.* consilia Evangelice-

mm. Collocatio ista fit per seriam considerationem, & sinceram humiliationem.

nn. Quod *polluitur*, maculatur, & conspurcatur: & nos, cum peccamus, peccatorum maculis quasi polluimus effusum pro nobis Sanguinem D.N.J. Christi, Eiusque effectus, nimirum Emundationem, & Sanctificationem nostram impedimus & Confundimus &c.

oo. Consilia ista sunt, Paupertas, Castitas, Obedientia: Dilectio Inimicorum, Mansueta Patientia, Abundans Misericordiæ exhibitio, Non jurare omnino, Fugere omnes peccandi occasiones: Intentionem bonam, rectamque frequentius renovare: Evangelicæ Doctrinæ vitam suam conformare: curas inquietas & superfluas evitare & effugare: Proximum fraternè Corrige-

gelica, duodecim articulos fidei, præcepta & statuta Ecclesiæ Catholicæ, vota & instituta ordinis, status, vocationis & officii tibi iniuncti: septem peccata mortalia, *pp.* septem dona Spiritus sancti, septem opera misericordiæ, corporalia & spiritualia, novem peccata aliena, septem sacramenta Ecclesiæ, gratias & inspirationes bonas, Incarnationis, passionis, & alia beneficia Dei, donaque naturæ, fortunæ, gratiæ & gloriæ, virtutes theologicas, & morales: per tres potentias animæ tuæ, per quinque sensus & per membra corporis tui, in omni ætate, loco, statu, & officio, in quibus vixisti: cogitatione, locutione, opere, omissione, temporis perditione & ingratitude, contra Deum, Sanctosque, & Angelos Ejus: Et contra omnes cujuscunque status proximos tuos, videlicet contra justos Dei amicos, infirmos quoque & peccatores, contra benefactores & amicos, contra superiores, æquales & inferiores, vivos & defunctos, animasque purgandas; contra creaturas omnes, & te ipsum quoque, id est, contra animam & corpus tuum: quomodo his omnibus abusus es, in contumeliam Creatoris, in injuriam pro-

XI-

pp. Et Capitalia, quæ secundum Circumstantias suas jam mortalia sunt, jam venialia &c.

ximi, & in damnationem animæ tuæ, ita ut nullum sit momentum vitæ tuæ, nec ullum Dei donum aut beneficium, neque ullum opus bonum, in quo Deum toto corde purè, ut debueras, quaesivisti: quin potius subtili quodam proprii amoris, commodi, voluntatis aut delectationis veneno illud commaculasti, & quasi continuè *qq.* peccasti, toto vitæ tuæ tempore, saltem omissione, aut imperfecta expletione *rr.* omnium, ad quæ tenebaris, si secundum justitiam suam Deus judicare veller, etiamsi commissione *ss.* nihil unquam mali perpetrasses.

Igitur dum misericorditer expectat,
pec-

qq. Venenum sua dulcedine decipit & occidit: simili modo utilia, honesta, honorifica, & delectabilia bonam intentionem, & Conformationem nostræ Voluntatis cum Divina, nisi summa adhibeatur vigilantia, & violentia, quasi Continuo, & in omnibus vitiant &c.

rr. Quia omissiones eorum, quæ possumus, & imperfectiones actuum, affectuum, habituumque nostrorum bonorum, & sanctorum omnino innumerabiles sunt, & quasi incomprehensibiles, ac inscrutabiles &c.

ss. Commissione evidenter & certò mortali-um si non peccasti, adhuc multa nimis sunt dubia, imperfecta, distracta, indevota &c.

prevenias faciem Ejus in confessione *tt.* peccatorum, lavando per singulas noctes *uu.* lectum conscientiae tuae lachrymis tuis, ne intret in judicium cum servo tuo: quia non justificabitur, in conspectu ejus, omnis vivens.

Clariorem horum omnium explicationem pete ex libris, *www.* si non suppetis memoria.

Vide saltem profunda consideratione, quam ineffabiliter deliqueris tam commissione, quam omissione, circa duo illa praecepta, diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c. & proximum tuum sicut te ipsum: qualiter illa impleveris, *xx.* & inde reliqua peccata tua collige, deplange & emenda, reco-
gi-

tt. Confessione generali semel integrè, & perfectè absolutà, quotidie universa delicta tua detesteris, deprecetur, & expiare, ac emendare coneris, necesse est, quin aliquando in repetita enumeratione singulorum, praesertim Carnalium, te occupes.

uu. Per singulas noctis, & tetporum, locorum, ac negotiorum tuorum opportunitates, quas negligere haudquaquam debes, sed quam diligentissimè observare.

www. Libri huc servientes sunt sana, sanctaque, Theologorum Compendia.

xx. Qualiter, i. e., quàm malè, illa impleveris. &c.

gitando Deo omnes annos tuos in amaritudine yy. animæ tuæ, donec in te descendere dignetur spiritus adoptionis filiorum, testimonium perhibens spiritui tuo, quòd filius sis Dei! audiasque ss. mellifluam ejus vocem, quod verè Deus Pater in te complacere sibi.

Vanum est enim tibi aliquam consolationem quærere, sive ad contemplationem surgere, nisi prius manducaveris hunc panem doloris, & in te spiritus adoptionis filiorum delapsus sit.

De

yy. *Amaritudo* ista Careat omni amaritudine vitiosa, & sit Compunctio, Contritio, Luctus, tristitia, qualem describunt sanctus Joannes Climacus, Joannes Cassianus, SS. Paulus & Jacobus &c.

zz. *Auditio* ista non est Corporalis, sed spiritualis, & experimentalis quædam *auditio*, quam D. Thomas Aquinas in gradu 7mo Dilectionis Divinæ fusiùs, clariùs, & suaviùs declarat. Nam *vanum* (arrogans, inutile, & periculosum) *est vobis, ante lucem* (Reconciliationis Divinæ) *surgere* (ad Contemplationem, & Consolationem amicitie familiaris.) Propterea tunc tandem *surgite, postquam sederitis* (in luctu salutaris tristitie, & pœnitentie Condignæ) *qui manducatis* (& quotidie gustatis) *panem doloris*, & supernaturalis, perfectæ, perpetuæque Contritionis. Psal. 126. Vide S. Joannis Climaci gradum septimum de Luctu.

De mortificatione quinque sensuum.

EXERCITIUM IV.

Quarto te exercebis in crucifigendis & mortificandis i. quinque sensibus tuis, qui valde debilitati a. sunt per lapsum primi parentis, & deinde multò ampliùs per tua propria peccata, & sensuum tuorum abusiones.

Ut autem reduci possint ad primævam simplicitatem, in qua fuerunt ante lapsum Adæ, necesse est, ut sensus tuos, scilicet visum, auditum, gustum, loquelam, odoratum, & tactum, in crucifixa humanitate Jesu, juxta ejus exemplum, tan-

1. Qui *Crucifixus* est, non movetur pro libitu & arbitrio suo, sed in Cruce pendens, atque affixus manet, & ab aliis moveri debet: simili modo, qui sensus suos custodire, refræmare, mortificare & Crucifigere studet, eos in Deo, vel in Jesu Christo, hoc est, in Voluntate Dei, vel in Imitatione Jesu Christi figere, & affigere debet, ut jam nihil nisi Deum, & Jesum sentiant, Eisque serviant, atque adhærent.

2. *Debilitati* sunt sensus humani, quia in sensibilibus, & materialibus delectantur, & hærent tantopere, ut non nisi magno cum labore ad Divina, spiritualia, superna, Cælestia & æterna sublevari possint.

ranta vi includas 3. & refrænes, quasi jam defunctus & mundo totus mortuus esses : discasque continuè in te ipsum intrò respicere, sicut hætenus foras respexisti : tradasque te in disciplinam dulcis Jesu, eligens illum in magistrum, & te totum illi ad obediendum in omnibus cogens & resignans, ita ut tuum velle & nolle perfectè à te abjicias, & Domino Deo, charissimo magistro tuo, in omnibus placere & strictè obedire satagas.

Hinc nihil tibi ampliùs agere licebit quantumlibet exiguum, absque Ipsius permisso. Nam ad quodlibet verbum, quod loqui voles : ad quamcumque buccellam, quam sumpturus es : ad quemcumque oculi aspectum, & ad cujusvis membri sive articuli motum, specialiter licentia cordè 4. ab eo tibi petenda erit.

3. Qui in aliquo loco se includit, solùm contenta in ipso loco videt, audit, odoratur, gustat & tangit : sic etiam ; qui se Convertit & introvertit ad Jesum in suo Corde præsentem ; & in Ipso manere, seseque includere nititur ; solum Jesum, Eiusque Mysteria, Verba & Exempla sentire, Considerare, & imitari conatur.

4. Corde sincero petitur licentia ; cum quib, plenè resignatus ad utrùmque, inspicit Jesum, vel Imaginem Eius, & remorsum nullum patitur in resolutione sua.

est : Quam si intus teste conscientia , se ipsam non quærente , obtinueris , tum demum licebit id agere vel dicere , aliàs non. Necessaria quoque & debita opera tua , licet de se nota sint Deo placere , singula tamen nova intentione ad laudem Dei peragas & offeras , in unione sanctissimorum operum & meritum suorum , ad salutem omnium hominum. Inter dicendum autem vel agendum aliquid foris , continuè uno oculo s. respicias intus te ipsum , advertasque , quando tacendum aut cessandum fuerit , ut tunc statim taceas , & cesses. Quapropter assuescas continuè , aut omni hora , Deum medullitus & ferventer obsecrare per seipsum , & per omnes perfectiones & miserationes , quæ in ipso sunt , imò quæ Ipse est , & per sanctam humanitatem suam , & per sanctos quinque sensus suos , qui tam fortiter 6. obediebant rationi , & ab anima sua absorpti , 7. & durissimis

D

pœ-

5. *Uno oculo* , i. e. , reflexa quadam cogitatione , & consideratione semper , & ubique examines omnes intentiones , affectiones , verba , & opera tua &c.

6. *Fortiter* obediunt Rationi sensus externi , & interni , si nulla tentatione , vel tribulatione distrahantur , evagantur , perturbantur &c.

7. *Quod absorbetur* , ab absorbente tenetur , trahitur , ducitur , & mergitur : sic Anima Christi sensus omnes in Contemplatione , & Dilectione Dei Patris elevatos , & immeros continebat semper , in ipsa Passione & Morte sua.

pœnis pro salute nostra afflicti 8. erant, quasi sensus non habuisset, ut sensualitatem tuam, quam habuisti, habes, & habere poteris, absorbere 9. dignetur in merita sanctissimorum sensuum suorum: sensusque tuos ita absorbere, 10. unire & sanctificare 11. in sanctissima anima sua, quasi sensus non haberes, qui sensualitati locum 12. dare possent. Et in hac inclusione & unione ita cruci affixus maneat in Domino Jesu, ut nunquam inde egrediatur, 13. ambulans reverenter honestis & maturis moribus & gestibus corporis & sensuum, semper & ubique in conspectu Dei præsentis.

Et

8. Ut sensuum nostrorum peccata expiaret, durissimis pœnis eos affligi voluit Jesus.

9. *Sensualitas* nostra dupliciter absorbetur, quoad pœnam ei debitam per Merita D. N. Jesu Christi &

10. Quoad culpam, culpabilemque usum, licentiam, & oblectationem suam per Imitationem Eiusdem D. N. J. Christi, per quam

11. *Uniuntur*, conformantur, reformantur, recolliguntur, &

12. Castificantur, atque sanctificantur omnes actus ipsorum in tantum.

Ut *sensualitas*, i. e., curiositas, & voluptas, evagatio, distractio, & delectatio sensualis jam locum nullum habeat, nempe voluntaria, & cui Ratio consentiat, vel morose immoretur.

13. *Egre-*

EXERCITIUM QUARTIUM, 51

Et omni custodia Dominum Deum tuum, & quinque sensus tuos, cum tota anima tua custodias : sicque agas, ut putes te nihil videre, audire, sentire, olfacere, gustare, tangere, edere vel bibere, nisi Dominum Deum tuum ; & in omnibus purè Deum, & non te ipsum quæras ; & creaturis propter Deum & in Deo, cum timore & reverentia, utaris.

Et curam tui ipsius & omnium rerum in omni etiam necessitate & periculo, cum plena fiducia, in ipsius fidelissimam providentiam jactes, qui omnia suaviter disponet & pugnabit pro te, reputesque omnia creata extrà Deum, penitus esse nihil.

Et sic recipies mirabiles illuminationes & influxus 14. à Deo tuo, si pro illius amore te ipsum & omnia perfectè cru-

D 2

ci-

13. *Egrediens* de cubiculo relinquit ipsum : similiter egrediens de Consideratione, Imitatione, & Dilectione Jesu Christi relinquit Ipsum, & vel distrahitur, & elongatur ab Ipso per peccata venialia, vel omnino separatur per peccatum aliquod mortale, quasi profugus, & vagus super terram, & terrenis inhians, atque inhærens.

14. *Illuminationes mirabiles* sunt inexpectatæ, jam plures, jam clariores intelligentiæ, jam novæ, jam antiquæ, & vel renovatæ, vel ampliatæ & illustratæ agnitiones, scientiæ, &

sa-

cifigere, & relinquere 15. non dubitabis.

Istud exercitium est fundamentum spiritualis vitæ, quod oportet valde diu exercere, donec assuescas te ipsum in omnibus vincere & abnegare; 16. teque & Deum observare & custodire, 17. cum non

sapientiæ. *Influxus* autem sunt Affectus Divini timoris, Amorisque magis ac magis Communicati, sicut rivulis se Communicat fons perennis. Propter plures & clariores Cognitiones rerum Divinarum, & spiritualium, necnon propter Virtutes, quæ jam addiscuntur, & exercentur. Vita ista Proficiens in spiritu vocatur *illuminativa Via*, ducens, & perducens usque ab Amorem Dei perfectum.

15. *Te ipsum, & omnia* Creatâ, præsertim ad te pertinentia, *crucifigere*, i. e. vilipendere, & in omnibus te Crucifixo conformem facere: *abnegare*, i. e.; refrænare & concupiscentiis inordinatis *negare*: & *relinquere*, ac Divinæ Providentiæ cum plenissima Resignatione penitus committere studeas, satagas, & gaudeas.

16. Ut in omnibus & per omnia Deo placeamus, in omnibus & singulis actibus, motibus, & moribus, cognitionibus, studiis, desideriis, amoribus & cogitationibus, præsertim in bonis intentionibus nostris curare debemus, ne subrepat amor proprius, aut prævaleat jam homo, jam caro, jam diabolus.

17. Hinc indefinenter, & summa cum diligentia vigilare, ac laborare debemus, ne vel in minimo Dei voluntatem negligamus audire, ac adimplere: aut minimam irreverentiam erga Deum Committamus.

EXERCITIUM QUINTUM 59

non sit major labor, quam Deum, 18.
ejusque voluntatem, gratiam ac placitum
perpetuò observare.

DE VIA ILLUMINATIVA.

Ut tres animæ vires reformes.

EXERCITIUM: V.

Quinto exerce te in profunda & om-
nimoda circumcissione, 1. reformati-
one 2. & mortificatione 3. virium ani-
mæ tuæ, videlicet intellectus, volunta-
tis, & memoriæ, quæ valde debilitatæ

D 3

4.

18. *Labor* ingens requiritur, si in nullo,
nec parvo, nec magno, Deum offendere vo-
lumus.

1. Arboribus pretiosis abscinduntur rami su-
perflui, inutiles, & perniciosi fructibus: sic &
nos abscindere, & *circumcidere* debemus *Intellec-*
tui nostro curiositates, & errores: *Voluntati*
inordinatos amores & timores; *Memoria* vitiosas
& otiosas cogitationes &c. Ut

2. *Reformemus* vires istas ad cognitionem,
Dilectionem, & indefinentem Memoriam Dei.

3. *Mortuum* semetipsum movere non potest,
sed ab alio moveri debet: sic & nos non se-
cundum concupiscentias, aut malas consuetudi-
nes nostras, sed secundum solam Voluntatem
Divinam moveri debemus in omnibus; nam
qui *Spiritu Dei* aguntur, hi sunt *fili Dei*.

4. & corruptæ s. sunt per lapsum primi parentis : à quo posteaquam per mortem Filii Dei Jesu Christi redempti sumus , eas rursus à Deo abalienavimus per nostra propria & actualia peccata.

Ut autem restitui possint in gradum pristinum , in quem Dominus noster Jesus Christus eas reduxit , & cujus gratia animæ ab initio donatæ fuere , necesse est , ut Deum continuè toto corde obsecrare , firmaque cum fiducia pulsare non cesses , ut per merita sanctissimarum virium benedictæ & crucifixæ humanitatis suæ purificare , reformare , regere & illuminare dignetur vires animæ tuæ , ut stabili cognitione , amore & cogitatione semper fluere 6. possis in Deum , & omnia alia cognoscere , illisque uti in Deo.

Ut

4. Debilitatæ sunt Vires animæ nostræ , quia per visibilia , & sensibilia non ascendunt ad Deum , sed jacent in tenebris , & deordinationibus suis.

5. *Corruptio* Virium facit nos libentiùs , & Communiùs , & diuturniùs cogitare , considerare amare , & curare terrena , mundana , & carnalia , quàm Divina , Cœlestia , & spiritualia.

6. Quod *fluit* , sine dissolutione , & sine intermissione sese diffundit : sic cognitiones & considerationes , amoris actus , & recogitationes nostræ unò motu , uno fluxu , si non actualiter semper , saltem Virtualiter , & ex stabilito Habitu in Deum tendere , & effluere debent.

EXERCITIUM QUINTUM. 55

Ut autem id muneris obtineas, intellectus tuus multo & continuo tibi labore acuendus est, ad intelligendum sublimiter & profunde, 7. quid Deus sit, & habeat.

Cumque hoc pacto cognoveris esse Eum optimum, nobilissimum, sanctissimum, tum accedens voluntas amare conabitur eum, quem optimum intelligentia sua deprehendit.

Sed voluntatem ipsam circumcidere, abstrahere & crucifigere oportebit ab omnibus extra Deum, ut Deum solum toto & nudo corde diligas & desideres, ceteraque omnia propter Deum & in Deo.

Deinde voluntatem tuam fortissima unione adeò divinæ conformabis voluntati, ut si illi placeret, infernum in te creare, aut in inferno te ponere, paratissimum

D 4

7. *Sublimiter* intelliguntur, quorum sublimis, & subtiles qualitates, proprietates, & naturæ cognoscuntur: & *Profunde*, i. e., non superficialiter tantum, sed solidè, clarè, distinctèque. *NB.* In Deo, quia Ens simplicissimum est & Perfectissimum, idem est *esse*, & *habere*. Sic habet e. g. sapientiam, & est sapientia &c.

rum te exhibeas pro sua æterna gloria & honore, tuisque peccatis, ad sufferendum illum per suam gratiam.

Tertio, memoriam tuam expedies atque idoneam reddes ad fruendum in ea in æternum Domino Deo tuo, absque omni medio: Hæc enim instar thalami munda 8. servanda est ab omnibus imaginibus 9. & extraneis cogitationibus & ornanda virtutibus crucifixæ vitæ Christi, ut Deus in ea perpetuo & indefinenter valeat quiescere, quoties, & quando, & quamdiu visum ipsi erit.

Hinc eadem ipsa assuefacienda est amorosis iisdemque perpetuis ferè desideriis & affectionibus sanctis erga Dominum Deum suum, ut ipse solus purè
in

8. In lecto sordido nullus dormire, & quiescere solet: sic in Memoria variis peccaminosis cogitationibus, & imaginationibus, quæ sunt

9. *Imagines* & picturæ quædam, distracta, turbata, inquinata, & inquieta Deus nec habitare, nec manere, & quiescere potest. Hæc enim sunt *media*, sane intermedia, quæ Amorem, unionem, & familiaritatem Dei cum anima, & animæ cum Deo impediunt.

in ea, & ipsa in solo Deo suo, nudè 10. semper includi ac circumferri queat.

Cæterum, in hoc exercitio diutius versaberis, Deum tuum pro auxilio, ut dixi, frequentius obsecrando. Id ipsum quoque per sacratissimas gloriosæ Virginis Matris vires & Sanctorum merita, devote efflagitabis.

Quod si tam cito non impetraveris, (quum aliqui homines sint naturæ viscosæ 11. atque tenacis, & phantasmatibus deditæ) noli tædio vinci, noli cessare: tantummodo persevera, & Domino fortiter confide, qui nusquam deseruit sperantes in se, quia summè bonus est: qui & in simplicitate cordis 12.

D 5

me-

10. *Nudum* omni vestimendo caret; Deus nudè est, & servatur in Memoria animæ, vel potius in ipsa anima, quando sine omni alia Creatura manet in ea: & anima nudè est in Deo, si ab omni amore alicuius rei Creatæ, & sine omni Cogitatione distrahente, sine omni etiam inquietudine adhæret Ei, ubicumque fuerit, & quodcumque faciat.

11. In *Viscosis* omnia hæere solent, ut avelli vix possint: sic multi homines Amoribus, distractionibus, vel aliis Passionibus, & imaginationibus sunt tam obnoxii, ut eas superare, vel expellere non nisi difficillimè queant.

12. *Simplex* non est multiplex, varium, & diversis intentionibus, affectionibus, occupationibus involutum: sic *Cor simplex* simpliciter in omnibus, & per omnia soli Deo intendit, attendit. obedit, placere satagit, ut Eum inveniat, possideatque.

melius invenitur, quia unus est: qui etiam per amorem & sancta desideria citius obtinetur, quia Deus ipse amor infinitus est.

De XII. mortificationibus. I.

EXERCITIUM VI.

Sexto exercebis te in plena 2. mortificatione & abnegatione omnium, quæ tibi aliquod impedimentum vel obstaculum præbere possunt, quo minus appropinques & amorosè conjungaris 3. ac uniaris Deo, hoc est, omnium quæ Deus non est, non vult, neque amat: quæ satis explicantur per D. Henricum Harphium in XII. mortificationibus suis, quas

1. Ut Virtutes omnes facilius, velocius, perfectius, & securius acquirantur, exerceantur, & Custodiantur, earum impedimenta removeri, inordinata concupiscentia refrænari, & Passionum humanarum, membrorum, sensuumque omnium nimia, & peccaminosa vivacitas restringi, mortificari, atque in ordinem Sanctæ Charitatis redigi debent. Et quidem

2. Plenè, perfectèque usque in finem, aliàs nulla virtus solida, & perfecta obtineri, aut conservari poterit.

3. *Approximationem, & Unionem* Intellectus, Voluntatis, & Memoriz nostræ ad Deum, & Cum Deo impediunt 1. Temporalia, & terrena: 2. Commoditates, & 3. Sensualitates, propriæ: 4. Amores Ho-

quas ipsas quoque in fine Opusculi hujus appositas reperies, in quibus meditando & orando te diligenter exercebis, attendendo circa quaslibet sanctissimum exemplar crucifixi Jesu, illudque cordi tuo imprimendo, 4. quousque inferiores animæ tuæ vires nullum de cætero impedimentum 5. præstent superioribus, quo liberius fluere possint ad Deum, & in Deum.

Harum prima est perfecta mortificatio omnis affectus, sollicitudinis & amoris ad res caducas & fragiles, ut eas quieto corde resignare noveris in Dei beneplacitum, sive eas dederit, sive abstulerit: ut non desideres illa retinere, aut erogare, nisi purè ad Dei honorem: imo
&

Hominum: 5. Cogitationum turbæ: 6. Tumultus curarum: 7. Amaritudines cordis: 8. Vanæ gloriæ: 9. Oblectationes internæ: 10. anxie & inquietæ Scrupulositates: 11. Impatientiæ: & 12. Propriæ voluntates nostræ.

4. *Cordi nostro imprimitur*, quod firmiter in eius memoria, amore, Meditatione ac Imitatione permanet:

5. Donec per frequentatos *actus in Habitum* transeat, & jam sine difficultate, imò cum facilitate, & jucunditate exerceri queat, solèatque.

Inferiores animæ vires sunt Passiones Humanæ, sensus interni &c. eorūque malæ consuetudines & Inclinationes.

& omnia optabis relinquere, ut cor tuum imperturbatum ac nudum, Deo semper valeas offerre, & inter quosvis casus, secundum superiorem saltem rationem, quietus permanere.

Hinc non solum superflua quæque & curiosa tibi sunt abjicienda: sed etiam in his, quæ tibi necessaria videntur, nullo affectu requiescere licebit, si nolis esse propriarius 6. coram Deo: Imo ipsa etiam naturæ necessaria cum tædio & nausea suscipere conaberis, ut eo melius pauperi Christo conformari, & intra nuda ipsius brachia evolare queas.

Secunda est mortificatio omnium affectuum propriæ quæsitiois, qua multi seipsum nimis amant, & in omnibus bonis, quæ agunt, ac malis, quæ vitant, ex servili amore suam spectant & aucupantur utilitatem, consolationem & honorem, tam in externis, quam internis Dei donis & bonis: suum quoque damnum, confusionem & punitionem evadere quærunt, tam in præsentis sæculo, quam in futuro:

Sua

6. *Proprietarius* est, qui utilitatem, voluptatem, & voluntatem sibi soli Convenientem, & placentem in aliquo, vel ex aliquo desiderat, in eaque lætatur, & gloriatur.

Sua quoque opera & exercitia reputant magna, caduntque ex donis Dei in superbiam, avaritiam, & gulam spirituales. 7.

Verum contra hæc gravissima pericula, studebis ex filiali amore, cum intentione *recta*, in omnibus Dei honorem, gratiam & beneplacitum pure querere.

Et cum intentione *simplici* instituere dirigere & referre opera tua ad placendum, & fruendum Deo semper, quietendumque in eo cum omnibus viribus tuis, absque multiplicitate, 8. in amoroso

7. *Superbia* spiritualis vanè lætatur, gloriatur, seseque super alios exultat propter Dóna Dei. *Avaritia* semper plura desiderat, non ut Deo perfectius serviat, sed ut in pluribus abundare queat.

Gula abutitur huiusmodi donis usque ad ebrietatem spiritus, sicut ebrii cibo, potuque superfluo abuti solent.

Tedium & *nausea* ista non Corporalis, sed rationalis esse debet, quia per talia impedimur à Spiritualibus, & assimilamur iumentis &c.

Intra nuda Christi brachia evolat de terrenis ad Divina, qui summam Paupertatem Eius, Ipso adiuvante, ac protegente, imitatur pro fatione status & officii sui.

8. *Multiplicitas* ista opponitur *Simplicitati* sanctæ, & suprè jam explicatæ.

so quodam effluxu , 9. & amanti inclinatione! interni spiritus in Deum , cum illuminata divina cognitione , fide , spe & charitate : quandoquidem hoc est fundamentum vitæ spiritualis.

Intentione quoque *deiformi* studebis etiam occultam consolationem spiritus non querere , sed omnem derelictionem & adversitatem desiderare , ut unum cum Deo fieri , ipsoque Deo cum Deo perfrui meraris.

Tertia est mortificatio omnium affectuum propriæ sensualitatis , ultra rationabilem necessitatem , in delectatione cibi , potus , vestium , & aliarum rerum : in voluptate cogitationum , verborum , gestuum , & fabulationum cum hominibus , ex sensuali amore : in appetitu habendi curiosa , videndi pulchra , audiendi nova , & fruendi ubique sensuum vanitate.

Hæc & omnia naturæ solatia mortificabis per plenam aversionem ab omnibus , in quibus sensualitas solet quiescere , 10. quia devotionem & spiritualia

9. *Effluxus* iste est *Continuatio* quædam actuum Divini Amoris.

10. *Quies* sensualitatis est delectatio sensuum , quæ ad Deum non ordinatur : & *fruitio* quædam rerum Creatarum per visum , auditum , gustum , odoratum , vel tactum.

lia exercitia insipida reddunt & difficilia: cavebisque tota virtute, ne aliquem affectum ad quodvis solatium vel peccatum, licet minimum, in corde retineas, quem non funditus extirpare coneris.

Ita enim expedit, ut sensualitas simpliciter moriatur, ne tota congeries bonorum operum pessumeat.

Quarta est mortificatio omnis affectus amoris *secularis*, qui ut hominibus placeat, & ab illis commodum vel honorem accipiat, seu ut illis non displiceat, neque ab illis confusionem aut damnum sustineat, multa admittit seu admittere paratus est vitia & peccata, & plura facit virtutum opera: & amoris *naturalis* ad consanguineos: & *acquisiti* amoris ad amicos, pro eorum beneficiis: ita ut sine personarum acceptione, in omnibus hominibus, etiam in hostibus tuis, solum Deum, Deique imaginem, gratiam, & virtutes purè diligas, & nullius vitia palpes, ames aut dissimules: sed omnium salutem toto corde sitias.

Omnem quoque *inordinatum* amorem, qui tibi inquietudinem, distractionem & desiderium ad alicujus hominis præ-

præsentiam vel amicitiam habendam generat, & cor tuum imaginibus depingit, 11. præsertim tempore orationis, aut quando te ad Deum convertis, tanquam venenum 12. divini amoris, cor tuum maculans & inficiens, penitus enecabis, solum Deum amando, & ejus amore omnibus creaturis renunciando, ut divina imagine depingaris, 13. ejusque amore sursum traharis, & in ejus abyſſo absorbearis.

Quin-

11. Quod in materialibus fit per materialia, hoc in spiritualibus fit per Cogitationes, Imaginationes, & adhesiones animæ Rationalis, quæ quasi imagines, & picturas proponit sibi, vel proponi sibi sentit à suggestionibus & illusionibus diabolicis, aut phantasticis, vel sua sponte, vel sponte Contacte, vel prorsus involuntariè, nempe innumeras Cogitationes, imaginationes, distractiones, tristitias, affectuumque Contrariorum irritationes,

12. *Venenum* dulcedine sua inficit, aut omnino occidit hominem; & amor alicuius hominis inordinatus enecat, aut vulnerat amorem Dei &c.

Verè *abyſſus* incomprehensibilis est Deus, quia infinitus in omnibus Perfectionibus suis est, & exhaustiri nunquam potest.

13. *Divinia imaginè* depingi est per omnia, & in omnibus Amore, Cognitione, & Memoria Dei adimpleri.

Nam ex amore ad recognoscendum, rememorandum, & reamandum e.g. Patrem nostrum, variis, sed veris & adæquatè similibus coloribus, colorumque mixturis adimplemus linteum, vel lignum & pingimus eius imaginem.

EXERCITIUM SEXTUM. 83

Quinta est mortificatio omnis affectus & societatis rerum creatarum & cogitationum *inanium*, quæ homini multipliciter incidere solent, ex defectu fervoris, instar maris fluctuantis, licet affectui non inhæreant: cogitationum quoque *noxiarum*, quæ cum oblectatione sensuali intrò admittuntur, quæ licet ad consensum peccati mortalis non perveniant, cor tamen maculant, Spiritum sanctum contristant, & ingens animæ damnum inferunt.

Porro tam istæ, quam priores cogitationes, ex nostra oriuntur incuria & immortificatione, eoquòd cor nostrum non studemus ad sanctas cogitationes etiam vi quadam cogere, sed illud ad superflua & noxia permittimus evagari, non curantes tempus fructuose deducere.

Ideoque dum nos introvertere volumus, cor innumeris distractionibus invenimus oneratum, quæ nostrum profectum dissipant.

Non solum igitur has, quas prædiximus, sed etiam licitas quasdam cogitationes sive de temporali cura, sive de scrupulis conscientiæ, sive de secretis & curiosis perscrutationibus, abscindere oportet per
E im-

impressionem 14. imaginis Jesu in cruce pendentis, eiusque profundissimæ humilitatis, paupertatis, mansuetudinis & omnium virtutum in exteriori homine : & imaginis infinitæ charitatis eius, qua omnia creavit, & te sic redemit, in interiori homine tuo, ut cogitationes tuæ transeant in affectiones, & cognitio in amorem. 15.

Etenim amor operatur mortificationem naturæ, vitam spiritus, operationem superiorum virium, influxum in Deum, & secessum ab omni creatura.

Facies quoque affectuosam conversionem ad omnimodam solitudinem, non tantum secundum corpus, sed multo amplius

14. *Impressio*, i. e., assidua recogitatio & imitatio D. N. J. Christi *abscondit*, & excludit omnes alienas cogitationes &c.

15. Verus amor Dei in ordinem virtutis redigit naturalia : renovat & sublevat Spiritum animæ ; exercet in Dilectione Divinorum voluntatem, intellectum & Memoriam : adducit, inducit, & intrat in Dei cognitionem, Dilectionemque perfectiorem : & elongat ac separat ab omni illicito, & immoderato amore cuiuslibet creature &c.

Solitudo in- & ex-terior : Silentium verborum & cogitationum : Custodia intentionum, affectionumque sunt initia, incrementa, & præsidia Virtutum omnium.

plus secundum cor & affectiones, 16. & ad simplicem cordis quietem, quæ maxime nutrit amorem in Deum effluxum.

Nam solitudo, silentium, & arcta cordis custodia, sunt fundamentum proficientis vitæ.

Sexta est mortificatio omnis *cura*, quæ non est de justa necessitate, utilitate aut obedientia: omnium quoque *passionum*, immoderatæ lætitiæ, tristitiæ, spei, timoris, amoris, odii, & pudoris, ut nihil extra Deum in corde tuo quiescat, & omnia externa opera tua & occupationes, quas à te postulat necessitas, absque multiplicitate & solitudine cordis perficias, cum resignato & elevato intellectu & affectu in Deum.

Enimvero per distrahentem occupationem cordis etiam in licitis, obscuratur

E 2

17.

16. *Solitudo* corporalis non habet aliquem socium in suo habitaculo, vel contubernio: solitudo autem animæ interior, vel spiritualis non habet Cogitationes, distractiones, vel affectiones, quæ soli Deo intentæ, ac nuncupatæ non sint &c. quo simplicius, sine omni alio, recogitatur Deus, eò ferventiùs, & devotius amatur &c.

17. intellectus & tepescit affectus, ut omne spirituale exercitium tibi desipiat, & inferiores vires, orationis tempore, colligere vix aut ægrè tantum possis.

Quapropter si vis omnes tentationes faciliter vincere, stude omni tempore potius interno amoris exercitio, quam externis virtutum operibus.

Ad quod tamen nemo pervenire potest, nisi affectus eius expeditus sit ab omni re infra Deum existente, & adeo in Deum raptus, ut se ipsum contemnere sciat in omnibus propter amorem Dei.

Nam purus amor facit spiritum purum, simplicem, & ab omnibus liberum, ut sine labore sese recipere possit in Deum.

Ubi

17. *Obscuratur* Cœlum, quando nubes vel exoriuntur, vel condensantur, vel condensatæ manent: sic etiam obscuratur anima nostra, quando cogitationes, affectiones, passiones variae irruunt, sese multiplicant, prævalent, & perseverant.

Quod Corpori est oculus, hoc animæ est memoria: intuitus corporalis est actus oculi materialis, intuitus animæ est cogitatio, vel recordatio memoriæ. Similiter Cor in corpore est Principium, à quo oriuntur omnes alii motus sanguinis: Et *Voluntas* in anima est Principium, à quo exoriuntur omnes affectiones Amoris, odii &c,

Ubi namque amor, ibi est oculus memoriæ, & cor affectus: Cogitatio nimirum & affectio.

Septima est mortificatio omnis *amaritudinis* 18. cordis, quæ variis ex causis oriri solet.

Primò ex præsumptione 19. propriorum meritorum, qua nonnulli proni fiunt ad temerè judicandum & aspernandum ceteros, falsa justitia pleni, quæ indignationem parit, non compassionem.

Secundò ex immortificatis desideriis, quæ inflammant eos ad murmurandum contra superiores suos, & alios, qui eorum vitiis non acquiescunt, sed resistunt.

Tertiò ex rancore & odio propter aliquas præcedentes offensiones, propter quas facta illorum, quos odiunt, pervertere cupiunt, & invenire in illis, quod vituperent.

E 3

Quar-

18. *Amaritudo cordis* confurgit ex cogitationibus, passionibus, affectionibus, & eventibus, qui contristant: & consistit in quadam tristitia, iracundia, invidia, & impatientia, quæ animæ tranquillitatem, & perfectæ Charitatis suavitatem perturbant.

19. *Præsumptio* præ aliis se extollit ex falsa imaginatione, & æstimatione suiipsius, suorumque talentorum, verborum, operum &c.

Quartò ex invidia , qua alienas virtutes , quibus ipsi carent , extinguere vel obscurare quærunt , ut illis præferri aut æquari possint.

Quintò ex mala & exasperata conscientia , qua instar basilisci alios lædere cupiunt , & secum ad peccata trahere illos , quibus gratiam Dei invident ; & ex malitia , qua ipsi pleni sunt , omnia in pejus interpretantur , & peccant in Spiritum sanctum.

Has & omnes alias amaritudines tam perfectè vinci & consumi necesse est in suavitate 20. divini amoris , ut etiam persecutores & inimicos nostros tam pleno cordis amplectamur affectu , ac si nostri optimi forent amici , uti & revera sunt , quandoquidem ad grandia nos merita perducunt.

Octava est mortificatio omnium affectuum *vane gloriæ* , propriæ complacen-

20. *Suavitas* amoris excludit omnem indignationem , pravam suspicionem , malam fidem , asperitatem verborum , iracundiam , invidiam , impatientiam , & fructus omnes sancti Spiritus in se continet.

S. Franciscus Salesius difficiliorem , & rariorem dicit perfectam suavitatem Charitatis , quam perfectam integritatem Castitatis.

entia, honoris atque superbiae, de te ipso, de tuis verbis & operibus, de gratia & donis, idque per claram cognitionem tuae vilitatis, & desiderium omnis contemptus, ut ut soli Deo placere possis.

Hinc omnia bona soli divinae gratiae, filiali fidelitate adscribes, reputans te omnibus indignum, & cunctis viventibus viliorē, primò propter magnitudinem, turpitudinem, multitudinem peccatorum tuorum & ingratitude tuae.

Secundò propter infinita peccata, in quae incidisses, nisi sola Dei misericordia te preservasset.

Tertiò quia non est peccator in mundo, qui, si tantas gratias & occasiones benefaciendi habuisset, ut tu, non fidelius Deo servisset quam tu.

Sicque Deo, cujus est omne bonum, eris gratus ex una parte, & te ipsum valde humiliabis ex altera.

E 4

His

ut. *Desiderium omnis contemptus* si in preparatione animi habeatur, sufficit: illis autem, qui famam suam prodesse, ac praesse debent, non semper convenit. His sufficit, si contemptus, desolationes, derelictiones, irrisiones, & persecutiones sibi accidentes humiliter, & longanimitate, ac magnanimitate sustinere ac superare solent.

His bene expensis , secundo loco desiderabis toto corde ab omnibus contemni , illudi , conculcari , & omnem confusionem ex amore Dei pleno cum affectu suscipies : Quia hæc est via compendiosa ad maxima 22. merita , quæ tamen paucissimi ingredi volunt.

Nona est mortificatio omnium *oblationum internarum* , spiritualium & sensualium , in gratia , devotione , dilectione & dulcedine sensibili , in viribus inferioribus 23. animæ : quæ quidem non sunt vera sanctitas vel charitas , sed sunt quædam Dei dona , nobis ut fortius moriamur , non ut in illis quiescamus , in subsidium infirmitatis nostræ data.

Por-

22. Per aliorum irrisiones , & vilipensiones subministratur nobis materia addiscendæ , acquirendæ & exercendæ Humilitatis , & congregandum multorum Meritorum occasio : hinc subministrantibus gratias agere deberemus , sicut e. g. Artifices gratias agunt illis , qui eis ad uberiores mercedem labores plurimos offerunt & accumulunt. &c.

23. Devotio , & dulcedo sensibilis est in viribus inferioribus (nunquam in membris inferioribus aut superioribus) quando faciliter , & suaviter , sine labore , angustia , & diffidentia , vel tristitia , orare , Cantare , legere , laborare , studere &c. possumus.

Porro quantum tibi ipsi in istis duodecim punctis morieris, 24. tantum habebis veri amoris, nec quicquam amplius.

Imò omnia, quæ à Deo desiderare potes, nec refers ad nudam 25. tui mortificationem propter amorem Dei, permista sunt cum natura, se ipsam 26. ferè in omnibus, etiam in Deo & in divinis, quærente adeo subtiliter, ut repulsa ab una parte, mox occultè revertatur ad alteram, priusquam id ipsi deprehendere valeamus.

Et ideò paucissimi se 27. ipsos vere agnoscunt, & perfecte evincunt.

E. 5

Dein-

24. Quantum hæc Puncta verè intellexeris, & benè observaveris, tantum tibi, tuisque inordinationibus & peccatis morieris: & tantum veri, perfectique amoris habebis.

25. *Nuda*, hic est *sola* & *totalis* emendatio, mortificatio &c.

26. *Seipsam*, i. e., aliquam suipsum utilitatem, voluptatem, commoditatem, Gloriam &c.

27. Qui seipsos verè Cognoscere volunt, non solum omnes cogitationes, locutiones, operationes, & omissiones suas diligenter examinare debent, sed & intentiones affectionesque intimas, Passiones humanas, sensus & membra singula, eorumque motus, & actus & effectus universos, e. g. cur gaudeo, cur trior, cur sedeo &c. &c.

Deinde secundò loco morieris 28. omni curiosæ investigationi, speculationi, cognitioni, & visioni 29. intellectus, in rebus & scientiis tum divinis, tum humanis, in quibus miserè tempus & laborem suum multi perdunt, semper discantes, & nunquam ad scientiam veritatis 30. pervenientes: quum vita perfectè Christiana, non in alta scientia, sed in profunda humilitate, sancta simplicitate, & ardenti amore Dei fundetur, qua semper anhelare debemus ad moriendum nobis 31. in omni derelictione, ut Deo perfectè uniri, & ab illo absorberi 32. valeamus.

Dec.

28. *Morieris*, i. e., Coërcebis, abnegabis, & Voluntati Divinæ subordinabis omnem Curiositatem tuam &c.

29. *Visio* hic sumi potest vel pro ordinaria & clariori scientia, vel pro extraordinariis favoribus.

30. Nimis multi multa sciunt, & discunt vel docent etiam, nec tamen salvantur, aut sanctificantur, imò salutis & Sanctitatis veræ scientiam vel negligunt, vel contemnunt, vel sibi metipsis non applicant.

31. *Ad moriendum nobis* i. e., ad vincendum & subiugandum omnes inordinationes, & malas inclinationes, vel consuetudines nostras.

32. *Absorbemur à Deo*, quando in Eins dilectione, & protectione quasi includimur, & contra hostes tam visibiles, quam invisibiles custodimur.

Decima est mortificatio omnis *scrupulositatis* cordis, per plenam confidentiam 33. erga divinam bonitatem.

Hæc scrupulositas interdum vexat nonnullos propter inordinatum amorem sui, quo magis timent Dei vindictam, infernum & iustitiam, quam ament Ejus bonitatem: Et ideo ex servili timore sua cuncta agunt bona, & vitant mala.

Quapropter non emendant fideliter defectus suos, ob quorum aculeos & remorsus anguntur, nec Deo plene confidere possunt.

Cum enim amor eorum ad Deum modicus sit, parvam generat confidentiam: sicut ediverfo amor magnus magnam parit fiduciam.

O. beata spes, dummodo ex ea non tepescas, 34. sed ad majorem tui mortificationem, & omnium adversitatum tolerantiam & gratitudinem exciteris.

Undecima est mortificatio omnis *imp-*
pa-

33. *Plena & perfecta Confidentia* excludit sicut præsumptionem, sic & desperationem: propterea supponit *fidelem* Poenitentiam, vel Innocentiam: illa debet esse integra & condigna; hæc autem vera & sancta.

34. Aut in præsumptionem, falsamque securitatem Cadas;

patientia cordis, in omni externa ad-
 versitate, infamia, derisione, contumelia,
 damno rerum; infirmitate & pœna cor-
 poris; persecutione & derelictione men-
 tis, quæ tibi permissione divina accidere
 possunt, quibus Deus chariores suos ami-
 cos probare solet: idque ex maxima
 charitate, pro ipsorum æterna salute. 35.

In quibus & ipse Dominus Jesus
 multipliciter probatus est, qui mansueto
 corde omnem sustinuit contumeliam,
 irrisionem, verbera, sputa, flagella &
 crucis tormenta: quin & pro inimicis
 suis oravit, nec poterant tanta illi tor-
 menta inferre, quin multo plura desi-
 deraret pati ob Patris honorem, & ani-
 marum salutem.

Igitur hæc omnia tibi quoque toler-
 anda sunt in primis, ne corde, 36. ver-
 bo, aut opere ullum præteferas rancor-
 em sive vindictam.

Secundò, ne amaritudinem sive tri-
 stitiam, quæ ex proprio oritur amore,
 in

35. Deus desiderat nobis Communicare suam
 beatitudinem; & ideo ut majorem promere-
 amur, plures, majoresque tentationes, & tri-
 bulationes immittit, vel permittit Electis suis.

36. Corde, i. e. cogitatione, commotione,
 gestu, nutu, vel motu quodam extrinsecus sen-
 sibili

in corde geras : sed gravioribus te malis dignum arbitrans , omnia humiliter sufferas , teque ad omnem futuram adversitatem voluntariè offeras.

Et tertio , ut per patientiam affectionis , quo conformeris dominicæ passioni , omnia adversa cum magno desiderio expectes & suscipias , plura semper tolerare paratus.

Hinc magnam obtinebis divini amoris abundantiam , cunctas 37. animæ tuæ vires penetrantem : adeò ut dolorem non sentias , 38. sed persecutores tuos , velut intimos amicos magno amore prosequaris.

Duodecima est perfecta mortificatio omnis *propria voluntatis* , cum plena tui resignatione ad omnem internam derelictionem & pressuram 39. sustinendam , pro amore Dei.

Quia

37. Abundantia Divini Amoris penetrat animæ vires , quando Intellectus cognoscit , Voluntas diligit , Memoria recogitat , Passiones Humanæ adjuvant , Habitus Virtutum faciilitant , sensus omnes promovent Dilectionem Dei & Proximi , etiam Inimici , & continua Meritorum supernaturalium augmenta.

38. *Ut dolorem non sentias* , i. e. , cum impatientia , vel cum consensu in sensum &c.

39. *Pressuram* , sive angustiam , desolationem , tentationemque

Quia nihil homo pretiosius habet libero arbitrio, ex cuius abusu mox omnia pullulant vitia, ideo si illud Deo resignaverit, 40. protinus subverso hoc fundamento, corruent omnia vitiorum germina.

Porro imperfectos juvat vovere alicui obedientiam, & se tradere alterius voluntati.

Perfectis autem necesse est, habere voluntatem submittendi se aliis, quando Deo placuerit.

Omnibus autem hominibus expedit beneplacitam Dei voluntatem extrinsecus, vel intrinsecus indefinenter 41. observare & exequi.

Obedientia igitur *voti*, debet esse foris in operibus; & obedientia *conformitatis*, intus in prompta voluntate conformandi se voluntati superioris sui: idque purè pro amore Dei, absque ullo

re-

40. *Resignatio*, & oblatio ista non solis verbis, sed ipsis operibus est & facienda, & declaranda.

41. *Intrinsecus observare* Dei Voluntatem est Inspirationes Divinas & Angelicas summo studio animadvertere, & adimplere.

respectu gratiae humanae, ita ut inde
 exoptet potius abjici & contemni, quam
 ludari aut muneris quippiam assequi.

Tertia autem obedientia, quae dicitur
~~missis~~ cum Deo, tam perfectè unis
 voluntatem nostram divinae voluntati, ut
 una jam sit voluntas effecta: ita ut quic-
 quid Deus circa nos fieri permittit,
 etiam in omni in- & ex-terna pressura &
 desolatione, totum ex constitutione im-
 mensi amoris & misericordiae Dei pro-
 venire fateamur, & summo suscipiamus
 affectu, quantumvis etiam arduum, ig-
 nominiosum aut molestum sit, in tem-
 pore vel aeternitate, juxta exemplar dul-
 cis Jesu, qui ab agonia in horto usque
 ad mortem crucis, omni affluentia sen-
 sibilis gratiae, quasi inimicus Dei fuisset,
 undique destitutus erat, stans in maxi-
 mis poenis, 42. in nudo duntaxat essen-
 tiali amore perfectè resignatus.

Has

42. D. N. Jesus Christus in cruce fuit maxi-
 mis, & innumeris poenis omni ex parte cruci-
 atus, & vel ideo exercuit perfectissimum Dei
 Patris sui, & totius generis humani amorem,
 sine omni solatio, cum plena & perfecta Re-
 signatione, ac Oblatione ad plures & majores,
 & vel Deo Patri placitum, vel Hominibus utile
 aut necessarium fuisset.

His duodecim mortificationibus adeptis, 43. jam sponte absque ullo medio vires animæ nostræ fluere poterunt & quiescere in Deo, sua origine.

Verum ut clarius dignoscas, quāliter verum amorem & stabilem unionem inter Deum & animæ tuæ vires possiderē queas, videlicet in *ornatu* vitæ activæ 44. per humilitatem, obedientiam, cæterasque virtutes morales, & in ejusdem *profectu*, per fidem, spem & dilectionem: atque in vita contemplativa spiritali & *perfecta* per ignitas aspirationes, & dona Spiritus sancti, aliaque pia exercitia, observa diligenter, quæ in subjectis breviter explicata offendes.

EX-

43. Iam ergo si creaturæ, amores proprii, sensus inordinati, Amores humani, cogitationes & evagationes, sollicitudines & passionēs, Amari- tudines, superbiz, curiositates & oblectationes, scrupulositates, impatientiz, & Voluntates propriæ fuerint exclusæ, ejectæ, superatæ, ac ordinatæ, sine impedimentis, tam externis, quàm internis, Deum cognoscere, diligere, recogitare, assequi, amplecti, possidere, & fruitivè intueri possumus.

44. *Incipientium* vita activa ornatur per Virtutes Morales: *Proficientium* verò per Theologicas: & *Perfectorum* contemplativa per Dona S. Spiritus, fructusque Eius &c.

EXERCITIUM

Cruciforme 1. ad Vulnere
Domini Jesu.

*De odio omnium 2. peccatorum, & acqui-
sitione virtutum omnium
Domini JESU.*

EXERCITIUM VII.

Septimo exerceas tete in vero, constan-
tique odio omnium peccatorum, ita
ut nunquam illa admittere velis, quan-
tumvis etiam minuta fuerint, pro quo-
cunque damno, vel scandalo, sive tor-
mento evadendo. Omne namque viti-
um extirpatum sit oportet, antequam
succedat 3. virtus, & antequam in cor
F Je.

1. *Cruciforme Exercitium* est Imitatio illa-
rum Virtutum, quas in sua Passione & Morte
modò perfectissimò exercuit Christus, ut omne
peccatum & expiaret, & emendaret, omnes-
que Virtutes edoceret, ac demonstraret.

2. Qui non odit *omne* peccatum, vel non
querit, ac diligit *omnem* virtutem, perfectus
nunquam fieri potest.

3. Virtus perfecta excludit omne peccatum,
omnemque imperfectionem: propterea prius
radicanda sunt vitia, quàm plantandæ Virtu-
tes.

Jesu ad unionem spiritus intrare 4. permittaris. Nihil ergo ita oderis, sicut peccatum, etiam exiguum, quia dividit 5. inter Deum & animam tuam.

Secundò exercebis te in assidua perquisitione & amore omnium & singulorum virtutum, quamlibet miræ ac multiplices fuerint: imò si scirès singulas guttas maris esse virtutes, laborandum tibi foret pro iis omnibus obtinendis, pro summo 6. Dei honore. Enimverò totum corpus 7. tuum Christo crucifixo semper & ubique, quantum tibi possibile fuerit, conformes, virtutibus exornes &, crucifigas 8. oportet, juxta exemplar corporis Christi Jesu, qui

4. *In cor Jesu intrare est Amorem Eius agnoscere, & amore mutuo compensare: Unio Spiritus est perfecta conformatio voluntatis humanæ cum Divina.*

5. *Dividit, quia veniale distrahit & elongat, mortale verò penitus separat animam à Deo.*

6. *Ex summo amore, & ad summum Honorem Dei.*

7. *In toto corpore tuo, & in omnibus membris, sensibus, & Viribus tuis Christi crucifixi Virtutes exercere, tibi que assuefacere debes in omni tempore & loco, & actu, & gestu &c.*

8. *Sic agendo, & laborando Crucifigis teipsum.*

qui semper 9. crucifixus vixit, & crucifixus ex hoc sæculo migrare voluit, idque ex suo infinito ad nos amore, qui semper in eo recens 10. fuit, instar amoris novi sponsi. Idcirco noster amor semper recens esse debet erga ipsum, instar novi amoris, quem gerit fidelis sponsa erga amantissimum sponsum. Et ex isto amore fugere, & in nos attrahere 11. debemus ex illius corpore has quinque nobilissimas virtutes cum filiabus 12. suis, easque ita fortiter imprimere 13. in animam & corpus

F 2 pus

9. *Semper Crucifixus* vixit & fuit Jesus, quia semper Virtutes omnes exercuit, & totius Passionis suæ scientiam, atque memoriam sibi præsentem habuit.

10. *Recens*, i. e., Novus, Novitius, innovatus, & fervens sit oportet.

11. Ex amore Jesu Ipsum considerare, audire, intueri, & omnes Virtutes, omnia Virtutum documenta, exemplaque nobis applicare, inbibere sicut parvuli lac matris, & per actus in Habitus, perque Habitus quasi in Naturam convertere debemus.

12. *Filiæ* istæ sunt actus, & Habitus subordinati, & illuc pertinentes.

13. Cui figura imprimatur, hoc figuræ assimilatur; & quo fortius, eò expressius atque tenacius: sic & Homo, cui imprimuntur fortiter Verba & Exempla D. N. J. Christi, assimilatur Ei tam in Corpore, quam in anima.

pus nostrum , ut instar stellarum 14. semper reluceant ex nobis.

Primam virtutem, videlicet veram *Humilitatem*, portabis in pedibus tuis : 15. rogabisque Dominum Jesum per vulnera sanctissimorum pedum suorum, & per infinitam humilitatem, quam semper exhibuit, præsertim 16. in assumpta humanitate, ut tibi concedat in omnibus tam
hu-

14. Et Virtutes istæ, earumque actus, & *Habitus*, tanquam lucentes stellæ illustrant, & edificant intuentes.

15. Pedes, manus, cor & caput hic singillatim nominantur, & Partes ponuntur pro toto ad aliqualem distinctionem & explicationem; nam totus homo, totumque corpus debet esse *Humile* &c. præterea *pedes*, cum sint *infima* membra, *Humilitati* appropriantur: quia verò alias *affectus humanos* significant, & sine affectu sincero *Humiliationum* *Humilitas* acquiri nequit, aut conservari, ipsi pedes, & ipsa pedibus benè attribuitur.

16. *Humilitatem* incomprehensibilem ab æterno in æternum exhibet *Deus* hominibus universis; ipsis enim servit & per creaturas, & per semetipsum &c. Nam in labore requies, in æstu temperies, in fletu solatium nostrum est. Lavat, quod est sordidum: rigat, quod est aridum: sanat, quod est saucium: flectit, quod est rigidum: fovet, quod est frigidum: regit, quod est devium. Pascit esurientes, potat sitientes, sanat ægrotos &c. Maximè tamen declaravit eam *Jesus* in operibus & Sacramentis suis,

humilem existere, quantum eius gratissima voluntas à te exigit.

Hanc autem humilitatis virtutem tum demum perfecte adeptus eris, quum semper ingemiscis, plangis & contristaris, quoties tibi beneficium, aliquod 17. aut honor aliquis exhibetur, quo te nimirum indignum recognoscas: & cum perfectum in te desiderium 18. omnis contemptus perseverat, inter omnia scandala, injurias, contumelias, pœnas & dolores, quæ tibi irrogantur, & quibus te dignissimum judicabis.

Humilitas deinde parit tres filias, videlicet *Obedientiam*, *Patientiam*, *Custodiam* linguæ.

Verus *obediens* non solum obedit suo superiori, & promissis seu votis suis, sed etiam omnibus creaturis.

Verus *patiens* portat & suffert omnia pro honore & amore Dei, quantumvis

F 3

aspe-

17. Gemitus isti &c. oriuntur ex vera cognitione, & vilipensione suiipsius, necnon ex horrore culparum, pœnarumque promeritarum &c.

18. *Desiderium* istud supra explicatum est, quale sit.

19. *Omnibus*, amicis, & inimicis, gratis & ingratis, propriis & alienis, Superioribus & inferioribus, animatis & inanimatis &c,

aspera sint, quæ Deus ipsi evenire permittit. Etenim attendit, quam patienter Dominus Jesus omnes suas cruces petulerit pro nostra salute.

Humilis interdum 20. & non multa loquitur, quamvis sit sapiens & eruditus, quia locutione non omnia obtinentur, meliusque fuerit bene vivere & paucis dicere, quod nôris. 21. Et sic verus humilis parum loquitur, obediens & patiens est, atque custodit linguam suam.

Secunda principalis virtus est vera *Sapientia*, in omnibus verbis, & operibus eius exercenda: quæ tam fortiter ac rationabiliter se gubernet, ut nihil liceat sibi cogitare, loqui, vel agere, quantumvis etiam parvum sit, ut est articulum aliquem corporis movere, nisi ex vera ratione 22. & cum permisso Dei.

Hanc

20. Humilis non semper, neque frequenter, sed *interdum*, non multa, sed rara, pauca, & rationabilia, ac salutaria &c.

21. Illa tantum sunt dicenda, quæ quis verè, ac plenè novit: non falsa, non dubia, non peccaminosa &c.

22. *Ex vera ratione*, i. e., ex vera, sufficiente, iusta, & sancta causa, cum Voluntate, & juxta Voluntatem Dei.

EXERCITIUM SEPTIMUM. 47

Hanc sapientiæ virtutem portabis in capite 23. tuo , imprimesque caput tuum in transfixum caput Jesu Christi , obsecrando Eum per dolorem sanctissimi capitis sui , ut tuum caput sua divina sapientia exornare velit , quantum ipsi visum erit & sciverit tibi necessarium fore , pro suo summo honore , tuæque & proximi tui salute. Enimverò sapientia hæc maxime necessaria est ad omnem spiritua-lem vitam , cum ordine 24. ac juxta rationem instituendam & consummandam.

Sapientia generat tres filias , videlicet *Timorem Domini*, *Discretionem*, & *Simplicitatem*. Sapiens Deum nunquam offendit : quia qui peccat , sapiens non est , & ubicunque vera habitat sapientia , ibi etiam timor Domini invenitur. Et hoc timore oportet nos semper ornatos esse , more filiali , non servili.

Inde suas sponte sequitur *Discretio* , quæ

F 4

me-

23. *Portabis* i. e. , exercebis & conserva-
bis in tota anima tua , quæ est quasi Caput , &
Principalis pars Hominis , per Imitationem cru-
cifixi Capitis nostri Jesu Christi.

24. *Ordine* bono , provido , & discreto sum-
moperè indiget Vita spiritualis , ne pervertantur ,
aut confundantur Viæ , Viarumque operationes ,
& observationes necessariae. Semper enim Pur-
gativa Illuminativam , & hæc Unitivam præ-
cedere debent : & qualibet suos sibi proprios
gradus habet.

medium virtutis, modumque & mensuram in omnibus servare contendit, ne quid nimis, minusque iusto agens Deum offendar.

Sancta autem *Simplicitas* est, omnem duplicitatem & multiplicitatem & curiositatem vitare, & uni summo bono inhære, & omnia bona & mala immediate à Deo, & non à creaturis, recipere, & rursus in Deum referre, sapienterque in omnibus voluntatem & ordinationem Dei observare, Deoque & omnibus creaturis propter Deum obedire, simpliciter & perfecte omnia in Deum resignato cum animo faciendo, cum suavitate, non cum impetu: 25. quia Deus omnia operatur, si ei locum 26. demus. Absque simplicitate, sapientia esset nimis curiosa, & superba.

Ubi autem verus timor, prudens discretio, & pura simplicitas possidentur, error aut peccatum haud facile subrepere poterit.

Tertia principalis virtus est vera *Caritas* Dei. Hanc virtutem portabis in cor-

25. *Impetus*, & *Appetitus* naturales, aut vitiosi, supprimi, & corrigi debent, alias neque rationalis, neque spiritualis Vita vivitur.

26. *Deo locum damus* quando nos Ei offerimus, resignamus, & relinquimus; Eique per omnia, & in omnibus obedire, ac placere satagimus: Et Inspirationes Eius diligenter ac devote uscultamus, & observamus &c.

corde 27. tuo : attendensque transfixum cor Jesu Christi, cor tuum in illud imprimes, 28. obsecrabisque eundem per amorem divini cordis sui, & per humanum transfixum cor suum, ut per eadem largiri tibi dignetur perfectum sui amorem.

Charitas Dei parit has tres filias, *Fidem*, *Spem*, & in omnibus virtutibus *Perseverantiam*. Sed hinc omnis nostra exoritur defectio, ex qua non perseveramus, eoquod charitas nostra satis magna non est, quæ perseverantiam parere possit. Nam qui ex vera charitate rem aggreditur, quantumvis arduam & mirabilem, non cessabit, donec eam obtinuerit : quia charitas gignit fidem, qua mira operari possumus, sicuti & spem firmam in Deum, qua habitamus confidentes in adjutorio altissimi, non in nostris viribus.

Quarta virtus principalis est *Justitia*, quam portabis in manu tua dextera : attendensque dexteram Jesu Christi, quomodo propter justitiam clavis affixa fuit cruci : obsecrans ipsum ferventer per acerbissimam poenam, quam sustinuit in vulnere manus suæ dextræ 29. propter justitiam,

F s

&

27. Cor hic summitur pro sede amoris, & includit totum Hominem.

28. Cor tuum cordi D. N. Jesu Christi pro viribus assimilabis.

29. *Dextera* hic iterum ponitur pro toto.

& per amorem , qui ipsum hanc sustinere coëgit , ut tibi dare dignetur veram justitiam in omnibus operibus tuis : ut reddas Deo , quæ illi debentur , videlicet omnem honorem & gloriam , & gratiarum actionem , in omnibus cogitationibus , verbis & operibus tuis : similiter tuo superiori , & æquali , & inferiori , quæ illis debentur : & corpori tuo in cibo , potu , vestibus aut aliis necessariis , nec plus , nec minus , quam tenearis.

Justitia parit tres filias, *Misericordiam, Veritatem & Gratitude*m. *Justitia* est mirabilis virtus, quæ dat unicuique quod illi debetur , & parit misericordiam. *Vera misericordia* primum miseretur animæ proximi , ut si verbi gratia pauper eleemosinam à te petierit , principio ipsi , si opportune potueris , & fructum speres , cognoverisque illum aliquo vitio laborare aut periclitari , spirituales eleemosinam impertiri teneris pro cibo animæ , quæ primo loco tibi pascenda est , ubi defectum vel penuriam patitur , quæ 30. melior est corpore. *Justitia* etiam *veritatem* parit , quæ in omnibus Deum quaerit. Parit et *gratitude*m ; Nec enim ieri potest , quin justus gratias agat Deo , & omnibus , qui ipsi viam monstrarint
ad

30. Quæ , videlicet anima ,

ad Deum , & cooperati fuerint pro salute animæ suæ.

Quinta virtus est vera & divina *Fortitudo*, in omnibus virtutibus adimplendis , & in omnibus vitiis eradicandis. Vera fortitudo nihil curat , nec diabolus , nec homines , neque mundum , neque propriam carnem , sed confidenter procedens & pertransiens , facile contemnere potest omnia propter Deum , à quo fortitudinem illam accepit. Quum enim tentatio aliqua hominem apprehenderit , qua pene in ruinam 31. impellitur , tum divina fortitudo homini succurrit , suggeritque dicens : *Quidnam vis agere ? Vis Deum tuum offendere ? Quorsum tendis ? ubi & sicuti jam bene es , ita permanes , ne deteriora tibi contingant.* Hanc veræ fortitudinis virtutem portabis in sinistra 32. manu tua : attendensque sinistram manum Jesu Christi , ipsum obsecrabis per dolorem hujus vulneris sui , & per mirabilem fortitudinem , quam in omnibus operibus suis exhibuit , ut tantam tibi fortitudinem infundere dignetur , quanta tibi necessaria est pro Eius summo honore & tua salute.

For-

31. *Ruina* est consensus in peccati tentationem , vel consuetudinem.

32. *Sinistra* ponitur pro toto.

Fortitudo has tres generat filias, videlicet *Castitatem*, *Sobrietatem*, *Paupertatem*. Homo fortis nusquam hæret neque moratur, sed fortiter pertransit universa, quæ in mundo sunt, quasi ad eum non pertinerent 33. : neque veretur aquam adire & ignem, divino adjutorio fretus, donec obtinuerit quod desiderat. Homo fortis facile in omnibus contentus est, etiam frusto panis, vestitu simplici, & vili supellectili : quandoquidem studet æqualiter Deo in omni tempore adhærere. Idcirco castitatem generat, quia omnem immunditiam Deo exosam, detestatur. Sobrietatem quoque parit, quia nullam sciens admittit superfluitatem. Paupertatem autem producit, dum nullam omnino rem mundi vult possidere. Hæc vera paupertas voluntaria, mirabile 34. & optimum est medium ad Deum possidendum. Et has, quas prædiximus, virtutes omnes Domini nostri Jesu Christi per totam vitam tuam ab ipso postulare, & tuo corpori
&

33. *Quasi ad eum non pertinerent*, vel eum nullatenus contingerent, nimirum ut eum vel ad malum pertrahant, vel à bono impediant.

34. Evellit enim, & excludit cum amore temporalium etiam distractiones, & perturbationes universas circa temporalia &c.

Sicut *tota vita nostra est militia & miseria*, sic per totam vitam nostram Dei Misericordiam & omnipotentiam implorare debemus.

& animæ imprimere debes : confor-
mando te in his virtutibus Domino Deo
tuo pro te crucifixo , quantum tibi possi-
bile fuerit : semper & ubique imaginem
crucifixæ vitæ ac mortis suæ , in ipsis , quas
prædiximus , virtutibus , aut saltem in
quinque illarum præcipuis contemplando
& imitando , teque in eius cruce exten-
dendo & configendo : 35. ita ut quocun-
que te vertas , sive ad dextram sive ad sini-
stram , semper unam ex virtutibus Jesu , in-
ea , quam tunc attendis , parte corporis
36. tui , videas collocatam , & tibi imitan-
dam. Neque enim Dominus Jesus ul-
lum suæ mortis vult facere participem ,
qui propter ipsum carnem cum vitiis &
concupiscentiis suis crucifigere & mori re-
cusaverit. 37. Porro quamvis nostræ vi-
lissimæ carnis crucifixio & mors nihil pe-
ni-

35. In cruce extendimur , si plures virtutes
imitamur ; & *configimur* in cruce , si perseve-
ramus usque ad mortem.

36. In unaquaque parte , actione , & passione
corporis sui monstravit nobis Jesus , quid agere ,
quid omittere debeamus : hæc omnia considerare
& nobis appropriare , iisque assuescere debemus
adeoque in anima , & corpore nostro *Collocare* ,
atque in naturam nostram convertere , & tam
Communes , tamque faciles nobis efficere , quam
Communes , & faciles sunt actus naturales &c.

37. Sub *Carne* intelliguntur omnia vitia tam
corporis , quam animæ.

nitus sit comparatione 38. crucis & mortis Dei nostri, dignatur tamen mitissimus Dominus ex infinita pietate sua, gratas habere modicas cruces, quas amore sui sponte tollimus, aut ipsius permissione, per internas derelictiones & tentationes, aut per externas injurias, pressuras & dolores nobis impositas portamus. Nam æque gratum illi est, undecunque super nos cruces ceciderint, modo propter ipsum nostræ propriæ voluntati sive cupiditati moriamur. 39.

Istud vero VII. exercitium, una cum XIV. exercitio sequenti, postquam semel diligenter peregeris, & bene imbiberis, 40. deinceps usque ad finem vitæ tuæ non deferas. Quinimo habitualiter in animo tuo, omni loco & tempore circumferas: & semel in die devote exerceas: & tempore tentationis aut aridita-

ta-

38. Omnis virtutis nostræ actus suos habet defectus, vel absolutos, vel comparativos; sed quivis, etiam minimus, actus D. N. J. Christi infinitam, & omnigenam in se continet perfectionem &c.

39. *Moriamur*, i. e. voluntatem nostram plenè mortificatam, perfectèque ordinatam, & Voluntati Divinæ conformatam habeamus.

40. Color benè *imbibitus* totum linum, totamque lanam penetrat, ut deleri nequeat: sic exercitia ista totum hominem occupare, & penetrare debent, ut nullo modo impediatur, vel omnino corumpantur, eliminantur &c.

nis, 41. pro scuto & excitamento fervoris arripere non negligas : ut sic Christum induere, 42. in ipsum transformari, 43. & per ejus 44. humanitatem in divinitatem intrare 45. merearis : ut tu de cætero maneat in Deo, & Deus in te. 46. Inspice igitur & fac omnia secundum exemplar, quod tibi in monte Calvariae monstratum est, à monte montium, sancto sanctorum, summo sacerdote.

41. *Ariditas* terræ nec fructus, nec flores germinat : ariditas Spiritus neque Illustrationes & cogitationes sanctas, ac salutares admittit, vel affert : neque tranquillas, ferventes, & devotas affectiones erga Deum, & Divina, ac spiritualia exercitia ; sed Intellectui tenebras, affectibus frigora, corpori inordinationes, fidei blasphemias, Professioni S. apostasias &c. obtrudit.

42. *Induere*, est per *Habitus* quasi per Vestimentum, sibi Virtutes aptare, & assuescere.

43. *Induere Christum*, est Christi mores & virtutes acquirere & exercere.

44. Viâ ordinariâ prius imitari Humanitatem Christi debemus, quam videmus & audimus : & postea per Merita, Verba & Exempla Eius contemplari Divinitatem : &

45. Assimilari Perfectionibus Divinis.

46. *In Deo manet*, qui in omnibus, & ex omnibus aliquam Dei cognitionem querit, ac invenit, nihilque contra, vel extra, vel præter Deum diligit :

Et Deus manet in eo, quem sua cognitione & dilectione indefinenter illustrat, & inflammat,

dote Christo Jesu , imprimendo 47 perfectissimas virtutes ejus exteriori 48. homini , & infinitam charitatem ejus tuo homini interiori.

EXERCITIUM VII

jam dictum , in orationis formulam practicè redactum , mente i. exercendum , pro virtutibus JESU impetrandis.

AD PEDES JESU.

O dulcissime Domine Jesu Christe , obsecro te per vulnera & dolores sanctissimorum pedum tuorum , & per amorem , qui te hos pro nobis sustinere coëgit , & per profundissimam humilitatem tuam , quam semper exhibuisti , præsertim in assumpta humanitate tua , da mihi intimam cordis mei in conspectu tuo submissionem , qua tuæ infinitæ majestatis dignitatem , & humiliationem , & è regione extremæ vilitatis meæ abyssum , meumque nihilum , clare cognoscens , omni tempore , sub omnibus creaturis , corde & animo , & quoties expedit , opere , me profundissime humiliem , ode-
rim ,

47. *Imprimendo , & inferendo virtutes Morales corpori , &*

48. *Charitatem animæ.*

i. *Mente , i. e. , cum meditabunda attentione & devotione.*

rim, & adnibilem, & ab omnibus hominibus velut turpissimum lutum platearum, contemni & conculcari cupiam: & aliquid beneficii aut honoris à creatoris recipere doleam & refugiam. Humillima quoque verba proferam, & meam multiplicem culpam libenter absque ulla excusatione agnoscam. Et de mea virtute desperans, hæc verba mihi medullitus infixæ retineam, videlicet: *Nibil sum, Nihil habeo, Nihil præter unum concupisco*, in vilissimum meum nihilum, in infernum inferiorem, me iustissimè ac profundissimè demergens & collocans.

Da etiam mihi imitari tuam simplicem obedientiam, per flexibilem promptæ voluntatis meæ subjectionem, ita ut nunquam fatiger in abnegando meam propriam voluntatem, in subdendo carnem spiritui, & in observando & adimplendo humiliter tuum beneplacitum intus, 2. & in obediendo non solum superioribus meis, sed etiam omnibus creaturis, quantum licuerit, foris: 3. ita ut nihil unquam cum proprietate & adhæsiōne faciam, sed perpetua quadam mentis submissione ad pedes

G

des

2. Intus sunt cogitationes, affectiones, reflexiones, & operationes spirituales animæ:

3. Foris autem Verba, & opera corporalia, tam propria, quàm aliena.

des tuos jacens, 4. nihil de me & de creaturis omnibus in tempore & æternitate desiderem, nisi tuam sanctissimam nosse & exequi voluntatem, dicendo semper in desiderio animæ: *Domine, quid me vis facere?* omni mea voluntate in tuam voluntatem transfusa, 5. penitus amissa, & ad nihilum redacta.

Da quoque mihi imitari tuam stupendam *patientiam* & mansuetudinem, qua omnem paupertatem, contumeliam, pœnam & dolorem, de manu paternæ providentiæ tuæ, æquali 6. & grato animo suscipiam, & majoribus malis me dignissimum agnoscens graviora semper pati desiderem, & adeo longanimiter,

ex

4. Ad *pedes* qui *jacet*, sese humiliat usque ad terram: sic nos semper, & præsertim in Orationibus nostris coram Deo nos humiliare debemus.

5. Quod transfunditur, alteri committitur & relinquitur: & nos *propriam* voluntatem nostram Deo plenariè debemus committere, ac relinquere, & hoc modo quasi penitus amittere, & in tantum annihilare, ut nihil sine Deo, nihil contrà Deum velit, ac velle possit.

6. *Æquali* tam in prosperis, quàm in adversis &c. & pro utrisque gratias æquè devotè agente.

et desiderio 7. conformitatis crucifixæ vitæ & mortis tuæ, ea omnia sufferam, ut nihil in me notetur humanum, 8. sed sit vita me tecum abscondita in Deo.

Damihî Conformem tuo exemplo humilem *taciturnitatem*, qua intus tua verba 9. diligenter auscultans, foris ab omni otioso, mendaci, & noxio verbo loquendo vel audiendo, strictè abstinere: & sola necessaria & utilia paucis humiliter dicam, magisque curem bono exemplo docere, quam verbo.

AD CAPUT JESU.

Odulcissime Domine Jesu Christe, obsecro te per acerbissimum dolorem vulnerati capitis tui, & infinitum amorem, qui hunc te subire coëgit, imprime

G 2

10.

7. Quo major est amor, eo majus est desiderium cuipscumque rei: ex magno itaque amore Jesu Crucifixi oritur, & nutritur magnum, perpetuumque desiderium Ei se conformandi, & cum Ipso, ac pro Ipso Patiendi &c.

8. Invincibilis Patientia superat omnem humanam impatientiam, adeo, ut observari, & notari infirmitas humana haud valeat.

9. *Verba Dei* sunt Illustrationes, & Inspirationes Eius, per quas, tanquam per verba, nos instruit, excitat, confortat, recreat, vel consolatur, in omni quiete cordis nostri.

10. caput meum in spinis punctum
caput tuum : & exorna caput meum tua
divina *sapientia*, quantum mihi expedit
pro tua gloria, & mea salute : (Nam hæc
mihi ad spiritualem vitam maxime neces-
saria est) & per eandem me foris & intus

11. ita gubernare digneris , ut nihil un-
quam cogitem , dicam , agam , aut pa-
tiar , quantumvis exiguum , nisi expen-
sis primum illius circumstantiis & fine , ex
illuminata per te ratione , & interna tua
licentia , hoc tibi placitum cognovero.
Intellectum quoque meum per eandem
clara tuæ bonitatis & voluntatis , & è re-
gione mei ipsius & omnium rerum vili-
tatis ac nihili cognitione illustra : & affec-
tum meum tuæ dilectionis & dulcedinis
gustu , insatiabili quoque te honorandi &
me contemnendi desiderio inebria : & ter-
rena omnia mihi in amaritudinem conver-
te , meque surdum , cæcum , & mutum
12. ad omnia , quæ tu non es , potenter
ef-

10. *Inprime* , i. e. conforma te , caputque
tuum cum capite Jesu &c.

11. *Foris & intus* , i. e. , exteriora , &
interiora tua &c.

12. *Surdus* non audit , *cæcus* non videt ,
mutus non loquitur , *stultus* non dijudicat : sic
quasi non audire , videre , loqui , & dijudicare
debet suæ salutis & sanctitatis cupidus , quæ ab
aliis dicuntur , vel aguntur , identidem sibi di-
cens : *quid ad te ? tu sequere Jesum.*

effice, tanquam mox ex hoc sæculo migraturum.

Da mihi filialem tui *timorem*, perpetuumque odium omnis peccati, etiam minimi, strictamque mei interioris & exterioris hominis custodiam : ut semper uno oculo introverso, 13. verba & opera mea præcogitem, & ante singula tuum divinum auxilium devotus invocem : 14. & mox ubi aliquid rationi contrarium deprehendero, statim cessem, ne gratiam tuam amittam, aut oculos tuæ pietatis offendam.

Da mihi claram spirituum *discretionem*, qua omnes laqueos diaboli, proprias quoque naturæ quæstiones, errores & excessus, limpidè cognoscere & vitare, & universa, quæ mihi incumbunt, prudenter advertere, rectè discernere, & suis debitis modo, loco, ordine, tempore exequi valeam : & inter plus & minus, medium virtutis attingam & custodiam.

Da mihi sanctam parvulorum *simplicitatem*.

G 3

13. *Uno oculo*, una reflexione super semetipsum factâ : an liceat, an deceat, an expediat ita loqui, operari &c.

14. *Invocatio ista* jam longior, jam brevior, jam brevissima esse potest.

citatem, qua ab omni duplicitate 15. & multiplicitate, 16. curiosa quoque per-
 scrutatione in intellectu, proprio amore
 & quæstione in voluntate, ac à cogitatio-
 nibus, curis & imaginibus in memoria
 denudatus, clausisque 17. ac introverfis
 sensibus & viribus meis, sedulus mei ipsius
 inhabitator effectus, simplici cogitatio-
 ne & desiderio, uni tibi simplici Deo ad-
 hæream, reverenterque in præsentia tua
 ambulem, sollicitus fervare unitatem spi-
 ritus in vinculo pacis. Et sic omnes co-
 gitationes, verba & opera mea diligenter
 observem, & ex simplici sub te & aliis
 hominibus obedientia, absque adhæsi-
 one, 19. in te & per te perficiam. Et
 omnia accidentia bona & mala, de manu
 pro-

15. *Duplicitas* intentionis & amoris duobus
 dominis servire studet, Deo, & mundo, vel
 carni, vel diabolo.

16. *Multiplicitas* & varia, & instabilis est
 in affectibus, & intentionibus, & studiis suis.

17. *Denudatus*, i. e., liberatus, & expe-
 ditus &c. *Clausis*, i. e., bonè custoditis,
 refraematis, ac moderatis, atque ad Deum in
 corde suo præsertem conversis &c.

18. Qui suum cubiculum diligit, custodit,
 & inhabitat, ipsum, & contenta in ipso con-
 siderat: sic qui seipsum inhabitat, omnia sua,
 am exteriora, quàm interiora perscrutatur, &
 venè, ac sanctè Coordinet &c.

19. *Adhæsi*o est adhærens & prædominans
 amor.

providentiæ tuæ immediate 20. suscipiam, & referam in te : & ad singula me me statim in meum nihilum intrò recipiam, & tibi primum ex illis laudem debitam offeram : deinde attendens quid per ea à me fieri velis, sive quorsum hæc mihi serviant, aut me moveant, videlicet ut orem, aut gratias tibi agam, pro alijs, aut pro me, propter bona data, aut mala permessa sive ablata : vel ut me ipsum humiliem, custodiam, & resignem, aut certe ut agnoscam & emendem culpam, infirmitatem, aut negligentiam : sive ut aliud quippiam faciam : (nam sine causa nihil mihi aut ulli creaturæ permit-
 21. tis accidere) hæc, inquam, vigilanter
 22. advertens, aliquam ex singulis eventibus virtutem hauriam, & tuam voluntatem in omnibus sapienter & simpliciter adimpleam, omnem propriam quaestionem semper & ubique repudiando.

G 4

AD

20. *Immediate à Deo*, sine omni attentione, vel inculpatione alicuius Creaturæ, amici, vel inimici &c.

21. *Vigilanter*, i. e., diligenter & sollicite &c.

22. *Hauriam*, i. e., acquiram & exerceam actum, habitumque Virtutis.

AD COR JESU.

O dulcissime Domine Jesu Christe, obsecro te per ardentissimum divini cordis tui amorem, & per humanum transfixum cor tuum, & per pressuras ejus, imprime cor meum in transfixum cor tuum, & reple illud perfectissima *charitate*, quæ omnem privatum amorem erga meipsum & creaturas, in me funditus occidat : 23. & sagitta tui igniti amoris adeo vulneret & accendat, 24. ut te dulcissimum Dominum Deum meum ex toto corde, 25. ex tota anima, ex tota men-

23. *Occisum* non amplius habet aliquem motum, & amor Creaturarum, vel suiipsius ita debet esse mortificatus ac ordinatus, ut nullum jam motum inordinatum exercere, vel attentare valeat.

24. *Sagitta* vulnerat & occidit, *scintilla* accendit & comburit : sic Amor Jesu Christi in nobis vitia nostra infirmare, & occidere, debilitare, & eliminare : virtutes autem & præcipuè Charitatum inhoare, augmentare, ac consummare debet.

25. Sub Corde Intentio, sub anima Voluntas, sub Mente cogitationes, & scientiæ, sub viribus omnes sensus, & membra intelliguntur : ex toto igitur Corde diligitur Deus, si omnis Intentio nostra Ei satisfacere, obedire, placere, & adhærere desiderat. Ex tota anima, si voluntas nostra Voluntati Divinæ in omnibus se conformat. Ex tota Mente, si firma in fide Romano-Catholica indefinenter Deum, & Divina recogitat. Ex omnibus viribus, & omnes sensus, & omnia membra ad Dei cultum, & obsequium impenduntur.

mente, & ex omnibus viribus meis, purè propter bonitatem tuam, absque ulla retributionis contemplatione, perfectissimè diligere, magna dimittere, operari & pati valeam ex amore propter te, & in his perseverare usque in finem. Et flammigeris infinitisque desideriiis & orationibus, pro perfecta mei abnegatione & amorosa tecum unione obtinendis, ad te indefinenter suspirem, clamem & pulsem: teque semper cogitem, te loquar, te esuriam & sitiam, te quæram & inveniam, donec totus in te transformatus, unus tecum spiritus fiam, in te perpetuò manens, & tu in me. Da mihi quoque eadem charitate diligere omnem hominem in te, 26. & propter te, sicut me ipsum.

Da mihi *fidem* vivam & fortem, quæ mira & grandia operetur pro honore tuo: atque intentionem rectam fidei lumine illustratam, quæ in cunctis agendis sive tolerandis, simplicem puræ mentis oculum, ad tuam gloriam & beneplacitum dirigat, & omnem quæstionem naturæ ad se ipsam reflexæ, 27. protinus rescindat rejiciatque.

G 5

Da

26. *In Deo*, i. e., in - & ex amore Dei &c.

27. *Natura* ad seipsam, nempe ad commoditates, utilitates, voluptates, voluntates, laudes suas &c. semper reflectitur & intendit.

Da mihi firmam ad te *spem* & confidentiam, qua anima mea supra omnia labentium rerum vicissitudinem in te levata, universos motus suos absque sollicitudine & imaginum 28. attractione, adeo purè in te manens 29. exequatur, ut amorosam in te fluxum 30. nunquam impediat vel amittat, sed etiam inter adversa & pericula quæcunque, plena fiducia, tuam providentiam longanimitè expectet: atque orationes suas propter infinitam bonitatem tuam exaudiendas, humiliter speret, absque hæsitazione ulla habitans 31. in adiutorio & protectione tua.

Da mihi stabilitatem & *perseverantiam*, ex forti amore procedentem, qua continuo proficiendi studio, juxta sanctissimæ vitæ tuæ speculum sapius attenden-

28. Imagines, & imaginationes sunt distractiones nostræ, & præsertim illæ, quas amor vel enutrit vel concomitatur.

29. In Deo, & Dei amore purè manet, qui omnem alium amorem expellit.

30. *Fluxus amorosus* hic est contiguum, & continuum exercitium actuum ab amore vel elictorum, vel imperatorum.

31. Qui habitat in domo benè fundata & constructa, non timet sibi à tempestatibus, & Ventis: sic qui Deo confidet, & credit perfectè, tentationes, & tribulationes nullas expavescit.

dendum, quæ retrò sunt, oblitus, me in anteriora extendam, frequenter discuti-
 am, & sæpius distractus, novo cum fer-
 vore ad te revertar, & per aquam & ignem
 32. transiens, usque in finem perseve-
 rem.

AD DEXTERAM.

O dulcissime Domine Jesu Christe, obsecro te per acerbissimum dolo-
 rem, quem sustinuisti in vulnere manus
 tuæ dextræ, & per infinitum amorem,
 qui hunc te sustinere coëgit propter ju-
 stitiam, pro nostri redemptione, Da mi-
 hi perfectam *justitiam*, qua tibi Deo
 meo omnem attribuam honorem, glo-
 riam & gratiarum actionem, atque obe-
 dientiam, in omni cogitatione, verbo,
 & opere meo: & meis superioribus,
 æqualibus, & inferioribus, animæ quo-
 que & corpori meo reddam, quæ illis
 debentur. Omnia verò debita, quæ
 juxta statum meum mihi solvenda in-
 cumbunt, tempore congruo summa cum
 devotione persolvam, & prohibita fu-
 giam; atque pro omnibus peccatis &
 negligentis meis, pœnitentiæ & amoris
 lachrymis quotidie me ipsum mactans,

33.

32. *Per ignem & aquam*, i. e., per varias
 vitæ circumstantias, & hominum, demonumque
 insidias, violentias, fraudulentias &c.

33. in hoc sæculo per meritum passionis tuæ expurger, sicque dignè ambulem vocatione, qua vocatus sum, & sicut creaturam decet rationalem.

Da mihi quoque imitari propensissimam *misericordiam*, compassionem, benignitatem, & liberalitatem tuam erga omnes homines, etiam meos adversarios, ut nemini unquam irascar sive succenseam: neminem oderim, judicem, contemnam, contristem aut lædam: sed omnes sine personarum acceptione, materno affectu in te diligam & honorem: omnibusque, præsertim afflictis, tentatis & inimicis, fideliter serviam, benefaciam, & oratione & subsidio quocunque pro viribus succurram: animarum salutem ante omnia sitiam & quæram, atque pro eorum malis intimè doleam, & orem: & pro bonis gratias agam, sicut pro meipso fieri optarem.

Da mihi imitari tuam *veritatem*, & strenuum zelum, contra mea & aliorum vitia, qui pro tui honore & animarum
sa-

33. *Quotidie*, imò sæpiùs in qualibet die debemus nos Divinæ Majestati, ac Voluntati offerre, & quasi victimam in Sacrificium immolare, tum verbis sinceris, tum operibus virtutis.

salute, me totum comedat, 34. vitamque meam & opera, cum corde & verbis aptè consentire faciat, & sanctissimæ vitæ tuæ virtutibus ubique conformet.

Da mihi intimam *gratitudinem*, qua omnia benefica abs te & à creaturis mihi impensa, humiliter recognoscam, dignè ponderem, & summa cum devotione te laudando, tibi gratias agendo, tuæ bonitati (ex qua manarunt) purè absque ulla subtractione, 35. adscribere illa & accepta referre studeam: & me velut omnibus indignum & abutentem, in profundum meum nihilum demergam, in nullo prorsus dono tuo vel modicum oblectari 36. aut requiescere præsumens.

AD SINISTRAM.

O dulcissime Domine Jesu Christe, obsecro te per dolorem, quem susti-

34. Quod comeditur, à comedente consumitur: & Zelus bonus tunc comedit hominem, quando hic in studio Honoris Divini, salutis-que Humanæ omnia sua impendit, & consummit.

35. *Absque ulla subtractione* laudis, honoris & gloriæ.

36. Nam donis, & beneficiis Divinis uti & solo Deo frui licet.

stinuisti in sinistra manu tua, & per mirabilem fortitudinem tuam, quam exhibuisti in omnibus operibus tuis, infunde mihi tantam *fortitudinem*, quanta mihi necessaria est, pro tua gloria & mea salute, qua dominari valeam animo meo, viribus quoque & sensibus meis, ita ut neque homines, neque dæmones, nec mundum, nec carnem propriam timens, confidenter pertranseam 37. & contemnā universa, tanquam ad me non pertinentia, propter te, qui mihi hanc fortitudinem dedisti: & nusquam hæream 38. neque cessem, donec obtinero quod desidero, videlicet ut unus tecum spiritus fiam & maneam.

Da mihi tuam amabilem imitari *castitatem* corporis, & *puritatem* cordis, qua omnem immunditiam vehementer detestans, universas cogitationes & sensus meos ab omni peccato, & ejus occasionibus, necnon ab omni impuritate & adhæsiōe 39. creaturarum, indefinenter
cu-

37. *Pertranseam*, pervincam, & in virtutis alicuius meritum convertam, & cum D. Paulo Apostolo quasi stercora vilipendam &c.

38. *Hæream*, hæsitē, vel in utramque partem claudicem,

39. *Adhæsiō* est immodica affectio amoris, vel alterius passionis.

custodiam, & ab immundis incidentiis sine mora forti ad te cordis conversione, quoties inciderint, integra voluntate semper recurram, atque sic nudo 40. intellectu & affectu tibi semper adhaeream.

Da mihi imitari tuam sanctissimam *sobrietatem*, qua omnes vires & affectus animæ, & sensus corporis mei, ab omni inordinata delectatione & superfluitate restringam & mortificem: & sola necessaria, absque desideriis, cum magno tui timore, & affectus mei aversione, moderate 41. usurpem, supremis animæ viribus in amorosa tui unione fortiter permanentibus, 42. & ad te suspirantibus.

Da mihi imitari quoque tuam voluntariam *paupertatem*, quæ mirabili compendio hominem in Deum ducit, & da mihi per illam ab omni amore, adhesionem & delectationem in donis tuis spiritualibus intrinsecus, & ab omni af-

40. *Nudus* est Intellectus & affectus, quando ab omni creatura liberatus est, & purus.

41. *Moderata*, i. e., medium temperantiæ & abstinentiæ habens sit omnis resectio nostra. Et

42. *fortiter*, i. e., constanter in quadam elevatione cogitationum, affectionum, & aspirationum devotarum *permaneant* Intellectus, Voluntas, & Memoria nostra etiam inter odendum & bibendum, per preces inculatorias &c.

affectu rerum temporalium extrinsecus ,
 adeò nudum , absolutum 43. & pau-
 perem spiritu 44. fieri & manere , ut
 etiam rebus necessariis utar cum dolore
 & fastidio : & nihil unquam possidere
 desiderem , sed nudus intra nuda brac-
 hia 45. tua & crucifixus requiescam ,
 nihil in me reservans , nisi intentionem
 tibi placendi & locum dandi , 46. quo
 id potero modo perfectissimo.

IDEM SED BREVIUS

atque comprehensius.

AD VULNERA PEDUM JESU.

Gratias tibi ago humillime Jesu , pro
 incomprehensibili amore & dolore vul-

43. *Absolutum* , i. e. , liberatum , & refi-
 natum.

44. Et *Pauperem Spiritu* , nimirum in af-
 fectu , & præparatione cordis ad superfluitatem
 ac egestatem æquè parati.

45. *Nudus intra nuda Christi brachia* est ,
 qui Pauperi Christo similis Ipsius gubernationi ,
 & Protectioni se totum committit , & Cruci-
 fixum imitans patienter , longanimiter , ac Mag-
 nanimiter universa sustinet ac superat , sine om-
 ni perturbatione , distractione , vel inquietudine ,
 ac tristitia cordis sui.

46. *Intentio locum dandi* D. N. J. Christo
 est sincerum desiderium , & Conatus perpetuus
 Ipsum Sacramentaliter , vel Spiritualiter sumendi ,
 consolandi , audiendi , possidendi , fruendique.

EXERCITIUM SEPTIMUM. 173

vulnerum sanctissimorum pedum tuorum : simulque in ea projicio me ipsum totum, & omnia peccata & delicta totius anteaetæ vitæ meæ, præsertim omnem meam

Suberbiam, vanam gloriam, & arrogantiam :

Voluntatem propriam, inobedientiam, & irreverentiam erga te, tuosque vicarios :

Impatientiam, iracundiam & rancorem :

Loquacitatem, detractionem, vitiaque his cognata : ut aboleantur & expiantur pretioso sanguine tuo.

Obsecro Te per ineffabilem humilitatem, obedientiam, patientiam & taciturnitatem tuam, ut has easdem virtutes, & omnes earum species, mihi largiri digneris : quo per gratiam tuam, in cunctis deinceps verbis, cogitationibus, & operibus meis sim verè

Humilis, subtus omnem creaturam ad nihilum me redigendo :

Obediens, sub te & omni homine propriam voluntatem meam abnegando :

Patiens, omnia adversa de manu tua rivedè recipiendo :

H

Ta-

Taciturnus , solis tuis verbis in silentio intus auscultando :

Atque in omni vita , maximè in terribili mortis hora , sit mihi certum in his sacris vulneribus refugium.

AD CAPUT.

Gratias tibi ago sapientissime Jesu , pro amore & dolore sacrosancti capitis tui , crudelissimè spinis compuncti , & dirè cæsi : simulque in eius innumera vulnera infirmum caput meum cum viribus & sensibus meis , & omnia peccata & delicta mea projicio , præsertim

Omnem proprii sensus & prudentiæ pertinaciam , sensuum abusum ac dissolutionem :

Timoris tui neglectum , adulationem & timorem hominum :

Indiscretionem & imoderationem meam multam :

Impuram intentionem , & propriam quæstionem , vitiaque cuncta huc pertinentia , ut expientur pretioso sanguine tuo.

Obsecro etiam te per ineffabilem sapientiam , timorem , discretionem , & simplicitatem tuam , ut has easdem virtutes.

EXERCITIUM SEPTIMUM, 114

nutes, & omnes earum species mihi largiri digneris : quo per gratiam tuam in cunctis deinceps cogitationibus, verbis & operibus meis sim verè

Sapiens, nudis intellectu & affectu tibi adhærendo :

Piè metuens, ne te offendam, foris exteriora & intus interiora mea observando :

Discretus, inter extrema medium virtutis attingendo & Custodiendo :

Simplex & introversus, in te uno habitando, teque solum purè quærendo :

Atque in omni vita, præsertim in mortis angustiis, sit mihi certum in tuo vulnerato capite refugium.

AD DULCISSIMUM COR JESU.

Gratias tibi ago amantissime Jesu, pro infinito amore & dolore dulcissimi cordi tui, lancea militari, sub aspectu tristissimæ Matris tuæ, dirè confossi : simulque in ipsum totius boni fontem, ipsum cor meum, cum omnibus affectibus suis commendo, projicio & resigno, atque unâ simul omnia peccata & delicta mea, præsertim

H 2

Om-

Omnem amorem privatum & vitiosum quarumlibet rerum creatarum, necnon Sacramentorum donorumque tuorum abusum & negligentiam :

Diffidentiam, infidelitatem, dubia & errores circa Fidem :

Temeritatem, pusillanimitatem, & desperationem :

Eorum, quæ status mei sunt, incuriam & instabilitatem, instabilémque observantiam : vitiaque cuncta huc pertinentia, ut aboleantur & expiantur pretioso sanguine tuo.

Obsecro Te etiam per ineffabilem charitatem, fidem, spem, & constantiam tuam, ut has easdem virtutes tuas, & omnes earum species mihi largiri digneris : quo per gratiam tuam, in cunctis deinceps cogitationibus, verbis & operibus meis sim verè

Fervidus, te unum totis viribus diligendo & suspirando :

In prosperis & adversis, plena fide & spe, tibi innitendo & adhærendo :

Stabilis, continuo proficiendi studio me extendendo semper ad meliora, & perfectiora :

At

EXECUTIVUM SEPTIMUM. 117

Atque in omni vita mea, maximè in tremenda mortis hora, sit mihi securum in hoc fidissimi cordis tui vulnere refugium.

AD DEXTERAM

Gratias tibi ago justissime Jesu, pro incomprehensibili amore & dolore vulneris sanctissimæ dextræ tuæ: atque in ipsam me totum projicio, ac omnia peccata & delicta mea: præsertim

Omnem meam injustitiam erga Te & creaturas tuas:

Cordis asperitatem, displicentiam, & invidiam:

Falsitatem, mendacium, & hypocrisim:

Ingratitudinem erga tua & tuorum beneficia; ut aboleantur & expiantur pretioso sanguine tuo.

Obsecro etiam Te per ineffabilem justitiam, misericordiam, veritatem & gratitudinem tuam, ut has easdem virtutes & omnes earum species, mihi largiri digneris: quo per gratiam tuam in cunctis deinceps cogitationibus, verbis, & operibus meis sim

Justus, unicuique jus suum tribuens:

H;

Mi.

Misericors , omni creaturæ bona bene volens & faciens :

Verax & zelosus , me totum tuo exemplo conformans :

Gratus te semper benedicens , & benefactoribus vicem retribuens :

Atque in omni vita mea , maxime in pavenda mortis hora , sit mihi certum in hoc sacro vulnere refugium.

AD LÆVAM.

Gratias tibi ago fortissime Jesu , pro incomprehensibili amore & dolore vulneris sinistrae manus tuæ : atque in ipsum me totum projicio , & omnia peccata & delicta mea , præsertim

Omnem ignaviam , torporem & temporis perditionem :

Impuritatem mentis & corporis :

Intemperantiam cibi , potus , & aliorum necessariorum :

Avaritiam & cupiditatem , vitiaque huc pertinentia : ut aboleantur & expientur pretioso sanguine tuo.

Obsecro te etiam per ineffabilem fortis-

EXERCITIUM SEPTIMUM. 11

itudinem , puritatem , temperantiam , & paupertatem tuam , ut has easdem virtutes , & omnes earum species , mihi largiri digneris : quo per gratiam tuam , in cunctis deinceps cogitationibus , verbis , & operibus meis sim verè

Fortis , nusquam hærens , timidus , formidolosus , aut desperabundus , sed caduca omnia despiciens :

Castus , membra , sensus & vires meas in puritate custodiens :

Sobrius , sola necessaria cum timore percipiens :

Pauper spiritu & rebus , in Te solo quiescens : atque in omni vita mea , præsertim in tremenda mortis hora , sit mihi certum in hoc sacro vulnere tuo refugium.

Ut autem jam dicta omnia impetrare dignus sim , efficiat apud te Deus meus singulare præsidium infirmitatis meæ dulcissima Mater tua , semperque virgo Maria , cujus ista sanctissimis ac nitidissimis manibus commendo , ut per eam admitti mereantur in conspectum tuum , mihiq; veniam reportent & gratiam , & Gloriam. Amen.

De pleniori conformatione & transformatione in crucifixum.

EXERCITIUM VIII.

Octavo exercebis te in integrā acuta-
que 1. meditatione vitæ & passionis
Christi, imprimendo vitam, passionem &
mortem ejus profundè in animam & carnem
tuam, ut semper, sicut ex lucerna, 2. ex
te relucere possint, & de illis semper co-
gites, atque loquaris. Quia Christus Jesus
per easdem nos 3. redemit, quando dia-
bolus nos ut servos possedit, ut nunc
ad Patrem pertineamus, qui nos per
unigenitum filium suum emit, solvendo
per eundem debita nostra, quibus illi
eramus obligati. Et hujus maximi be-
ne-

1. *Acutâque*, i. e., perspicaci & efficaci.

2. In & ex lucerna ardet & lucet lumen
vel candela accensa: sic etiam in & ex corpo-
re & anima tua existere, & operari debent
Habitus & actus Virtutum Christianarum, Chri-
stôque similia.

3. A quo quis superatus est, huius & servus
est: quia ergo deceptus & in varia peccata
proiectus homo est à diabolo, huius mancipium
effectus est, & à servitute, ac tyrannide ista,
tam quoad culpam, quàm quoad poenam, solius
Christi meritâ, doctrinâ, & exemplis liberari
potuit, ac regenerari debuit, ut Dei Patris ser-
vus, filius, & Hæres efficeretur.

beneficîi gratia, 4. perpetuò manemus illi debitores. Quod si debitum hoc grâte ac piè eidem solvere velimus, vitam, passionem & mortem ipsius in animæ nostræ vires, corporisque sensus, & carnem, imprimamus, assumamus & imitemur oportet, quasi unum 5. cum vita & passione ipsius effecti. Et sic debitum, quod ipse pro nobis solvit, illi utcunque 6. rependimus. Ut autem perfectè idipsum implere valeas, necesse est, ut omnes cogitationes, verba, opera, & mores tuos adeò conformes cogitationibus, verbis, operibus, & moribus Jesu Christi, ut ubicunque visus, auditus sive tactus fueris, nihil 7. in te inveniatur, nisi quod fuit in Christo Jesu. Et tum demum videbitur in te, quod sis verè Christianus.

Insuper quoniam illi similes sumus in humana natura, oportet ut nostram naturam

H 5

ram

4. Nam beneficia æterna & perpetua gratitudinem perpetuam, atque æternam expræstant.

5. *Quasi unum*, i. e., perfectè similes, conformes & uniti, similes in anima, conformes in corpore, uniti per Charitatem.

6. Quia integra & perfectæ, seu adæquatæ gratiarum actio vires nostras excedit.

7. *Nihil*, nullus actus, nullusque habitus, nisi Christo similis.

ram eius exemplo crucifigamus , 8. eo quod ipsa peccatum spontè elegerat : 9. quemadmodum idem nos hortatur in Evangelio, dicens : *Abnega temetipsum, & tolle crucem tuam, & sequere me.* Per hoc enim jubet, ut corpus, naturam & sensualitatem nostram per veras virtutes crucifigamus. Animas quoque nostras conformabimus tristissimæ animæ Christi, dolentes semper de inhonoratione Dei, animarum perditione, ac nostris & omnium hominum peccatis. Quantum in istis deficimus, 10. tantum manemus Domino Deo nostro debitores. Certe fidelis amator Jesu tam profundè sese immergere & imprimere 11. debet in vitam & passionem eius, ut eandem semper sentiat
fi.

8. *Crucifigamus*, i. e., mortificemus, & in perpetuo Virtutum omnigenarum, exercitio, passionumque & malarum consuetudinum nostrarum exterminio, atque dominio *figamus* tanquam in Cruce.

9. *Abnega*, i. e., nega tibi cupita : *tolle crucem tuam*, i. e., sustine, aut supera tibi adversantia, & te gravantia : & *sequere* ac imitare me in omnibus, per omnia, & ex omnibus.

10. *Deficimus*, vel per tepiditatem & inconstantiam, vel omnino per peccata & vitia nostra.

11. Quod *immergitur* aquæ, omni ex parte concluditur ab aqua : sic etiam nos *immergimur* in Vitam & Passionem Christi, quando per omnia in memoriam nostram venit aliquod Mysterium Vitæ, Doctrinæ, aut Passionis Eius.

sibi magis præsentem & infixam, 12. quam suam propriam crucem & afflictionem. Imo si singulari pœna ipse in aliquo membro torqueretur, magis tamen sentire deberet passionem Christi, quam dolorem, quem præsentem in eiusmodi suo ipsius membro pateretur. Idcirco magno desiderio orare non desinat Dominum Jesum, ut ipsum per ardentem, elevatum 13. & resignatum 14. spiritum: per tristem, compatiensem & mortificatam animam; per afflictum, laboriosum & excruciatum corpus, 15. suæ sanctissimæ, crucifixæ humanitati perfectissimè conformare dignetur, 16. & ad mi-

12. *Infixam* non solum memoriæ, sed & integerrimæ Voluntati.

13. *Spiritus* noster, i. e., supremus homo, & suprema pars animæ nostræ debet esse *ardens* Amore Dei & Proximi; *Elevatus* ad Deum per Intentiones & aspirationes sanctas: *Resignatus*, & conformatus plenè cum Voluntate Divina.

14. *Anima* & quasi media pars nostra, debet esse *tristis* propter peccata propria & aliena: *Compatiens* D. N. Jesu Christo, & SS. Matri Mariæ &c: *Mortificata* in viribus, & affectibus suis.

15. *Corpus*, & infima pars nostra, debet esse *afflictum* tentationibus, *laboriosum* in Virtutibus, & *Excruciatum* variis doloribus, vel immixtis à Deo, vel spontè susceptis, & causatis.

16. *Continuus* iste dolor corporis si non habetur, per interiores gemitus, & spirituales tristitias suppleri potest.

minus aliquo continuo dolore corporali, omni tempore monere, ut suæ passionis nunquam obliviscatur, atque ut ipse Jesus in eo requiescere & operari delectetur absque ullo impedimento.

Beatissimam igitur Domini Jesu passionem exercere 17. debemus, primò ad *imitandum*, secundò ad *compatiendum*, tertio ad *admirandum*, quartò ad *exultandum*, quintò ad *resolvendum*, sex. ò ad *quiescendum*.

Primò eam consideremus ad *imitandum*, quia ipsa est summa & perfectissima Christiani hominis regula & principalis occupatio. Hæc est enim summa & sanctissima religio, & religiosa perfectio: hæc est exemplar perfectionis pro omni vita & virtute, nimirum imitari Christum in vita, passione, & morte sua. Sit ergo regula nostræ vitæ passio Salvatoris, in qua tanto amplius consolemur, quanto perfectius Christo conformamur: & tanto amplius desolemur, quanto longius ab hoc exemplari & regula separamur. Semper ergo quantum in nobis est, optemus ab omnibus conculcari, dejici, vilipendi, illudî, affligi, flagellari, & in divinis obsequiis ab omnibus exprobrari.

Si-

17. *Exercere*, i. e., Meditari, ac imitari.

Sinus nudi cum nudo, 18. & nihil omnino habere cupiamus : imo habere aliquid, sit nobis gravissima poena & dolor immensus : nihil verò habere, perfecta exultatio. Abhorreamus dulcia & delectabilia degustare, & potius velimus vilibus & amaris refici, & desideremus, quod quælibet cibaria felleum potius quam melleum nobis adferant saporem : quia Christus Jesus felle & aceto pro nobis fuit potatus. Et ut breviter dicam, consideremus qualiter ipse in passione sua se habuit, & conformemus nos eidem pro modulo nostro, quantum poterimus : ea tamen servata ubique moderatione, ut ne excedamus mensuram infirmitatis nostræ. 19.

Secundò exerceamus nos ad *compatiendum* Domino nostro innocentissimo, considerantes ipsius flagella, illu-
fio-

18. *Nuditas* jam in bonam, jam in malam partem accipitur ; nam & vestiri virtutibus, & supervestiri gloria æterna, tanquam veste immortalis, debemus ; & expoliari, privari, ac nudari ab omnibus vitiis, concupiscentiis, rerumque Creaturarum amoribus, curis, & cogitationibus superfluis, alienis, inordinatis &c.

19. Non omnes tum corporis, tum animæ vires habent seuales ; ideo non omnia ab omnibus equaliter aggredienda sunt, *supererogatoria* nimirum ; nam ad *communia*, quæ sunt omnibus proportionata, omnes tenentur.

fiones & opprobria , & in corde nostro
 20. ruminemus , quanta fuit in ejus passione dejectio & contemptus erga Dominum nostrum Jesum Christum , quantus dolor , quanta afflictio in corpore & corde Jesu , tam ratione propriæ passionis , quam erga nos compassionis ob peccata nostra. Consideremus quanta tunc amaritudine repleta fuit angelorum dulcedo , quantumque aggravabat eum , non tantum pœnæ illatio , & nostra ingratitude , sed & assistentis afflictio Matris , quam tenerrimè diligebat , & quasi deficere præ compassionis dolore videbat. Ibi filius crucifigebatur cum Matre , quia propter nimiam & ardentissimam dilectionem ex compassione mutua erat nimia afflictio utriusque , idque maximè cum pro se invicem 21. paterentur. Sciebat mater , quod filius pateretur pro se , id est , matre , sicut pro reliquis redimendis : sciebat filius , quod suus
 gla-

20. Sicut pecora suum pabulum , sic nos spirituales cibum nostrum , Verba & Exempla Christi , non solum degustare vel deglutire , sed ruminari , ac masticare , & nobismetipsis bene applicare debemus , ut adipe , & pinguedine Devotionis repleamur , & in virtutibus solidis crescamus.

21. Jesus & Maria patiebantur non modò *simul* , sed etiam pro , & propter se mutuâ rationibus , causis , ac modis.

gladius matris animam ex compassione pertransiret. Unde passio Filii erat passio Matris : & vicissim passio Matris erat passio Filii. 22. Eja ergo Christiane ! hæc volve ac revolve in corde tuo , & totum cor tuum 23. reple convitiis & pœnis Domini & sponsi tui , videns illum tanta innocenter propter te sustinere. Si enim illi per amorem bene unius fueris , tunc valde compatieris eidem : Si autem non sentis dolorem capitis tui , quomodo es unum cum illo ? Certe sicut plus compatiendum est capiti , quam cæteris membris : ita illi incomparabiliter plus compati debes , quam ulli etiam dilectissimo parenti , vel amico : Immo plus quam tibi ipsi , si hæc omnia prædicta patereris. Nunc ergo charissimi , felle , absynthio & myrrha jugiter inebriemur , 24. & sola ejus vulnera sentiamus : transigant cordis nostri intima ejus convitia , flagel-

22. Et ideo Passio D. N. J. Christi Communicabatur , sustinebatur à B. V. & Matre Maria : istaque compassio , & desolatio excruciat Jesus.

23. *Cor tuum* , cogitationes , considerationes , & affectiones tuas occupa &

24. Ut quis *inebrietur* , plura & fortiora pocula exhaurire debet : sic nos identidem plura investigare , & fortius nobis imbibere , applicare , & exercere debemus ex Vita , Doctrina , Passione , & Morte Christi , ut quasi ebrii his solis immeremur , inhiemus , & adhæreamus ,

gella & vulnera, nec in nobis quidquam remaneat, quod non perfundatur compassionis dolore, & intensè affligatur.

Tertiò attendamus passionem Domini ad *admirandum*, considerantes quis, quanta & pro quibus passus est. Quis patitur? Filius Dei, summe potens, sapiens, & bonus, idque adeò, ut quicquid bonitatis & nobilitatis ei attribuas, nihil sit respectu magnitudinis suæ: omnia, quantumlibet bona sint & magna, favilla sunt, imo quædam vanitas, in comparatione illius. Quanta autem sunt, quæ patitur? Certe peregrinationem, fugam, famem, sitim, frigus & æstum, tentationes, horrores, persecutiones, observationes, sputa, opprobria, vincula, flagella, illusiones & dolores, plagas, vulnera & mortem. Conspuitur enim gloria, condemnatur iustitia, iudex judicatur, offensus inculpatur, innocens infamatur, Deus blasphematur, Christus conculcatur, occiditur vita, obscuratur sol, luna denigratur, sidera 25. disperguntur. Et hæc omnia tolerat patienter ut agnus, qui solo nutu omnem ingratham creaturam demergere posset in profundum infer-

25. *Sidera* Perfectionum Divinarum, ac Humanarum suo lumine privantur & gloria.

ferri. Sed *pro quibus* tanta patitur ? Pro vilissimis mancipiis , pro sceleratissimis inimicis , imo pro diabolicis viris , & per imitationem diaboli filiis , pro contemptoribus divinæ majestatis , & divinæ bonitati ingratis. Mirare igitur , quod talis ac tantus , talia & tanta , pro vilissimis & abjectissimis passus sit. Cæterum *a quibus* passus est ? A suis electis & prædilectis , quibus omnem benignitatem ostenderat , à vilissimis optimus , à stultis sapientissimus , (quia Dei verbum & Dei sapientia) ab impiis piissimus , à sanie scedissima splendor æternus. Per hæc omnia in divinæ benignitatis & largitatis admirationem grata mente elevemur.

Quarto imprimamus nobis dominicam passionem ad *exultandum*. Exultare autem in ea debemus cum intima gratiarum actione , de redemptione humana , restauratione angelica , & divina clementia. De redemptione humana sine dubio nimis gaudere debemus , quia per Christi passionem & mortem est completa. Quis , quæso , non exultabit & gaudebit , cernens semetipsum per hanc beatissimam passionem liberatum à morte æterna , à culpæ ignominia , à potestate diabolica ? Et quis non exultabit in immensum , cernens Deum altissimum ,

I

ip-

ipsum in tantum diligere, ut tantæ vilitati & afflictioni subjecerit seipsum, pro illo redimendo? Non tamen gaudebit de Domini sui abjectione & passione, sed de ejus effectu, affectusque & amoris manifestatione. Quis princeps in regno, vel imperio alicujus Imperatoris vel Regis, cernens tantum à Domino suo se diligi, ut paratus sit mori pro se, non magnopere gauderet & exultaret? Quanto magis nos vilissimi homines, & nefarii peccatores, & servi mali, gaudere debemus & exultare, videntes Regem regum, & Dominum dominantium, & Creatorem nostrum Jesum nos tanto amore diligere, ut immolârit se ipsum pro nobis in tam turpem & vilissimam mortem? Gaudeamus igitur immensa exultatione, quod sine comparatione plus quemlibet nostrum diligit Jesus, quam quisque se ipsum.

Gaudeamus & exulemus, quod per Christi passionem restaurata est Angelica ruina. Magna jucunditas debet nobis inesse, quum videmus per Christi mortem tam nobile collegium reparari, ut fiat unum ovile & unus pastor, & unum in uno capite corpus. In hoc enim debet tota cælestis curia & militans Ecclesia jure gratulari. O amabilis & revera venerabilis passio Salvatoris, quæ sic disjuncta
con-

conjungit, sequestrata conglutinat, & firmissime simul unit, stringitque vinculo consummati amoris, & felicitate gaudii sempiterni. Præcipue autem gaudere & exultare debemus, videntes in supradictis omnibus miram summamque clementiam Dei & Domini nostri Jesu Christi. Et hanc puto summam esse gloriam bonorum tam hominum quam Angelorum, perfectius contemplari clementiam & benevolentiam Dei, & immensitatem bonitatis Eius. Hæc etiam debet esse cuiusvis contemplantis exultatio maximè interna in ipsis animæ medullis. Ubi enim, quæso, magis apparet diffusio bonitatis divinæ, & benignissimæ clementiæ, dulcissimi & amantissimi Patris & Domini nostri Jesu Christi, quam in passione sua, ubi talia ac tanta, tam turpia & gravia, sustinere voluit pro inimico suo liberando & glorificando, pro vanitate quadam, dignâ morte æterna, redimenda? in istud gaudium intret 26. homo, & reficiatur magnificè bonitatis divinæ 27. Accedat ho-

I 2

mo

26. Majus intrare non potest in minus; ergo cum gaudium Dei nostri sit omnino infinitum, ipsum in cor humanum intrare non potest, sed totus Homo in gaudium istud intrare debet.

27. *Accedat homo ad cor altum*, nimirum ad Amorem Dei per Meditationes, Orationes, ada-

mo ad cor altum, & in corde suo exaltetur excellentissima & inenarrabilis clementia Christi passi.

Quintò etiam consideremus beatissimam Christi passionem ad cordium nostrorum *resolutionem*, 28. & perfectam transformationem in ipsum. Quod fit, quando homo non solum imitatur, compatitur, admiratur, exultat, sed etiam totus convertitur 29. in ipsum Dominum nostrum Jesum Christum crucifixum, ut jam quasi ubique, & semper sibi crucifixus occurrat. Imo tunc verè in ipsum resolvitur, quando exiens 30. ex se ipso,
&

admirationes, timores, Amoresque filiales: & corde, ore, ac opere suo exaltabit, exultabitque æternam, immensam, & incomprehensibilem Clementiam, Dilectionemque D.N. Jesu Christi.

28. Cera, vel plumbum, si resolvitur per ardorem, facillimè recipit figuram moduli sui: sic & Homo, etiam durus, gravis, ac frigidus, per longiorem, & attentiozem considerationem & Imitationem Jesu Christi tandem se *resolvit*. disponit, & Jesu Christo simillimum se facere contendit:

29. Ut *totus* & in omnibus, atque per omnia convertatur, & transformetur in ipsum, non jam per solam *dilectionem*, sed & per omnigenam *assimilationem*.

30. Ut jam in omni loco, actu, motu, gestu, & temporis momento aliquam Virtutis Christi imitationem vel inchoet, vel continuet, vel perficiat.

& omnia supergrediens, 31. imo supra se ipsum abstractus ab omnibus, totus est 32. conversus in Dominum suum passum, ut nihil videat, nihil sentiat intra se ipsum, nisi Christum crucifixum, illusum, probris affectum, & passum pro nobis ex amore nostri.

Sextò consideremus eandem beatissimam Domini passionem *ad quietem* 33. dulcoris interni, quod fit, quando homo sic, ut dixi, resolutus, sitibundo corde eandem passionem ruminare non cessat, & intrans 34. secundum posse suum, infinitum illum passionis thesaurum, humiliter & devotè liquefcit 35. amore de-

I 3

VO-

31. Ex semetipso *egredi*, est inordinatum sui ipsius amorem reiicere, ac relinquere;

Omnia *supergradi* est relictis omnibus soli Deo & D. N. J. Christo appropinquare, ac adherere cogitationibus, studiis, intentionibus, curis, & affectionibus suis,

32. Ut jam nihil sentire, & curare videatur, nisi Jesum Crucifixum, Eiusque Imitationem, Conformationem, & consolationem.

33. *Ad quietem dulcoris*, i. e., ad quietam internæ Devotionis conservationem.

34. *Intrans*, magis ac magis considerans, sibi que applicans.

35. *Liquidum* fluit; sic amor ex devotione liquefactus per frequentatos, & continuatos actus suos fluit, ac ruit ad Christum, &

voto, & fervida devotione, & ardenti dilectione deficit à se, 36. & requiescit in Christo crucifixo. Sed quanto illi plus inhæret & innititur, tanto amplius devotissimo amore a se deficit & liquefcit: & quanto plus à se deficit per amorem & devotionem, tanto amplius eidem dilecto pro se mortuo inhæret, unitur & requiescit 37. in eo. Et sic mutuo sese augent adhæsiō amoris & devotio, donec sponsa, id est, anima tota absorbeatur 38. ab ardentissimo illo camino amoris & passionis sponsi prædilecti, in cujus amplexibus obdormiens 39. requiescit.

Me-

36. Deserit semetipsum.

37. *Inhæret* per fidem & cognitionem, *unitur* per spem & Charitatem, *requiescit* per fructivam possessionem.

38. Modica aqua flumini unita *absorbetur* ab eo: sic etiam amor noster, modicus & imperfectus, si immenso, æternoque rogo, vel camino Amoris Divini unitur, totus ab eo concluditur, & absorbetur.

39. *Amplexus* isti sunt mutui, & spirituales actus Amoris intensi: & *Obdormire* hic est alia omnia nihil æstimare, vel nullatenus curare, sicut dormiens curas omnes deponit, ut requiescere valeat.

Meditare igitur Domini passionem ,
imitando , ad purgationem mentis & di-
 lectionem : *40. compatiendo* , ad amorem
 & unionem : *admirando* , ad cordis ele-
 vationem : *exultando* , ad cordis dilata-
 tionem : *resolvendo* , ad perfectam con-
 formationem : *quiescendo* , ad devotionis
 conservationem.

I 4

Ut

40. Vita & Doctrina, Passio & Mors D. N.
 J. Christi considerari debet

a. Cum *Imitatione* , ut purgemur à vitis
 & illustremur , exornemur , ac confortemur
 Virtutibus :

b. Cum *Compassione* , ut Jesum , & Mariam
 consolemur & lucremur :

c. Cum *Admiratione* , ut Honorificemus
 Jesum , & humiliemus nosipfos :

d. Cum *Exultatione* , ut in Amore sancto
 dilatemur , & proficiamus :

e. Cum *Resolutione* plenaria , ut plenam &
 perfectam con — & trans — formationem exe-
 quamur :

f. Cum *quiete* , & ad *quietem* perpetuam De-
 votionis , Devotæque fruitionis , ac Familiaris-
 tatis,

*Ut quæque superflua 1. & impedimenta
2. abjicias.*

EXERCITIUM IX.

Nono circumcide, 3. animam tuam severe 4. ab omni cognitione, amore & recordatione creaturarum, exceptis illis duntaxat, quibus carere non poteris, propter Deum & in Deo utendis. Et custodi sensus 5. tuos omni tempore strictè ab omni superfluitate, vanitate, & otio. 6. Et conserva corpus tuum semper in simplicitate, sobrietate & paupertate. Et perfectè
fe-

1. *Superflua* semper sunt periculosa, & sæpè sunt peccaminosa, hinc amputentur, & abiciantur tam ab usu, quàm ab affectu, amore, cura & sollicitudine nostra, oportet, expedit, & necesse est.

2. *Impedimenta* propria & aliena, intrinseca & extrinseca aut removenda sunt, aut vincenda Resolutione Heroicà.

3. *Circumcide*, i. e., libera, & evacua.

4. *Severè*, non obiter, vel blandè & instabiliter iis sed integrè, heroicè, constanter usque ad internecionem, & usque in finem.

5. *Propter Deum*, & in Deo uti possumus & debemus illis, quæcumque sunt necessaria, vel utilis statui, & officio nostro.

6. *Superfluitas* blanditur concupiscentiæ propriæ: *Vanitas* inhiat laudi humanæ: *otium* fugit labores &c.

semel 7. abjice omnia, quæ tibi unquam medium 8. aliquod præstare potuerint inter Deum & animam 9. tuam, vel unico temporis momento. Ut autem istud fructuosè implere valeas, attende diligenter omnia, visibilia & invisibilia, creaturasque sensiles & insensiles, quæ tibi media & impedimenta 10. pepererunt, & adhuc parere possent: & tunc veram integramque ab illis fac averfionem, abscissionemque, 11. & perfectam tui ad Deum conversionem. Expendes quoque, an in tali sis loco 12. & statu,

I 5

in

7. In simplicitate vestitûs, sobrietate victûs, & paupertate suppellectilis, librorum, utensilium &c.

8. Semel pro semper per Heroicum actum, vel Propositum.

9. Medium distrahens, elongans, vel omnino separans à perfecta Dilectione, & perpetua recordatione Dei.

10. Huiusmodi media visibilia & sensibilia sunt Creaturæ materiales, caro propria &c. Invisibilia & insensibilia sunt affectiones & Passiones inordinatæ, curiositates, vel errores Intellectûs, malæ consuetudines, tam privatæ, quàm publicæ sive communes, diaboli tentationes &c.

11. Quodcumque, vel quæcumque impedimenta deprehenderis, ea omnia detestari seriò, & efficaciter reiicere debes.

12. Locus, status, & officium, quamdiu sunt in arbitrio nostro, eligi & mutari possunt, ac debent, si nos impendant à Perfectione salutis & Virtutis:

in quo perfectus fieri queas : quem si nondum elegisti , adhuc eligas oportet. Abscindenda 13. insuper & resignanda 14. tibi sunt omnia externa , quæ sunt ultra veram & justam necessitatem : quæ sola , paupertatis Christi amore , contentus sis , videlicet binis , id est , mutatoriis tunicis , & aliis , iisque tantum necessariis vestibus , libris paucis , sobria refectioe unica , vel bina in die , juxta temporis rationem , eligendo in omnibus viliora , ut humilis simplicitas ubique ex te , tuisque studiis 15. reluceat. Nam exterior desiderata paupertas mirum in modum cooperatur vero profectui & paci cordis , quando etiam necessariis libenter cares , illisque cogente necessitate cum tædio & aversione in simplicitate 16. uteris. Ad hæc valde

13. Ubi autem hoc jam non licet , aliis remediis impedimenta removeantur , oportet.

14. *Abscindenda* , amputanda , removenda , relinquenda , & Divinæ Voluntati , vel Superiorum dispositioni , penitus resignanda , cum plena & perfecta indifferentia ad habendum , vel non habendum.

15. *Tuisque studiis* , desideriis , intentionibus , moribus &c.

16. *In simplicitate* , i. e. , cum recta & simplici voluntate adimplendi Voluntatem Divinam.

17. *Abdicatio* , i. e. , abnegatio , suppressio , vilipensio.

de conducunt abdicatio 17. omnis quæ-
sitæ delectationis; voti emissio, si con-
sultum videbitur; creaturarum om-
nium fuga; ad Deum fortis adhæsi-
o; obedientia simplex; 18. voci Dei & su-
perioris tui: 19. diligens custodia cor-
dis, oris, & operum tuorum, & id
genus alia, quæ velut opportuna ad-
minicula sunt assumenda: 20. impedi-
menta autem refecanda: 21. juxta testimo-
nium conscientiæ tuæ, aut moderatoris tui,
facta diligenti perscrutatione, ne intus 22.
aliquod stabile 23. & inhærens vitium, li-
cet minimum: aut foris quicquam su-
perfluum aut curiosum, tibi maneat;
quia illo stante 24. Spiritus sanctus perfe-
ctè in te operari nunquam poterit. Nam
peccata, etiam graviora, 25. in quæ ex
im-

18 *Obedientia simplex* non admittit vel su-
perbam Curiositatem, vel multiplicem Intentio-
nem, sed immediatè soli Deo obedire, & pla-
cere satagit.

19. *Voces Dei*, sunt Inspirationes Divinæ,
vel Angelicæ.

20. Assumenda, observanda, retinenda, &
perficienda:

21. Secundùm quod conscientia propria, vel
Directio legitima, hæc mandat, & inculcat.

22. *Intus*, i. e., in anima tua *stabile*, &
consuetudinarium.

23. *Foris*, i. e., in externis moribus.

24. Illo stante, i. e., sive unum, sive alte-
rum non removeris, & emendaveris.

25. *Graviora*, nimirum inter venialia.

improviso incidimus & quæ deplangimus, facilius remittit Deus, quam minimum vitium inhærens, 26. quod non agnoscimus, aut emendare non euramus.

Ut omnem 1. hominem diligas sicut te ipsum. 2.

EXERCITIUM X.

Decimo exerce te in vera 3. dilectione omnium hominum, juxta exemplum & charitatem Jesu Christi, qui summa & ardentissima dilectione & desiderio omnibus sese totum impendit 4. hominibus, docuitque & præmonstravit illis viam salutis & perfectionis, idque vera &

26. *Inhærens*, & per Consuetudinem in naturam conversum; nam & nos homines magis diligimus, & patientius toleramus eos, qui hinc inde errant, peccant, & nos contristant, quàm illos, qui perpetuò in uno vel in altero, sine omni sollicitudine nos offendent, & incorrigibiles manent.

1. *Omnis homo* neminem excludit, nec inimicum, nec ingratum, nec peregrinum, deformem, ægrotum &c.

2. *Temetipsum* non ad corporales delicias, non ad temporales divitias, non ad vanas laudes, & similia diligere debes, sed ad veram, perfectamque sanctitatem in hac, & in altera Vita ad Felicitatem æternam &c.

3. Nam *vera* dilectio ante & per omnia, in — & ex omnibus hæc intendere, & procurare debet, aliàs Carnalis vel diabolica evadit.

4. *Impendit*, & superimpendisset.

& perfecta *vita*, sanctaque & divina *doctrina*. Dedit quoque se ipsum voluntariè & amorosè in omnem pœnam, contumeliam & confusionem, quæ propterea super ipsum cadere poterant. Quapropter si verè vitam Eius assumere volueris, ipsum in hoc imiteris oportet: ducasque semper sanctam & deiformem 5. vitam coram omnibus hominibus, ut per tuam vitam trahantur ad imitationem vitæ Jesu Christi. Ostendes insuper & docebis proximum tuum bonis adhortationibus viam salutis æternæ. Hinc interdum 6. accedens proximum tuum, loquêris cum eo de virtutibus, ex quibus melior fiat, ut attendere & imitari velit vitam & amorem Jesu Christi: consideret quoque nobilitatem animæ suæ, nimirum quomodo Deus summi ipsius imaginem illi impressit, eam per semetipsum redemit: quodque amor Dei vita sit animæ, quemadmodum anima ipsa est vita corporis: & sicut corpus moritur migrante ex ipso anima, ita anima mortua est absque amore Dei. Hæc & alia

5. *Deiformis* vita est vita Dei Perfectionibus, & Christi Moribus conformis.

6. *Hinc*, i. e., ex hoc, & cum hoc motivo: *interdum*, & non sæpius, ne tædium, aut perditio temporis subnascatur, alloqui, vel Colloqui licet, expedit, & decet, nisi prohibitiones legitimæ, vel occupationes necessariæ hoc impediant.

alia proximis suggeres , quæ Spiritus sanctus docebit , præsertim tibi commissis , vicinis , aut doctrinæ capacibus : credens Deum animas illorum , quas salvare poteris , à te requisiturum tanquam membra 7. tua. Neminem igitur iudices , contemnas , contristes aut lædas : sed dilige omnem hominem , tanquam teipsum , imo aliququaliter plus quam teipsum , utpote te meliorem. Quod ut citius obtineas , persuade tibi omnem hominem esse te ipsum , 8. quia sumus invicem membra ; illique congaudeas , 9. condoleas , servias , & benefacias : 10. opera quoque misericordiæ coporalia & spiritualia toto corde 11. impendas ei , sicut tibi ipsi. Quamobrem assuesce , quam
ci-

7. Sicut qui corpus suum diligit , omnia membra in statu sano conservare studet : sic omnis , qui totam Electorum Familiam diligit , omnes , & singulas partes individuales sanctificare , & beatificare satagit.

8 Omnis amans , amati prospera & adversa , quasi sua , apprehendit & sentit.

9. *Congaudeas* prosperis , *Condoleas* adversis , *servias* superioribus , *benefacias* Inferioribus &c.

10. *Toto corde* , i. e. , cum sancta Intentione quando , quamdiu , quantum , & quommodocumque potes , salvâ omni Justitiâ , Obedientiâ , Castimoniâ , & Parsimoniâ &c.

11. *Motum* , sive rationalis , sive irrationalis hominis cogitationem , aut imaginationem &c.

cito senseris aliquem motum displicentiae aut amaritudinis contra quemcunque hominem, seu quodvis aliud vitium 12. tibi incidere, statim levato dulciter 13. in Deum corde id à te repellere, tanquam virus diaboli; quo nititur charitatem 14. in te necare vel minuere, aut saltem tepidum te facere, & à cursu 15. proficiendi remorari. Nam ex nostra interdum tepidate 16. contingit, quod noxiæ cogitationes, à nobis repulsæ, sæpe redeant, & magnum nobis spiritalis lucri impedimentum 17. parturiant, tametsi illis non consentiamus: quando dissimulamus totis

12. *Quodvis aliud vitium* significat hic quemlibet defectum, naturalem, moralem &c.

13. *Dulciter*, sine violentia, impatientia, tristitia, diffidentia &c. quietè, tranquillè, & devotè &c.

14. *Charitatem*, utpote quæ *Patiens* est, *Benigna* &c. non cogitat malum &c.

15. *Currens* nullibi perdit tempus currendi, ut quàm citissime veniat ad locum sibi præfixum: & suæ salutis, sanctitatis, Perfectionisque sollicitus persecutor nullis huiusmodi distractionibus moram aliquam permittere debet

16. *Tepidum* claudicat in utramque partem, frigoris & caloris: & tepidus homo trahitur, atque distrahitur in omnem ventum incipientiarum, phantasiarum &c.

17. Quæ valde impediunt Recollectionem, Devotionemque; vel omnino inducunt in tentationes, & peccata.

tis viribus nos in anteriora extendere, 18. & divinis nos desideriis continuè pro viribus occupare : ideò ex nostra tepiditate aditum redeundi ad nos facile inveniunt hostes animarum nostrarum : quamquam etiam interdum non nostra culpa, 19. sed solo Dei permissu ad nostri exercitationem, huiusmodi cogitationes nos fatigent.

DE VIA UNITIVA. 1.

*Ut vivas abique omni creatura, peccato,
& delectatione. 2.*

EXERCITIUM XI.

Undecimo exercebis te ad perfectam cum Deo tuo unionem obtinendam.

Hæc

18. In anteriora extenditur, qui plura & maiora Virtutum merita congregat : pluresque ac perfectiores Virtutum actus exercet.

19. In Huiusmodi tentatione nihil negligere, sed Humiliores, fideliores, gratiores, ferventiores ac diligentiores aut fieri, aut manere debemus.

1. Omnis vita nostra est *via*, in qua vel *progredimur* per actus virtutum, quasi per gressus animæ, ad Unionem Dei, quæ fit per Considerationes, & Cognitiones Intellectus, per Affectiones Voluntatis, & per cogitationes seu recordationes Memoriz humanæ: vel *regredimur* per peccata ad mortem culpæ & pænæ.

2. Vivas abque omni Creatura, quam inordinate diligis : absque omni peccato, proprio & alieno, cui consentis : & absque omni delectatione licita, quam inordinate appetis, & voluptuose percipis, quin eam cum gratiarum actione ad Deum referas.

EXERCITIUM UNDECIMUM. 113

Hæc autem unio perfectam requirit denudationem 3. & expoliationem ab omni creatura, ab omni peccato, & ab omni delectatione. Ab omni *creatura* in affectu & intellectu, quantum possibile est, nudus vivere satagas oportet, ita ut etiam à te ipso & omnibus rebus ita nudus 4. fieri & permanere ferventer desideres, sicut nudus ante tribunal Christi 5. stabis, & sicut anima tua nudè & purè ex Deo fluxit, 6. ut sic absque ullo medio 7. Creatori valeas uniri. Vives etiam absque peccato, aut si hoc vix possibile est, forti aversione ab omni peccato, & ferventi conversione ad omne bonum, quod Deus est, sic 8. vivere desiderabis : quia omne

K ne

3. Perfectè uniri non possunt, quæ aliquid habent intermedium : sic & anima Deo uniri nequit perfectè, quamdiu vel creature amor, vel peccati consensus, vel delectationis appetitus ipsam distrahit, elongat, vel omnino separat à Deo suo.

4. *Nudus*, liber & liberatus, sicut &c.

5. Ante tribunal Christi distractiones, & amores rerum, hominum, peccatorumque omnium cessabunt.

6. *Anima*, dum ex Deo fluxit, sicut ex fonte rivulus fluit, i. e., dum creata est à Deo, nullo amore inordinato creature, peccati, & delectationis infecta aut involuta fuit.

7. *Medium* hic semper impedimentum aliquod significat.

8. *Sic*, nimirum absque omni creatura, peccato, & delectatione &c.

ne peccatum, quamlibet minimum, impedit 9. hanc unionem. Quapropter animam & corpus tuum ita custodies, ut nullum membrum moveas, nisi in Deo. 10. Vivas etiam necesse est absque omni delectatione: Et hoc similiter affectu & desiderio 11. supplebis, quod opere prestare non vales: quia quando delectationem aliquam habueris in te ipso, 12. Deus propterea negabit tibi delectationem & suavitatem, quæ ipse, & in & ex ipso est. Talis autem vita sit tibi semper in desiderio, 13. ut extremum posse tuum impendas huic viæ: Et tunc per hoc exercitium invenies te in multis hærrere, 14. à quibus te immunem putaveras. Idcirco semper cavere stude, ne peccata etiam minima delectent te propter se. Pro te quidem desiderabis, quod panis non plus tibi sapiat, quam la-

9. *Impedit*, quia saltem distrahit à Deo.

10. *In Deo*, i. e., propter, & secundum Voluntatem Divinam.

11. *Affectu sincero*, efficaci desiderio, & firmo proposito.

12. *In teipso* delectationem habes, si hanc appetis, vel percipis contra Voluntatem Divinam, vel in relatione in Deum.

13. *Desiderium* istud pro viribus conservari, augeri, & adimpleri debet, aliàs Deo, tibi, & aliis mentiris.

14. *Hærrere*, & adhuc variis imperfectionibus, tentationibus &c. obnoxium esse.

lapis : sed pro Creatoris panis gloria , placebit tibi , quod panis plus sapiat , quam lapis : moxque debes in panis sapore & delectatione transire ad Deum , & gustare Creatorem panis : Et tunc fiet tibi insipidus panis. Pari modo faciendum est cum omni *delectatione* , cui non est annexum per se peccatum : quia Creatoris admirabilis suavitas , delectationem infundit omnibus rebus creatis. Nullum ergo medium 15. ex creaturis in te residere patiaris , sed ab omnibus exutus atque nudatus , nudam divinitatem 16. absque medio aliquo creaturæ (ut est creatura 17.) accedes , quia Deus absque medio te uti desiderat. Nec in hoc Sanctorum invocatio (quæ propter Deum & in Deo fit) te impediet , quia ipsi sunt unus

K 2

spir-

15. Creator infundit delectationem multiplicem creaturis , non ut his inhaeramus , sed ut per creata cognoscamus , & super omnia diligamus summam Creatoris bonitatem , Suavitatem , Charitatemque : necnon ut in laboribus , doloribus , & angoribus nostris licita habeamus solatia.

16. *Nudam Divinitatem accedis* , si cogitationes , & amores tui sine involucris omnibus quarumcumque Creaturarum , similitudinum , & imaginationum quærent , cognoscunt , vident , amplectuntur , & fruitivè possident , ac gustant Deum & Dominum nostrum Jesum Christum.

17. *Creatura ut Creatura* vel non refertur & ordinatur ad Deum , vel non est in Deo , sicut Idea in Artifice est.

spiritus cum Eo. Præcipuum tamen studium tuum versabitur circa contemplationem Dei tui, quem 18. videas omnia bona in omnibus hominibus operantem, quamvis etiam minuta, ut est movere articulum unum ad bonum; Nam hæc ipsa motio, Dei est, qui est vita animæ. Igitur continua introversione stude, quantum potueris, vivere in omni-moda abstractione & nuditate 19. intellectus & affectus ab omni *creatura, peccato, & delectatione*: quia hæc tria fideliter & diu exercitata, faciunt hominem verè cœlestem & angelicum, 20. ita ut liberrimè frui possit Deo suo, prout sola experientia docebit. Idcirco intellectum tuum & affectum semper magis purificare studeas ab omnibus phantasmatibus & imaginibus, exemplo crucifixi Jesu, magis eligens amara quam dulcia, contumeliam quàm honorem, penuriam quàm abundantiam: ut sic puro corde Deo ad-hærens, unus cum Eo spiritus efficiaris. Aliter tamen exercitium istud usurpabit
su-

18. *Videbis per oculos fidei tuæ.*

19. Ut Intellectus & affectus ad Deum, & in Deo *recolligi* valeat, prius *abstrahi* & *liberari*, ac *denudari* ab omnibus creatis debet.

20. *Homo Cœlestis & Angelicus*, secundum illud: *Nostra conversatio, spes, cogitatio, & affectio, & occupatio in Cœlis est, sicut illa Angelorum Sanctorum.*

superior, aliter subditus : aliter innocens, aliter injustus . aliter incipiens , aliter perfectus.

Ut autem facilius ad omnium rerum abnegationem , ad divinæ bonitatis , & tuæ indignitatis cognitionem , & ad fraternæ dilectionis dulcedinem pertingas, & brevi tempore obtineas, quod multis annis , imò tota vita sua proprietarii, etiam magnis laboribus, non percipiunt , revolve in memoria tua studio indefesso, vel saltem habitualiter , & virtualiter in intentione tua circumfer binas has nobilissimas virtutes, videlicet *humilitatem & dilectionem*, diutissimè 21. ruminando, & tibi imprimendo hæc verba, *Nihil sum, Nihil habeo: Nihil præter unum concupisco*. Humilitas vera dicit, *Nihil sum*, (ex conditione & vitio meo) *Nihil habeo*, (nam quicquid in creaturis, aut donis Dei extra Deum habeo aut habere possum, quicquid video, audio vel percipio, in me & ex me prorsus nihil est) *Impotens, insipiens, & nihil sum, nihil valeo, plenus peccato, & miseria*: ideo de me ipso penitus despero. Amor autem sive dilectio Dei dicit: *Nihil nisi unum solum Deum meum desidero*. Confide ergo anima mea Jesu Christo & bonitati illius, & sige totam cogitationem & totum desiderium:

A 3

rium:

21. Indefinenter recogitando,

rium tuum in consideratione ejus : quia quanto minus videris habere à temetipso, tanto plus cupies, poterisque habere amoris 22. à Domino tuo Jesu Christo.

Est autem duplex humilitas : Una, quæ ex agnitione peccatorum & propriæ vilitatis, ex dictamine rationis oritur, quam maximè erga proximum tuum exercere convenit, cujus comparatione te ad nihilum rediges, & omnibus hominibus viliores & inferiores te ex animo reputabis : & tam pro illorum, quam pro tuis peccatis, à Deo tuo tibi præsentè humiliter veniam postulabis : ipsosque excusabis, non credens, quod alii peccatores tantum à Deo sint elongati, quin sæpe, etsi non semper, sese ad Deum convertant, & sinceriori ipsum affectu diligant & honorent, & fidelius de peccatis suis doleant, & sese emendare proponant, juxta gratiam sibi à Domino datam, quam tu. Nec credas inveniri hominem, si tot & tanta peccata commisisset ut tu, totque gratias & beneficia à Deo recepisset ut tu, qui non multo ferventius Deo serviret, quam tu. Quod si hoc pleno corde sentire non potueris, eo ipso te reputes superbissimum, & omnibus aliis hominibus viliores, propter tuam hypocrisim, insanam--

22. Bonorumque aliorum.

namque superbiam, Deo maximè odibilem : quæ te revera excæcavit, ut te ipsum non agnoscas, neque videas, quod quo plura à Deo recepisti dona, eo graviora sint tua peccata & negligentia, & eo stricior à te exigetur ratio de singulis. Et hanc, ut dixi, humilitatem operatur dilectio per rationem, qua se ipsum homo æstimat omni creatura vilior, omni torque tormento & contumelia dignissimum. Estque incipientium & proficientium, ac præcedere debet, fundare, & confirmare hanc sequentem humilitatem.

Alteram humilitatem, quæ est perfectiorum, operatur dilectio per semetipsam : quam in se sentit anima per visionem & cognitionem spiritualem Jesu Christi. Enimverò quando Spiritus sanctus illuminat rationem in visione 23. Jesu Christi, ad considerandum perspicue sanctæ humanitatis Eius humilitatem, & ad gustandum utcumque de bonitate divinitatis illius, mox anima tantam dilectionem & gaudium percipit in illa visione spirituali (quæ 24. vera, sancta & delectabilis est,) quod obliviscitur 25. sui

K 4

ip-

23. In contemplatione.

24. Quæ, i. e. si

25. Qui intensè occupatur cum uno, obliviscitur aliorum : sic etiam hic intensè, intensius, vel intensissimè considerans, admirans, & Amans Jesum obliviscitur magis, vel minus, vel penitus omnium rerum,

ipſius & omnium rerum , & tota innititur
26. dulciſſimo Domino ſuo Jeſu Chriſto ,
ex tota dilectione , qua fertur ad confi-
derandum Eundem. Non attendit hic
ſua peccata prius commiſſa , nec propriam
indignitatem , ſed pro nihilo putat ſe ip-
ſam cum omnibus peccatis & bonis operi-
bus , quæ unquam fecit , ac ſi nulla res
eſſet , 27. niſi Dominus noſter Jeſus Chri-
ſtus.

Stude ergo per conſiderationem humi-
litate & charitatis Jeſu , vel plena fide ,
vel etiam ſentiendo 28. te ipſum non ſo-
lum minimum , ſed etiam quaſi nihilum
judicare , & cum omnibus tuis exercitiis
& operibus bonis tranſactis ad nihilum
redigere , & ab omnibus denudare : &
in paupertate ſpiritus ſentire , te nihil eſ-
ſe , & omnia bona tua ſoli Domino Jeſu
Chriſto adſcribere , ut ſubſtantia tua ſit
tanquam nihil ante illum , non jam dein-
ceps te exiſtimans aliquid eſſe , quum ni-
hil ſis : quia comparatione haud dubio
increatæ & incommutabilis divi-
nitatis Domini Jeſu , (qui ſolus veram
habet eſſentiam , & eſt omnia in omni-
bus)

26. *Innititur* , i. e. , confidit , & adhæret
27. *Ac ſi nulla res eſſet* curanda , vel aſti-
manda ,

28. *Sentiendo* per ſanam rationem , & bo-
nam ratiocinationem ,

bus) tu & omnia nihil sunt. Nam omnes
ge tes , quasi non sint , sic sunt coram Eo.
Et hoc pacto non judicabis proximos tuos
bonos vel malos , sed æqualiter omnes
creaturas respectu Domini Jesu , eiusque
humilitatis & dilectionis , misericordia &
gloriæ , senties tecum esse nihil , cum ex
nihilò factæ sint , & in nihilum redirent ,
si ab eo non conservarentur.

Quando ergo dilectio per donum
Spiritus sancti aperit interiorem oculum ,
29. ad considerandum hanc veritatem
cum aliis circumstantiis , tunc anima ve-
rè fit humilis , quia videt se ipsam sic-
ti est. Et tunc non considerat se , nec
innititur 30. sibi ipsi , sed tota tendit in
cognitionem & dilectionem Jesu , stabili
meditatione & desiderio ipsum assidue
considerans , admirans , amans , imitans ,
consolans , & glorificans.

Et tunc multo perfectius operatur
magna opera , tum interna , tum exter-
na , quam antea solebat. Ista visio 31.
animam etiam confortat & elevat tam
mirabiliter & suaviter , quod non potest

K. 5 gau-

29. Interior oculus est intimior & sublimior
cognitio.

30. Innititur , i. e. credit , confidit , parcit
ibi.

31. Visio , cognitio , & recognitio.

gaudere de hujus mundi aliquo gaudio, neque de ejus aduersitate contristari : quia manet immobilis & insensibilis ad omnia , 32. in solo Jesu requiescere cupiens : habensque oculos suos 33. semper ad ipsum : qui ab omnibus laqueis & tentationibus evellit pedes 34. ejus, destruitque omnes motus superbiæ & vitiorum valde occulte : protegens eam à timore nocturno , 35. à sagitta volante in die , à negotio perambulante in tenebris , ab incurfu & dæmonio meridiano : & per sanctam simplicitatem, quæ est occulta quædam semita , deducit.

32. Qui est immobilis vel in amore , vel in gaudio, vel in luctu , vel in alia Passione Humana , redditur *insensibilis* ad omnia alia &c.

33. *Oculos suos* , tam corporales , quam spirituales.

34. Sicut laquei ponuntur ad capiendos pedes volucrum , sic tentationes sunt ad decipiendos affectus Hominum ; sed ex his , & ab his liberat & præservat nos Jesus ita cognitus , recogitatus & amatus.

35. *Timor nocturnus* est omnis timor malè humilians , & inordinatus. *Sagitta volans* est inanis gloria , vana complacentia , laus humana.

Negotium tenebrosus sunt omnes immunditiæ , astutiæ , fallaciæ , hæreses , & occultæ violentiæ. *Incurfus meridianus* sunt apertæ hominum , & *dæmonium meridianum* sunt manifestæ dæmonum tentationes & tribulationes. Vide S. Bernardum in Psalmum : *Qui habitat &c.*

EXERCITIUM UNDECIMUM. 155

ducens eam ad stabilem secum unionem, qua manebit in Deo, & Deus in ea. Ut autem pro hac felici unionem obtinenda, ignitis aspirationibus, cum profundissima sui resignatione, continue laborare debeat, nihil nisi unum, quod solum est necessarium, desiderans, in sequentibus latius explicabitur.

De aspirationibus, resignatione, & postulatione.

EXERCITIUM XII.

Duodecimo fortiter te exercebis in exercitio quadriformi aspirantis & unientis amoris, i. utens in tua operatione affectu potius quam intellectu: consurgensque 2. magis per aspirationes ferventes, quam per meditationes.

Quod tamen ut obtineas, principio opus tibi erit meditatione devota colligere fasciculum 3. quemdam divini amoris

1. Amor cum amato se unit per repetita suspiria:

2. Surgitque, & elevat à creaturis ad Creatorem suum multò melius per ferventes & devotos actus voluntatis, quam per solas meditationes, altas speculationes, & similia.

3. Fasciculus plura in se continet, sic etiam nos plures Perfectiones, plura beneficia Dei considerare, & recogitare identidem debemus, ut amorem nostrum ergà ipsum accendamus, & augemus, exerceamus.

ris ex beneficiis, quæ Christus tam secundum divinitatem, quam humanitatem suam tibi præstitit, ad inflammandum videlicet cordis tui igniculum: 4. quorum maximum est ejus passio, cujus opus inspicias ad compatiendum, modum ad imitandum, & causam, id est, charitatem illius erga te infinitam, ad inflammandum cor tuum: donec assuefactus, tandem absque prævia meditatione, in primo reflexu mentis, affectus tuus validè erga Deum incalescat, quoties volueris. Et hæc inflammatio est unicum instrumentum & tota radix vitæ contemplativæ, unde confurgit aspiratio ad amorem unientem, qua scilicet fidei anima aspirat flammigeris s. desideriiis, ut per amorem, uniri possit infinito amori, qui Deus est, & ab eo penitus absorberi.

Ut autem ad illius amoris consuetudinem pervenias, assuesces omni loco & tempore, orationes ignitas & ejaculationes ad Deum, mille 6. modis, magno cum fervore emitte, atque ex humili, abstracto, 7. resignatoque corde in cor 8.

4. Cordis nostri igniculus est modicus & incipiens amor noster.

5. *Flammigeris*, i. e., fervidis & devotis.

6. *Mille*, i. e. variis.

7. *Abstracto* à creatis,

8. Dei conjicere, ut det tibi perfectum tui ipsius & omnium rerum contemptum, teque totum unire sibi & absorbere dignetur in immenso amoris sui incendio. Hoc namque exercitium unitatis amoris, initium 9. est & finis omnis perfectionis: quod cum magna violentia 10. spiritus, exercendum est, per quod omnes tentationes & media inter Deum & animam, statim auferuntur, & ipsa magno impulsu perurgetur festinare ad altissimam Dei similitudinem, perfecta scilicet omnium vitiorum mortificatione, & virtutum adeptione: penetratque 11. omnes tentationes & occupationes, & quicquid infra Deum est, in momento, & animam ante nudam Dei praesentiam constituit, cui sese immediate unire desiderat.

Atamen oportebit te diu praeforibus

8. *Cor hic summitur pro voluntate.*

9. Quia Perfectio Sanctitatis consistit in perfecto amore Dei, hic ipse amor Perfectionem inchoat & consummat.

10. *Violentia* ista nunquam degenerare debet in anxietatem, inquietudinem, vel perturbationem aliquam.

11. *Penetrat in momento* omnia, quia immediate ad Deum elevat animam.

Dei praesentia, *nuda* non habet aliquid adjunctum, vel interpositum ex creatis.

bus 12. stare, antequam Deus te velit ad unionem intromittere. Et tunc discretè pulsabis januam pietatis suæ his quatuor exercitationum malleis, qui sunt *offerte, exigere, conformare, & unire*: quibus dilectum tuum excitabis ad intromittendum te in unitatem Spiritus: servando te longanimitè in præsentia Dei 13. per aspirationem unientis amoris. Nullum tamen unquam exercitium cum proprietate 14. possidebis, sed quando senseris te alia 15. via per gratiam trahi, statim dimissis propriis, sequeris & exercebis te juxta tractum Spiritus sancti.

Primò igitur in tuâ ad Deum conversione, Deo liberaliter in holocaustum lau-

12. Diu præ foribus stare est diu in exterioribus, aut brevioribus, Amoris actibus se exercere, antequam interiores, & longiores donentur.

13. *Longanimitè expectare*, & perseverare debemus in actibus virtutum inferiorum, donec admittamur ad actus intimos, & supremos perfecti Amoris.

14. *Cum proprietate*, i. e., cum inflexibili adhæsiōe.

15. *Alia via* sunt aliæ cognitiones, illustrationes, inspirationes, exercitationes &c. quas observare debemus, & sequi quam diligentissimè, & cum sancta libertate spiritus, sine alligatione ad consuetà, vel usitata hactenus exercitia.

laudis offeras omnia, quæcunque Spiritus Dei per inspirationem suam à te exigere potest, maximè perfectam abnegationem & contemptum tui ipsius, abscissionem omnium sensualium oblectationum, quibus cor tuum inordinate posset affici, & maculari conscientia, licet sint res parvæ, ut verba otiosa, vana societas, 16. levitas, curiositas sensuum, & similia. Offeras etiam te ad mortificationem naturalium passionum, ut sunt inordinata tristitia, gaudium, ira, amor, odium, spes, timor, 17. pudor. Etiam ad cærendum voluntariè omni sensibili gratia, devotione, & donis Dei, ad salutem propriè non necessariis. Similiter ad tolerandum prompta voluntate propter Deum omnem adversitatem in fama, bonis, & amicis tuis: omnem quoque agritudinem, pœnam, afflictionem, confusionem & pressuram cordis: & generaliter ad universa, quæ alicui in tempore accidere possunt, resignabis te hilariter & cupidè. 18. In-

fu-

16. *Vana societas* Hominum, *levitas* morum,

17. *Passiones* Humanæ sunt Amor, & Desiderium: Odium, & Fuga: gaudium & tristitia: Spes & Desperatio: timor & Audacia: & Ira.

18. *Hilariter & cupidè* fieri Resignatio vera debet, & adimpleri, non solum verbis, sed vel maximè in opere cum patientia & constantia, quando accidunt nobis tribulationes, desolationes &c.

super offeras te divinò beneplacito, etiam si te ponere vellet ad tolerandum æternum pro amore & honore suo omnes pœnas inferni, duntaxat quoad ipsas pœnas, non autem quoad amoris separationem, instar damnatorum; hoc enim non licet. Et quamvis Deus istud nunquam ab amicis suis exigere possit, vult tamen ut ad omnia etiam impossibilia sese resignent suo beneplacito, sine retractione 19. cordis, sicut Abraham fecit, ut probentur, quantum sibi ipsis mori velint propter Deum. Hoc autem facile poteris, si te ipsum agnoveris esse quasi vas perditum, peccatis plenum, quæ Deus Opt. Max. sua infinita bonitate tibi auferre & consumere paratus est, si te cum illis perfectè eidem resignare & relinquere volueris, quum ipse sit mons quidam amoris, abyssus 20. bonitatis, & fons charitatis. Quapropter nimis stolidus est, qui vile tugurium corporis & animæ suæ, illi offerre dubitat pro tabernaculo pretiosissimo, quod Deus est.

Cum

19. *Retrahere*, i. e., excipere, excusare, resumere, nihil licet in plena oblatione, ac resignatione.

20. Deus amoris sui magnitudine, & altitudine excedit montes: sua infinita, æternaque bonitate exhaustit abyssos: & immensa Charitate sua absorbet fontes universos.

EXERCITIUM DUODECIMUM. 161

Cum vero in his omnibus te perfectè resignatum inveneris, tunc poteris plena fiducia ad aliud hujus exercitii membrum transire, quod est *exigere*, sicut Christus monet: *Petite, & accipietis*. *Exiges* igitur à Domino Deo tuo secundo loco, non solum omne, quod habet, sed etiam omne, quod est. Ante omnia enim petere debes ipsum nudum 21. dilectum Deum tuum, ad fruendum. Eo solo in suo immenso ac nudo amore: Quia in nullo dono Dei licet hominì fruendo 22. requiescere absque peccato, quantumvis nobile & divinum sit, præterquam in solo Deo: sed *uti* duntaxat debet donis Dei, ad hoc, ut ad majorem perfectionem ipsum evehant ac perducant. Nam quando in Dei donis quiescit, statim incipit tepescere à desiderio proficiendi. Post hoc *exiges* à Deo tuo purissimam intellectus illuminationem, primo ad cognoscendum plenissime divinum beneplacitum: atque ad illud exequendum offeres te tam promptè atque perfectè sine retractione cordis, sicut umbra movetur ad motum corporis, à quo fit, juxta exemplar

L &

21. *Nudum dilectum*, i. e., solum Dilectum, & non beneficia Eius, vel alia nobis utilia;
22. i. e., fruitivè.

& similitudinem vitæ Christi. **Secundò** ad cognoscendum plene te ipsum, hoc est, incomprehensibilem tuam vilitatem, ingratitude, indignitatem, ut per hoc te possis perfectè contemnere & humiliare. **Tertiò** ad habendum perfectam notitiam omnium verarum virtutum. Magna quoque orationis instantia laborabis pro ipsis veris virtutibus acquirendis & possidendis, & maximè pro nudo
 23. Dei amore in te magis ac magis augendo. Exiges autem ista seriò valde : desideriumque augmentandi amorem tuum, fruendique increato amore,
 24. tam æstuans inter Deum & animam tuam sit, uti est coruscatio vehemens.
 25. Iste quoque implusus adeo continuus sit in te, sicut anhelitus 26. tuus:

Qui

23. *Nudus*, & ab omni alio amore liberatus est Amor Dei, quando Deus propter semetipsum, & non propter sua beneficia, aut dona amatur, perfecto Amore Benevolentiae, sine omni amore concupiscentiae.

24. Scilicet Ipsomet Deo, summo, unico, Primo, & Omni Bono,

45. Vehemens coruscatio in momento temporis illustrat totum ærem : sic etiam desideria & suspiria tua quasi in momento totam animam tuam ad Amorem Dei illustrare, & inflammare debent.

26. Halitus tuus sine intermissione exit, & intrat cor, & corpus tuum : sic etiam Amoris tui

EXERCITIUM DUODECIMUM. 163

Qui sicut absque cessatione intrat in te, & exit à te, ut possis vitam servare : ita etiam vita creati amoris consistit in sedula reversione animæ cum æstuanti desiderio in suam originem, id est, in amorem increatum, ut illi unicè inhæreat, sicut radii 27. inhærent soli, & ipso fruatur. Cætera dona Dei, ad salutem propriè non necessaria, ut est liberatio à tentationibus, periculis & pressuris, revelatio secretorum, devotio & gratia sensibilis, non sunt absolutè exigenda, sed cum conditione, si ita expedit pro Dei gloria & nostra salute.

De conformatione & unione cum Deo.

EXERCITIUM XIII.

Tertiodecimo loco exerceas reliqua duo suprà dicti aspirantis exercitii membra, laborando ut dilecto tuo magis

L 2

gis

tui actus incessanter exire à Deo ad opera imperata virtutum, & intrare in Deum, vel redire ad Deum debent per elicita Charitatis exercitia. Juxta illud Christi : *Exivi à Patre, & veni in mundum : iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem.*

27. Radii & manent in sole, & procedunt à sole : sic & anima diligens Deum & manere in Deo, & procedere à Deo debet, illud per *elicitos*, hoc per *imperatos* actus Charitatis perfectæ ergà Deum, & Proximum.

gis ac magis conformeris, hoc modo ;
 Videlicet quum ignis amoris fuerit in
 corde tuo accensus, principio exures 1.
 in ipso omnem tuam dissimilitudinem,
 hoc est, omnia vitia & defectus tuos, om-
 nes naturales passiones & immortificationes
 tuas, omnem sensuum propensionem, om-
 nem inordinatum affectum & impatientiam
 universam. Non tamen illas sigillatim
 2. recales, sed in uno fasciculo sumes
 omnes tuas imperfectiones, & projicies
 3. in immensum ignem divini amoris,
 ut ibidem consumantur. Deinde ar-
 denti desiderio deformitatis confurges,
 4. & scintillantibus ac perurgentibus
 postulationibus exiges à dilecto, ut eis-
 dem virtutibus nudam 5. animam tuam
 ador-

1. *Exures*, i. e., deplorabis & emendabis, &
 expiabis omnia peccata tua,

2. Quin tamen ea singulatim enumerare, aut
 rememorari velis; nam talis rememoratio &
 tempus multum consummit, & tentationes vari-
 as causat, & meliora impedit. Sed

3. Post factam Confessionem Sacramentalem
 cum omni debita integritate & contritione, sin-
 gulis diebus, aut horis vitæ tuæ omnia com-
 mendabis & relinques confidenter infinitæ Misa-
 ricordiae, Charitati & Clementiae Dei, ut ea
 quoad culpam, & quoad poenam deleat per Me-
 rita Christi sanctorumque omnium.

4. *Confurges* ab omni tepiditate tua, &
 ferventibus, continuatis, atque instantissimis

5. *Nudam*, & virtutibus privatam, orba-
 tanque,

adornare dignetur, quibus ipse ornatus est in omnibus perfectionibus suis, tam in divinitate quam humanitate sua. Et has multò citius per flammigeras, atque assiduas orationes obtinebis, quam per ullum aliū laborem externum. Specialiter verò te conformabis humanitatis Christi virtutibus, quæ in despectissima & acerbissima morte illius emicuerunt, per affectum scilicet profundissimæ humilitatis, vilitatis, abjectionis, paupertatis, patientiæ, & charitatis: in quibus tam diu te exercebis, subinde renovando ac repetendo flammigeros ad Deum affectus, & quasi violentas quasdam orationes, per quæ Deus potissimum dare solet suæ plenitudinem gratiæ & amoris, donec per experientiam damnis, injuriis & pœnis provocatus, etiam tempore subtractæ gratiæ, in prima & ultima cogitatione tua senseris desiderium illud patiendi pro Christo, ut illi conformeris, usque in finem in te perseverare.

Quantum deinde membrum hujus exercitii est, *unire* & transfundere 6. voluntatem tuam in divinum beneplacitum. Ut enim exercitium præcedens aspirationis

L 3

nis

6. *Transfundere*, plene, atque omnino offerre, relinquere, & conformare tuam Divinæ Voluntati,

nis & unientis amoris ideo continuè agitur, ut quiescas in solo Deo, & flammigeris desideriis in spiritu unum cum eo fias, ad quod nos perducit actuosus & experiens 7. amor: ita in isto unionis exercitio, acutis 8. astantibusque desideriis eniti debes plenissimè absque ulla cordis retractione, voluntatem tuam unire & transfundere in gratissimum 9. Dei beneplacitum: ita ut ex impulsu nudi amoris, ipsum divinum beneplacitum semper sit summum tuum desiderium, gaudium & solatium in omnibus, siue sint exteriores adversitates, infirmitates, persecutiones, oppressiones, & pœnæ: siue interiores pressuræ, subtractiones gratiæ, frigus cordis, obnubilatio sensuum, aut tentatio quæcunque. Et in tali tempore obductionis 10. & tentationis, maximè tibi cavendum est, ne aliquas consolationes per sensus tuos quæras

7. Præter *Habitus* requiruntur plures *actus* Amoris, ut experimentaliter acquiri & gustari possit Unio cum Amato.

8. *Acuta* penetrant lignum; & desideria *acuta* penetrant omne impedimentum quarumcumque distractionum, & occupationum,

9. Omne Dei beneplacitum est tibi saluberimum, ideòque sit tibi gratissimum.

10. Nubes *obducunt*, occultant, & obtenebrant Sydera: sic etiam tentationes, distractiones, & desolationes nostræ absternebrant Lumina Fidei, sanæ Rationis &c.

ras, aut leviter 11. te extrovertas vel occupes, seu otio marcescas : sed semper, quoad poteris, ad bona exercitia te cogas, aut bonis forinsecus operibus saltem te occupes : quæ tibi licet sint tunc insipida, sunt tamen Deo magis accepta, cum fideliter, quod in te fuerit, feceris. Quapropter statue fixum 12. in corde tuo, omnia hæc adversa idcirco tibi Dei permisso accidere, ut probeat fidelitatem tuam, & habeat occasionem copiosius te ditandi omnibus donis & gratiis spiritualibus, si fideliter perseveraris.

Et his breviter præmissis, ac velut in quendam fasciculum 13. pariter collectis, ulterius conscendere debes per amorem unientem, 14. in ipsam charitatem increatam, quæ Deus est : ut sic ibidem anima feliciter liquefacta, 15. omnium

L 4

no

11. i. e. Vanè, aut curiosè.

12. i. e. Firmiter Crede.

13. i. e., in quoddam compendium.

14. i. e., perfectiores & frequentiores actus amoris exercere debes, per quos intimius uniaris cum Deo tuo.

15. *Liquefacta*, i. e., plenissimè resoluta, & parata ad procurendam, & recipiendam omnimodam similitudinem Christi Domini, & Dei nostri,

eorum , quæ petit à Domino , quasi signo factam impressionem 16. recipere mereatur. Cæterum quisquis hæc crebro exercitaverit , & illis perseveranter inhæserit , impossibile est , ut ad vitæ perfectionem non perveniat.

Hinc cum tanto fervore , Dei incipies honorem quærere in omnibus , ut quasi tui ipsius oblitus , 17. pro nihilo ducas te mille pro eo periculis exponere , & non sentias differentiam inter honorem tuum & contumeliam , gaudium & dolorem , sed quicquid ad eius honorem spectare noveris , quantumvis difficile , cum impetu 18. quodam amplectaris. Quùm autem omnia feceris , quæ potueris , quasi nihil te fecisse , imò defecisse , existimabis , erubescens & te ipsum perfecto odio detestans , quod tali ac tanto Domino tam miserè obsecutus sis. Quapropter majora & perfectiora quolibet momento temporis agere & pati desiderabis. Et quia à Dei dilectione vehementer

16. Sicut cera liquefacta recipit omnigenam figuram sigilli impressi.

17. *Oblitus* , & incurius , i. e. , non jam tua quærens & curans , sed illa , quæ sunt Jesu Christi.

18. *Impetus* iste semper debet esse tranquillus , & discretus , & propriè fervorem charitatis significat.

et impedit amor proprius seu dilectio sui, ideo debes te ipsum perfectè odisse : 19. & pleno corde petere ab omnibus despici, conculcari, flagellari, vilissimus reputari, & ad nihilum redigi. Nec pro magno habebis, si in tuis injuriis delecteris, & in tuis doloribus consoles, nisi etiam cupias alios credere, te istis & omnibus pœnis & contumeliis esse dignissimum; & te ipsum adeò abomineris, ut vix tolerare te queas, factus tibi ipsi execratio, adeò ut etiam ab irrationalibus creaturis impugnari & puniri cupias. Et quum aliquid delectabile tibi sumendum fuerit, illud cum mœrore & horrore tui ipsius sumas : ita tamen, ut ne interim necessaria indiscretè tibi subtrahendo, naturam destruas, quum sola vitia tua tibi sint persequenda & destruenda. Quod si hoc pacto animam tuam oderis, ad perfectam Dei dilectionem facile pertinges. Veruntamen scias perfectissimum hoc proprii odii tui ipsius donum, solum Deum dare posse, & dare paratum esse, si id instanter postulaveris. Nec affirmo tamen, quod tibi pro se pati dabit : quia hoc non

L 5

om-

19. Odium hoc solummodò peccata, vitia, & pravas inclinationes, aut consuetudines impugnat, non ipsummet hominem, quem sancto & sano amore prosequi debemus.

omnibus dare solet , 20. sed ad minus dabit tibi velle pati.

Porro si prædicta Creatoris dilectione bene inebriatus fueris , alterum etiam quod in supradicto exercitio postulasti , adjiciet , videlicet ut suæ crucifixæ imagini perfectius conformeris : ut nihil in omnibus & per omnia quæras eorum , quæ tua sunt , sed quæ Jesu Christi , & quomodo illi possis ferventiùs semper servire , placere , & conformari : atque perfectiùs tuam voluntatem abnegare , & ipsum diligere : obliviscens quodammodo tui & omnium rerum , & præ amoris magnitudine non advertens dulce & amarum , tempus & locum , personarumque distinctionem : sed in omnibus creaturis solum quærens & considerans Deum Creatorem , & ejus voluntatem , honoremque , aspiciens quoque plena fide Christum in membris suis. Sicque in activa vita contemplativam ducēs , si te totum 21. recolligens , intres
in

20. Sicut Miles paratus esse debet ad pugnas , ut reportet coronas , quamvis Imperator non cui-libet huiusmodi occasiones subministret : sic nos parati esse debemus ad pugnandum , & patiendum , & promerendum , quamvis non semper habeamus materiam &c.

21. *Se totum* , i. e. , omnes vires animæ , & operationes earum , omnesque sensus tam in-
quàm externos.

in cor tuum, & ejus intima penetrans, resolvās, resignes & amittas 22. te in Deum. Tunc quodammodo deificatus, & in Deum transformatus, ad quodcunque te converteris, nihil nisi 23. Deum considerabis. Et quicquid boni operis Homo fecerit, non hominem, sed Deum solum id facere aestimabis. Sicque Deum invenies in omnibus. Et hoc ipsum oratione magis, quam industria tua, à divina impetrabis largitate.

Porro si ea, quæ supra diximus, nimis tibi ardua fuerint vitæ, incipiens saltem conare semper id eligere, quod fuerit magis honorificum Deo, conforme Christo, utile proximo, adversum tuæ voluntati, cruciabile & ignominiosum tuo corpori: indefinenti cordis desiderio clamans ad Dominum his verbis, videlicet, *Nil sum, Nil habeo; Nil præter dilectionem Jesu desidero.* Et si sic fideliter perseverâris in operatione spirituali, tandem te Dominus misericorditer liberabit à tumultu cogitationis.

22. *Amittas*, i. e., penitus relinquant Deo, & Eius Providentiæ.

23. Quomodo per obvia omnia Deum & D. N. Jesum Christum recogitare, & quasi intueri valeamus, monstrant plures Ascetæ, & Theologi, e. g. *Cardinalis Bona, Laurentius Scupulus &c.*

tationum & affectionum terrenarum, quas nulla arte melius fugabis, quam continuo desiderio dilectionis Jesu Christi. Sed & hoc ipsum desiderium necesse est, ut idem ipse Dominus Jesus inspiret, operetur & conservet in te, non tu: sed te interim opus ejus petente, suscipiente, & non impediante, verum sollicitè conservante. Enimvero quanto perfectiùs omnem tui ipsius amorem & mundanam cupiditatem abjeceris, tanto profundius Deo unieris, & ejus amore inebriaberis: sicut pulchre Esaias, postquam hortatus est nos, ut dissolvamus colligationes 24. impietatis, & solvamus fasciculos deprimentes, & exhibeamus proximis opera charitatis & misericordiæ, & sabbatum 25. Domini custodiamus, promittens dicit: *Orietur in tenebris lux tua, & tenebræ tuæ illuminatæ erunt sicut meridies: & requiem conscientiae dabit tibi Dominus semper, & imple-*

24. *Colligationes impietatis*, & *fasciculi deprimentes*, sunt colligatæ, per multitudinem, vel per consuetudinem, vel per scandalum aliorum, impietates, quæ hominem avertunt & deprimunt à Creatore ad Creaturas &c.

25. *Sabbatum Domini custodire* est quietè ac devotè *cum Deo*, vel *in Deo* vivere. *Cum Deo* vivit, qui *Ei* servit ex *Charitate*: *in Deo* autem, qui *in Eius* consideratione, contemplatione, recordatione, & *Dilectione* sese perficit.

plebit splendoribus gratiarum animam tuam, & ossa tua 26. liberabit. Et post pauca: Dum non facis vias tuas, & non invenitur 27. voluntas tua, ut loquaris sermonem, tunc delectaberis super Domino, & sustollam te super altitudines terra, & cibabo te hereditate Jacob patris tui. Os enim Domini locutum est Promissiones istas. Ecce non est abbreviata 28. manus Domini, ut salvare nequeant. Et reliqua, quæ sequuntur Esaia LVIII. & LIX. Cap.

Ut semper in DEO vivas 1. & quotidie 2. unionem renoves. 3.

EXERCITIUM XIV.

Post omnia hæc, quæ prædiximus, exercitia, gradatim & singulatim tempore suo fideliter expleta, super omnia

26. *Ossa* sunt fortiores Corporis nostri partes, & significant prædominantes passionēs, consuetudines, & similia, quæ *liberari* debent cum gratia Divina à culpis, maculis, poenis, & inordinationibus suis.

27. i. e., dominatur propria

28. *Abbreviata*, i. e., debilitata

1. *In Deo vivit*, qui in Dei Voluntate & Charitate & Præsentia manet.

2. *Quotidie*, sæpius, prout permiserint circumstantiæ,

3. Renovandi sunt actus amoris, bonæ Intentionis, & perfectæ Conformationis,

nia discas verè & perfectè in Deo vivere & manere. Et hoc fieri oportet per duas virtutes, videlicet veram vividamque *fidem*, & per purum, ardentemque 4. Dei *amorem*: Quia parum est te Deum in te 5. habere, quem citò amittere potes, nisi tu ipse quoque in Deo 6. sis totus absconditus, absorptusque. *Primo* quidem firmiter credas, te esse in Deo, & Deum in te, ut sacrum testatur Evangelium & scriptura divina. *Qui manducat*, inquit Dominus, *meam carnem & bibit meum* 7. *sanguinem*, *in me manet*, & ego illo. *Manete in me*, & ego in vobis. *Qui manet in me*, & ego in eo, *hic fert fructum multum*: quia *sine me nihil potestis facere*. *Manete in dilectione mea*. Si *praecepta mea servaveritis*, *manebitis in dilectione mea*. *Rogo, Pater*, *ut omnes unum sint*, *sicut* 8. *& nos unum sumus*.
Deus

4. Amoris ardorem explicat S. Thomas Aquinas in gradu Nono Amoris. Opusc. 61.

5. Deum in nobis habemus per & propter Eius Immenfitatem.

6. In Deo sumus, quando, & quamdiu Cogitationes, & Affectiones nostras in Deo occupamus, abscondimus, consummamus.

7. Duplex est Manducatio, Sacramentalis, & Spiritualis, utraque suo modo sufficit ad Unionem Amoris.

8. Omnes unum sint Unitate Fidei, Spei, & Charitatis.

Deus caritas est, & qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in illo. Attamen ut id clare perspicueque cognoscas, magnum est donum Dei: quod merito ab Eo petere debes. Deinde ubi jam liquidò 9. credideris, senserisque esse te in Deo, discendum tibi est vivere & permanere in illo, quod est homini maximè salutiferum. Cum enim in Deo vivis, vires animæ tuæ & sensus corporis, semper Deo inclusa serves 10. oportet, ubi semper multa gaudent securitate. Ut si verbi gratia, te ipsum in conclavi includas, nihil illic videre, audire, gustare, vel tangere potes, nisi quod est in conclavi: & quotquot foris sunt, neque contingere, neque lædere te possunt: sic quando in Deo vivis, quidquid sive tangas, sive aspicias, sive audias, sive gustes, Deum tibi exhibes præsentem, 11. qui tibi factus est omnia in omnibus. Ideo etiam omnia bona & mala non à creaturis, sed in sancta simplicitate, absque omni multiplicitate & curiositate cogitationum, im-

9. *Liquido*, i. e., Certitudinaliter, vel Experimentaliter.

10. *Semper inclusa serves*, & occupata vel Perfectionibus Divinis, vel Mysteriis, Verbis & Exemplis Christi.

11. *Præsentem* in aliqua Recordatione, vel contemplatione jam huius, jam alterius Mysterii, Attributi &c.

immediatè à solo Deo humiliter recipias , & rursus in Deum referas , quærendo ex- & in omnibus honorem & beneplacitum Dei , proximorum salutem , & tui ipsius humiliationem & emendationem elicere , & fideliter implere , Deoque & omnibus creaturis propter Deum , non contra Deum , maximè autem superioribus tuis , humiliter obedire , abnegata in omnibus tua propria voluntate : quandoquidem te & omnes creaturas cognoscis esse in Deo , 12. nec ulla te potest creatura contingere , nisi prius Deum 13. contingat : eo quod te ipsum totum exueris , abnegaveris , transfuleris , 14. & incluseris in Deo. Et hac de causa Deum semper magis audias , videas , tangas , gustes oportet , quam 15. ullam aliam rem. Ubi ergo Deo sic te ipsum unitum cognoveris , ut anima. tua Deo , quam tuo corpori ,
con-

12. Creaturæ omnes sunt in Deo , quia Ipse omnes & fecit , & conservat , & Comprendit , & penetrat , & gubernat.

13. Quia nihil fieri potest , quod Deus nesciat , omnia tibi accidentia prius Dei scientiam , quàm tuam personam contingunt.

14. Te totum *exuis* per oblationem , *abnegas* per Mortificationem , *transfers* per Resignationem , *includis* per unionem.

15. *Magis* , i. e. , *Principalitè* consideres in omnibus Creatorem , quàm Creaturas.

conjunctior 16. fit : quodque Deus sit æternum , unicum , incomprehensibile & ineffabile bonum , & ex Ipso anima tua profluxerit , tantamque habeat Dei similitudinem , ut creatura nulla , imo nec ipsa dignissima creaturarum omnium virgo semper Maria , animæ nobilitatem plene capere & scire possit : divino tunc succensus amore ad divinitatem accedendo , 17. quotidie matutino 18. tempore ista te poteris ratione exercere , quando videlicet per Christum intrare , 19 & Deo in spiritu intimè te unire volueris.

Coram crucifixi imagine procumbens , firmiter crede , sedere te coram nudo , crucifixo , cruentoque Jesu Domino tuo. Et licet Eum non videas oculis externis , interioribus tamen Eum fideliter aspicere debes. Cum enim te Illi unire , ipsumque super omnia diligere appetas , revera præsens illic adest , haud minus ,

M

nus ,

16. Anima separari à corpore potest , Deus autem ab anima separari non potest , intimè tamen & felicius unitur animæ Sanctæ.

17. *Accessus* iste fit non *gressibus* corporis , sed *actibus* bonis , ac sanctis animæ.

18. *Matutino* , vel quovis alio tempore opportuno.

19. *Per Christum intramus* i. e. , per Christi Merita , Verba , & Exempla reconciliamus , conformamus , & conjungimus nos Deo.

nus, quam pependit in cruce, & nunc est in sinu Patris sui. Et quia quotidie post gratiosam cum Deo unionem laberis in aliquem defectum, & Deus minimum peccatum non patitur in homine, cui se unire 20. debeat, præ nobilitate & sanctitate sua, ideo per sacratissima Jesu vulnera, 21. quæ eam ob causam suscepit, retinuitque, ascendas, ut per eius humanitatem ad divinitatem accedas, sicut ipse ait: *Ego sum ostium, si quis per me introierit, pascua* 22. *inveniet.* Et *primò* quidem profunda cum humilitate ad sacros illius pedes collapsus 23. duo illic facies: in principio lachrymis illos rigabis, & dulciter 24. deplanges, prorsusque immerges te ipsum & omnia peccata tua, omnesque defectus, parvos & magnos, quibus ipsum fidelissimum Patrem tuum in conscientia tua inveneris te rursus of-

20. Nam unionem perfectam impedit etiam minimus pulvisculus in materialibus.

21. Per sacratissima Vulnera ascendimus, quando Vulnerum Merita nobis applicamus, & Vulneratum imitatur.

22. *Pascua* gratiarum Divinarum.

23. Hic iterum Partes ponuntur pro toto, tum ad Memoriam localem, tum ad aliqualem distinctionem.

24. *Dulciter*, quia dulciores sunt lachrymæ Poenitentium, quam gaudia Theatrorum. Item *Dulciter*, nimirum sine anxietate, & diffidentia,

offendisse, in sacra illa pedum vulnera. Aeterna namque bonitas Dei nullum (ut dixi) patitur medium, quantumvis exiguum, ne unam quidem vanam cogitationem, 25. aut morsellum unum, aliter quam oportuit, sumptum, nisi per poenitentiam huiusmodi defectus expurgetur. Secundo sacrosos Domini pedes exterges capillis tuis, id est, firmis propositis, sollicita, & perfecta voluntate peccata omnia, quamlibet parva, devitandi, ita ut mori potius velis, quam peccatum admittere. Deinde ardenti cum desiderio virtutes omnes amplectaris, cunctis vitiis moriendo, 26. eisdemque virtutibus crucifiges 27. corpus tuum, juxta Christi pro te crucifixi similitudinem, uti supra in VII. exercitio latius habetur, ut sic honorem illi suum, quo eum peccando privasti, restituere possis. Tum verò Deo tuo ex animo confidere 28. debes, cunctos illum defectus

M 2

tuos

25. Pro condienda, & sanctificanda refectione eligendæ, & per consuetudinem in naturam vertendæ sunt devotæ quædam aspirationes inter edendum, & bibendum. *Deo gratias* facillimè repeti, vel continuari potest ad singulas buccellas.

26. Cunctis vitiis morimur, quando vitia cuncta in nobis perfectè mortificamus, & eradicamus.

27. Corpus nostrum crucifigimus Virtutibus, si virtutes in corpore nostro figimus, firmamus, & consummamus.

28. *Considerare* sine anxia inquietudine.

tuos in æternum ac immensum exuberantium meritorum suorum pelagus absorpsisse, eosque penitus tibi condonasse.

Et nunc quidem omnibus peccatis tuis, quæ cum incipientibus ita deplanxisti, inferius prorsus derelictis, ad sanctas illius *manus*, quas charioribus amicis suis in signum amicitiae porrigit, cum proficientibus ascendas. Hic verò jam propius accedens ad Deum, tanquam amorem cum illo unionem petiturus (quod qui semel ad minus in die non facit, 30. nescio, an Christianus dicendus sit) principio quidem curas omnes, distractiones & creaturas excludas oportet à corde, & in Deum, cui nihil perire potest, projicias: 31. Deumque tibi revera præsentem, 32. teque ardentissimè diligentem, expectantem,

29. Omnia peccata tua esse remissa tum propter infinitam Dei Misericordiam, tum propter infinita Jesu Christi merita.

30. *Omni die* saltem semel totum Cor nostrum, brevius, aut longius, convertere ad Deum nostrum debemus, Eumque reconciliare, adorare, invocare, amare &c. qui hoc negligit, non curat finem vitæ suæ, tam primum, quam ultimum.

31. *Projicias*, i. e., Deo commendes, & relinquas.

32. *Revera præsentem* per Naturam, & Grati-

EXERCITIUM QUARTODECIMUM. 181

sem, pulsanter 33. attendas : atque ita & te in Deo, & Deum in te, ut ita dicam, includas, collectis pariter universis viribus & sensibus tuis, intra sacratissima manuum vulnera. Deinde Patrem orabis cœlestem, ut sua infinita potentia & memoria tua cunctas amoveat imagines 34. & affectiones extraneas, ipsamque & se ipso & divinis repleat imaginibus & desideriiis. Rogabis & Filium, ut sua sapientia intellectum tuum agnitione summi & increati boni, beneficiorumque suorum, ac suæ voluntatis, & tui proprii nihili, clementer illustret. Orabis etiam sacrosanctum Spiritum, ut sua incomprehensibili bonitate voluntatem tuam & affectus omnes prorsus in se rapiat, absorbeat, & ardentissima charitate inflammet. Denique & crucifixum Jesum instantè precaberis, ut per sanctissimas vires animæ, sensusque corporis sui, omnes vires sensusque tuos cunctis nudare 35. phantasmatibus & vitiis, restituereque eas in locum suum, & illas in se ipso, & se ipsum totum in illis, nudè & purè unire & includere dignetur.

M 3 .

Hinc

33. Juxta illud in cantico : *Ego sto ad ostium & pulso* &c.

34. *Imagines*, i. e. cogitationes, imaginationes &c.

35. *Nudare*, & liberare.

Hinc jam duæ vires animæ, intellectus videlicet & voluntas, quoties Deo uniri vis, denuò tibi non absque labore excitandæ sunt & acuendæ; intellectum quippe extendas ad cognoscendum summam Dei bonitatem, & infinitam charitatem, nobilitatem, sanctitatem: & ad sentiendum cruciatum omnem & pœnam, quæ ex maxima charitate pro nobis sustinuit: & ad admirandum stupenda dilectionis opera, quæ tibi exhibere dignatus est: colligendo omnia illius beneficia velut in fasciculum quemdam, id est, quæcunque cœlestis Pater per unigenitum filium suum præstitit. Hinc jam voluntas accedens amare eum vult, quem novit summum esse bonum, seque æterna charitate tantopere dilexisse. Et hic toto affectu radames illum vehementissimum amatorem, imo infinitum amorem, te perpetuò amantem: Eumque *triplici* diligas amore, videlicet amore *nudo*, ut sis nudus & expeditus ab omni creaturarum dilectione, amicorum quoque & cognatorum, & liber ab externis rebus vestium, librorum, & quarumlibet rerum, quandoquidem simul hæc cum Deo diligere non possunt, cum Deus totum amorem nostrum solus sibi optimo jure vendicet: & Dominus noster Jesus Christus
ejus

ejus unigenitus, pro nobis pauper &
 nudus mortuus sit in cruce. Et istud
 adhuc ad externa pertinet, ideoque nec-
 dum satis est. Sed *secundò* etiam *puro*
 amore nobis diligendus est Deus &
 libero ab internis concupiscentiis. En-
 imvero sunt quidem nonnulli extrinse-
 cus pauperes, sed quamvis nihil habe-
 ant, multa tamen habere concupiscunt:
 Necessarium proinde est, ut & intrinse-
 cus pauperes & puri simus. Hæc autem
 interna puritas potissimum consistit in
 mortificatione cunctarum naturalium pas-
 sionum & vitiorum, & in vera ordina-
 tione & puritate omnium virium animæ,
 ut sint munda & absoluta à mediis qui-
 buslibet & imaginibus, Deumque suum
 mundo ac puro complectantur amore
 sine omni alio amore. *Tertiò* denum
vehementi & efficaci Deus amore diligen-
 dus est, qui utrumque jam dictum amo-
 rem ferè consumat absorbeatque, & te
 unum cum Deo faciat, & ad omnia
 alia velut insensibilem reddat, ut nihil
 amplius sentias, quam amorem tuum
 Jesum dulcissimum: quo fiet, ut sem-
 per in Deo permanere queas, ubicun-
 que vel apud quoscunque te esse con-
 tingat. Hic namque amor 36. nun-
 quam

M 4

quam

36. Etiam inter convivium, colloquia, studia,
 & negotia amor iste fortiter ac suaviter se ele-
 vat ad Deum, & occupat cum Deo,

quam te ab amando, & te ipsum totum in Dei gloriam impendendo, quiescere finet: sed ex ipso est, ut ex singulis quibusque foliis vel gramineis herbulis, tuo conspectui se offerentibus, præclaram optares facere creaturam, quæ pro te, & tecum amaret laudaretque Deum Creatorem tuum: imò si possibile foret, ut ex quibuslibet hominibus cælos condere posses, eosque illi offerre ad suam laudem & gloriam, id tibi perquam gratum esset, libenterque faceres. Hoc jam triplici amore ornatus & accensus, totusque ignita dilectione plenus, sensus corporis virésque animæ tuæ fortiter 37. intra te colliges, & intrahes introrsus in teipsum, quasi rebus omnibus mortuus, 38. atque ita dignissimum atque dulcissimum cor Jesu ignito amore plenus accedens, in illud velut in immensum quoddam summæ bonitatis pelagus, & in infinitæ charitatis abyssum, his VI. exercitiis ingredieris 39. Pri-
mò teipsum totum cum universis creaturis, in simplicitate cordis tui, cum
ani-

37. Fortiter & constanter, non superficialiter tantum & momentaneè.

38. Rebus omnibus mortuus est, qui res nullas amat, curatque.

39. Ingridieris, i. e., Deo amantissimo, Amorique Divino appropinquare, uniri, & immergi conaberis.

anima, corpore, & tota substantia tua, liberrimè in amabilissimam Dei voluntatem, in tempore & æternitate, ad omnem etiam adversitatem & pressuram cordis doloremque corporis, & ad omnia quæ tibi evenire volet, etiam ad pœnam inferni suo pro amore sufferendam, te *offeras* paratum: ut te talem efficiat, possideâtque, qualis illi placuerit, haud secùs quàm cùm necdum creatus esses. Secundò liberè *exigas* à Domino Deo tuo, non solùm omnes gratias & dona, quæ Deus habet, quibusque tu indiges: sed etiam totum, quod Deus est, ut eo solo fruaris in suo nudo & infinito 40. amore. Postulabis etiam tibi nudum 41 & perfectum spiritum, claram cognitionem divinæ bonitatis & voluntatis, & tuæ indignitatis, omnium virtutum notitiam & perfectionem, 42. fortémque in omni virtute perseverantiam. Denique & omnia alia necessaria pro salute tua, tuorum specialium, totius Ecclesiæ, & animarum in Purgatorio. Et quia Deus

M 5

æter-

40. *In suo nudo & infinito*, i. e. in suo purissimo, & plenissimo amore.

41. *Nudum*, & à creaturis, peccatis, vitiis, passionibus, & imperfectionibus universis liberatum.

42. *Perfectionem*, i. e., perfectam acquisitionem, operationem, conservationem & consummationem.

æterna charitas est, qui te ab æterno in sua gestavit 43. divinitate, idcirco tertio illi te *conformabis*, videlicet desiderando, si ei gratum foret, in tanta derelictione, cruciatu, ignominia, paupertate & miseria vivere, in quanta Christus ipse vixit: eisdemque virtutibus audam animam tuam vestiri & ornari, quibus ipse ornatus fuit. Sic etiam quia ipse æterna charitas est, & te quoque in amorem *transformari* oportet, antequam in beatius pervenire queat, idcirco ardenti te desiderio erigens, postulabis ea dilectione ornari, qua Christus ornatus fuit: Ut sic illi secundum divinitatem & humanitatem suam conformis & Deiformis effectus, quarto demum loco fortiter desiderare queas, ut illi possis absque ullo medio felicissimè *uniri*. Tum verò illi jam unitus, 44. ad divinitatem ipsam accedas: ubi quicquid creatum est, foris relinquens, & nec te ipsum quidem sentiens aut cogitans, tam profundè te immerges, ab-

43. Sicut artifex suum artefactum in sua gestat idea, atque memoria.

44. *Unitus*, i. e., reconciliatus, & conformatus, & tanquam membrum suo capiti aptatus Christo, ultiores, ferventiores, frequentiores, & perfectiores actus Amoris exercebis erga Deum.

abscondes & transferes in 45. dulcissimum Deum tuum, imo in ipsum æternum amorem tuum, ipse quoque ignito amore plenus, ut nunquam dehinc à creaturis inveniaris ceu fragilis creatura. Hic ergo desiderabis à summo bono absorberi, & illud 46. vicissim absorbere: quum bonum illud incommutabile nihil aliud sit, quàm abyssus quædam immensa æterni & infiniti amoris. Sicque in corde Jesu liquefas 47. ex superadmirabili amore & bonitate Domini Dei & sponsi tui: rogans eundem, ut aperiat tibi pulcherrimum, lucidissimum, & amcenissimum regnum 48. divinitatis suæ, in illud te prorsus immergi & transformari permittens: dicesque hoc vel simili modo: *O superadmirabilis potentia, sapientia, & bonitas Domini Dei mei. O superadmirabile mirum, & superadmirabile bonum, quando*

45. Ut neque te vel tua, corporalia & temporalia, neque aliquid aliud inordinate cogites, æstimes, diligas, appetas &c.

46. *Absorberi*, i. e., à distractionibus, & imperfectionibus omnibus liberari: & *Absorbere*, i. e. Deum, Deique Perfectiones integerrimè cognoscere, & quasi comprehendere.

47. Ex consideratione Amoris Jesu ad omnes virtutum actus paratissimus evadas.

48. Regnum, i. e. Gloriam, & felicitatem &c.

do me totum transformabis & abscondes in te, & te in me? Quod enim est mari absorbere unam guttam, hoc tibi est absorbere me. O Domine Deus meus & omnia, utinam possem ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima, maxime autem ex mea, facere tibi regnum cælorum, in quo pacem & gaudium haberes, pro omni dolore & tristitia tua, quæ pro me sustinuiſti, libentissime hæc omnia tibi darem & facerem. Patiar, quaſo, pro honore tuo, si vis, pœnam omnium damnatorum, & laudem te laude omnium beatorum. Aperi mibi, quaſo, deliciosissimas divitias superardentissimæ divinitatis tuæ, & absconde me in te, ut à nulla unquam creatura inveniri 49. queam.

Quod si hîc ulla adhuc tibi creati intellectus scintilla 50. superest, attendas paulisper æternam Dei tui potentiam, sapientiam, & charitatem, donec mirabili quodam modo velut in ecstasi, cogitando
fias

49. Inveniri, & ad aliquid inordinatum, vel imperfectum permoveri.

50. Quod si hic, & post tot Exercitia Virtutum, præsertim Amoris Divini, etiamnum cogitationes mundanæ, aut vanæ distrahunt, & inquietant, scintillarum instar, Dilectionis tuæ devotionem, renovatis, & amplificatis Meditationibus, quantò brevioribus, tantò efficacioribus, eas excludere debes, & quasi annihilare, ut

has absque cogitatione, 51. **cognoscendo absque cognitione**, 52. **amando sine amore**: 53. **efficiarisque per gratiam**, quod Deus est per naturam. Denique si sic in corde Jesu conversantem divinitas 54. absorbuerit, felix eris: sentiesque quæ nec dici nec scribi possunt, nec in cor hominis ascenderunt 55. bona Domini, quæ solus expertus utcunque intelligit.

Porro hoc XIV. exercitium, instar aliorum, duabus in die horis observabis, per XXXIII. dies continuos, ad honorem annorum vitæ Christi: & interim quotidie

51. *Raptus in Deum & in Divina, cogitando Deum fias absque Cogitatione creaturarum:*

52. *Cognoscendo Divina fias absque cognitione mundanorum:*

53. *Amando Jesum fias sine amore quorumcumque Carnalium aut spiritualium donorum, bonorum, Hominum, & Angelorum.*

54. *Efficiarisque per gratiam, quod Deus est per Naturam, nimirum tam ordinate, tam intense, tam perfecte Amans Deum propter semetipsum, & cætera tibi convenientia propter & secundum Deum, Deique beneplacitum, juxta statum & officium, obligationes, & occasiones tuas &c.*

55. *Sic Vivens, Amans, & Jesu Christi Humanas virtutes imitans, occultissimas, & felicissimas Dei Perfectiones intelliges, & gustabis, experieris, miraberis, & beatificaberis.*

die communicabis. 56. Et postea, quoad vixeris, omni die semel cœlesti sponso tuo per hoc idem exercitium, manè aut alio congruo tempore, te *resignabis*, *offeres*, & absque ullo medio distrahente & impediante ferventissimè, humillimè, fidelissimè, devotissimè, perfectissimè ac purissimè *unies*: Septimum 57. nihilominus exercitium, etiam supra dictum, nunquam deserturus

*Ad Laudem DEI sublimis & gloriosi, in
sacula benedicti, Amen.*

F I N I S.
O P U S C U L I
Exercitiorum Eschii.

COL.

56. *Communicabis*, vel sacramentaliter cum Permissione discreta: vel spiritualiter cum devotione extraordinaria.

57. Etenim merita, & Exempla Viventis, Patientis, & Morientis D. N. Jesu Christi nunquam sunt amittenda, vel obliviscenda, sed in dies, in horas, in momenta singula Copiosius nobis applicanda.

COLLOQUIUM

Theologi & Mendici

*Compendiosissimam continens absoluta
cum divina voluntate conforma-
tionis praxin.*

*Quod à vetustis exemplaribus Joanni
Thaulero adscribitur.*

Fuit olim insignis quidam *Theologus*, qui
annis octo precibus continuis à Do-
mino id cupiebat obtinere, ut ipsi ho-
minem quemdam ostenderet, qui eum
viam veritatis edoceret. Cumque vice
quadam vehementissimo hujus rei flagra-
ret desiderio, vox quædam cœlitus lap-
sa, ita ipsum allocuta est; Exi foras
ad limina templi, & offendes illic ho-
minem, qui te *viam veritatis* edoceat.
Exiens igitur invenit *Mendicum* quem-
dam disruptis, sordidis, lutosis pedibus,
cujus vestes in universum vix tribus
obolis supputares; quem salutans, ita
affatus est *Theologus*: Det tibi Deus
prosperum mane. Respondit *Mendicus*:
Non memini me unquam *adversum mane*
habuisse. Et *Theologus* Eja, inquit, ut
fortunatum te faciat Deus, quid ita lo-
queris? Respondit *Mendicus*, sed nec
infortunatus aliquando fui. Et *Theolo-
gus*, esto *felix*, ait, quid sibi hæc tua
ver-

verba volunt ; Et *Mendicus* , nunquam ; ait , *infelix* fui. Rursum itaque *Theologus* salvet , inquit , te Deus , jam nunc apertius loquere , neque enim capio , quid dicas. Tum *Mendicus* respondit , libenter id faciam. Optabas mihi , Domine Magister , *prosperum mane* : & ego me nunquam *adversum mane* habuisse respondi. Quando enim *fame* premor , *Deum* laudo ; & si *frigus* patior , si *grando* , si *nix* , si *pluvia* cadit , si *aura serena* est , vel *turbulenta* , *Deum* laudo ; si *miser* sum atque *despectus* , *Deum* similiter laudo. Et ideo nunquam *triste mane* mihi contigit. Optabas etiam *fortunatum me* fieri , & ego nunquam *infortunatum me* fuisse respondi. Novi enim cum Deo , Ei in omnibus consentiens , & subordinatus , vivere ; certusque sum , quidquid ille facit , non posse non esse optimum ; unde quidquid ipse vel dat , vel permittit mihi , sive gratum id est , sive contrarium , ingratumque , dulce vel amarum , latus id tanquam optimum ab ipso suscipio , & ideo nunquam *infortunatus* sum aut fui. Dicebas præterea , ut *felicem me* faceret Deus ; ad quod ego similiter , nunquam *me infelicem* fuisse , subjunxi. Nam *Soli divinae voluntati inhaerere* , *subiacere* & *acquiescere statui* , in quam sic integre omnem meam transfudi voluntatem , ut

quid-

quidquid ille vult, & ego velim; & hac de causa nunquam infelix fui, cum, ut dixi, illius duntaxat voluntati inhærere velim, & meam voluntatem ipsi ex integro resignarim.

Hæc cum *Mendicus* ille retulisset, ita eum rursus *Theologus* affatus est; Quid, obsecro, dicturus esses, si te *Dominus* Majestatis in *abyssum* demergere vellet? Et *Mendicus*, in *abyssum*, inquit, me demergere? revera, si id faceret, duo mihi *brachia* sunt, in quibus Eum amplexarer. Unum est vera *humilitas*, & hoc illi suppono, atque per ipsum sacratissimæ *humanitati* ipsius unitus sum. Alterum, idemque *dexterum*, est amor, qui *divinitati* ipsius unitus est, atque per hunc ipsum circumplector, ita ut mecum ad *infernum* descendere cogeretur. Optatius autem multò mihi foret, in *inferno* cum Deo esse, quam vel in *cælis* sine illo. Ex his igitur *Theologus* ille didicit, vetam *resignationem* cum *humilitate* profunda compendiosissimam ad Deum *semitam*, viamque secretam, & securam esse.

Dehinc iterum ex illo *Mendico* percontatus est *Theologus*. Unde venisset? Cui *Mendicus*, à Deo se venisse, respondit;

N

dit;

dit ; Cumque *Theologus* , ubi *Deum* reperisset , sciscitaretur ; *ibi* , inquit ille , ubi *creaturas omnes dereliqui*. 1. Et *Theologus* , ubi verò , 2. ait , *Eum reliquisti ?* Respondit *Mendicus* , in *mundis cordibus* , & hominibus *bonæ voluntatis*. Et *Theologus* , Quisnam , ait , es tu ? Respondit *Mendicus* , *Rex* sum ego. Sciscitante *Theologo* , ubinam esset *regnum* ipsius , in *anima* sua id esse respondit *Mendicus*. Sic enim , ait , & *externos* , & *internos* meos *sensus regnare* 3. novi , ut cunctæ *affectiones* & *vires anima* meæ , mihi *subdita* sint. 4. Quod profectò *regnum* cunctis *mundi* hujus *regnis* præstantius esse nullus ambigit.

Et rursus *Theologus* , quid , inquit , ad hanc te *perfectionem* perduxit ? Respondit *Mendicus* , nimium 5. *silentium* meum ;
sub-

1. *Ubi* hic significat *tempus* ; nam quando *Creaturas* amare cessamus , *Creatorem* diligere incipimus :

2. *In* autem significat *locum* , quia in *mundis cordibus* *Hominum* delectatur habitare *Deus*.

3. Regere , Coërcere , & gubernare.

4. Cum *universis membris* , & *sensibus corporis*.

5. *Silentium* devotum cum *Dēo* in solitudine , si non semper exteriori , saltem interiori cogitationum , *Passionumque* humanarum.

Sub-

Sublimes meditationes, 6. & unio cum Deo.
In nulla re, quæ Deo minor est, quiescere potui. Jam vero Deum meum inveni, & in ipso pacem & quietem habeo sempiternam, Amen.

6. Sublimes, sanctæ, & continuatæ Meditationes Divinorum, Christianorum, æternorum, Novissimorum &c. Unio facta, renovata, repetita, consummata, frequentius, & ferventius, cum Deo, & D. N. Jesu Christo. Propter hæc & ad Hæc in nulla Creatura, recreatione, occupatione, delectatione terrena, aut carnali gaudere, consolari, & quiescere potui, secundum gradus amoris Priores à S. Thoma explicatos.

U. I. O. G. D.

Diligas Dominum Deum tuum

Ex toto corde tuo, i. e. **Ex- & - cum Purissima, simplici, ac Deiformi Intentione** Ei per omnia, in omnibus, & ex omnibus satisfaciendi, obediendi, placendi, & adhærendi &c.

Ex tota anima tua, i. e. cum plenissima *Conformatione voluntatis* tuæ cum Divina &c.

Ex tota mente tua, i. e., cum perfectissima *Fide*, & indefinenti *Memoria* Eius &c.

Ex totis viribus tuis, i. e. sensibus, & membris, eorumque vel minimis actibus, motibus, gestibus, habitibus, & consuetudinibus &c.

Ex tota Virtute, & integro fervore spiritus tui in inchoandis, continuandis, & perfectis quibusvis bonis operibus officii, statûs, sexûs, & ætatis tua &c.

Et ex tota fortitudine tua, omnique Patientia, longanimitate, gratitudine, & Perseverantia tua in quibuscumque temptationibus, angustiis, miseriis, & tribulationibus &c. usque in finem :

Ut in Omnibus, & ex omnibus, per omnia, & super omnia ametur, honorificetur, & Glorificetur Deus, optimus, Maximus, Pulcherrimus, Perfectissimus &c.

Ex-

Explicatio Orationis Dominicæ Pro Via Purgativa.

Pater noster qui es in Cælis, tam animatis, & rationalibus, quàm inanimatis, Felicissimus, Perfectissimus, Gloriosissimus, Beatissimus,

1. *Sanctificetur Nomen tuum* : non meum superbiæ

2. *Adveniat Regnum tuum*, gratiæ, & gloriæ : non terrenum avaritiæ.

3. *Fiat Voluntas tua* sicut in Cælo, & in terra : sicut in patria, sic & in via : non mea invidiæ, vel iridentis.

4. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie*, non superfluum gulæ

5. *Et dimitte nobis debita nostra*, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris, & nec vindicamus, nec reservamus Iræ.

6. *Et ne nos inducas in tentationem luxuriæ*, quæ sæpissimè labitur in Consensum, quando - & quommodocumque tentatur.

7. *Sed libera nos a malo* acediæ, & impænitentiæ. Amen. Fiat.

Explicatio Dominicæ Orationis pro Via Illuminativa.

Pater noster &c.

Sanctificetur Nomen tuum. Per Fidem Romanæ - Catholicæ.

Adveniat regnum tuum. Per Spem.

Fiat voluntas tua &c. Per Charitatem.

Panem nostrum &c. Prudentiæ.

Dimitte &c. sicut dimittimus &c. Per Justitiam.

Et ne nos inducas &c. Per Temperantiam.

Sed libera nos &c. Per Fortitudinem, fortémque Zelum Honoris & Amoris Divini : salutisque tam propriæ, quàm alienæ.

Explicatio Orationis Dominicæ Pro Via Unitiva.

Pater noster, qui es in Cælis: in Animabus Justis per Inhabitationem Gratiøsam, vel gloriosam :

Sanctificetur Nomen tuum, etiam in nobis & per nos, cogitatione, verbo, & opere, statu, habitu, officio, actûque universo.

Adveniat regnum tuum, in Corde, corpore, anima, & Spiritu nostro per novas gratias, & renovatam Præsentiam tuam

Fiat Voluntas tua sicut in Cælo, & in terra: i. e. sit ista inhabitatio tua tibi tam grata & gloriosa, etiam in terra cordis nostri, sicut est in animabus Sanctorum.

Panem nostrum Quotidianum da nobis hodie & Supersubstantialem Eucharistiæ, si non Sacramentaliter, saltem Spiritualiter, ut renovetur, & perficiatur unio, & Communio mutua Christi & animæ, pro præsentî, & futuro, pro tempore & æternitate.

Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus &c. omnia præterita dimitte, ne impediatur totalis reconciliatio, sed perficiatur, perfectæque maneat ex hoc in æternum.

Et ne nos inducas in tentationem præsentem, aut futuram, quæ nos à te vel distrahat, & elonget, vel omninò separet.

Sed libera nos à malo cuiuscumque distractionis, indevotionis, disjunctionis, dissimilitudinis, & offensionis.

Amen - Fiat hoc totum in singulis horarum momentis, diu, noctæque, atque in omni æternitate &c.

Com-

Compendium Omnium Exercitiorum.

I.

Cognosce & contemplare Dominum Deum tuum , Quis ? quid ? qualis ? Quantus Est Ex Se, A Se, & In Se, & pro te ?

II.

Nosce & cura temetipsum , ex peccato alieno , & proprio , quoad corpus , & animam , in ordine naturæ , gratiæ , gloriæ.

III.

Confidera , indaga , expia , emenda omne peccatum.

IV.

Refræna , & recollige sensus internos , & externos.

V.

Purifica , & Deifica Intellectum , Voluntatem , & Memoriam tuam.

VI.

Mortifica , remove , ordina , vel etiam abiice , & abscinde omnia , quæcumque à Deo te separant , distrahunt , vel elongant.

VII.

Conforma te D. N. J. Christo in Virtutibus univærsis.

VIII.

Jesum Crucifixum 1. Imitare , & te emenda : 2. Ei compatere , & te uni : 3. Ipsum admirare , & considerationes tuas eleva : 4. Exulta in Effectibus Passionis , & Patientem , morientemque Lauda : 5. Resolvere , & transforma te in Ipsum : 6. In Eo quiesce , & persevera.

N 4

IX.

FX.

Dilectionem Dei, quæ impediunt, remove?
quæ promovent, & perficiant, arripe.

X.

Amorem Proximi verbo, opere, & exemplo
ubique demonstra, & exerce, sine omni ama-
ritudine, cum perfecta dulcedine cogitationum,
affectionumque.

XI.

Sine omni creatura, peccato, & delecta-
tione voluntaria vivere satage, ut in' nudo
Intellectu, & Affectu, cum humilitate, &
Charitate Deum per omnia, & in omnibus in-
venias, possideasque.

XII.

Beneficia, & Perfectiones Divinas meditare,
atque ex iis inflammare: ora, aspira offer,
pete, conforma, uni, immerge te Deo tuo,
cum singulari Zelo honoris Divini, & odio
tui ipsius.

XIII. & XIV.

Simpliciter, & fideliter vive, & mane in
Deo: quotidie propinquius ad Deum accede per
Christum: roga Patrem Caelestem, ut memori-
am tuam magis, ac magis purificet: roga
Filium Dei, ut intellectum magis ac magis
illuminet: roga Spiritum Sanctum, ut volun-
tatem magis, magisque inflammet: roga Jesum
crucifixum, ut mores sensusque tuos magis,
ac magis conformet suis sensibus, & Moribus:
quatenus per illuminati intellectus, & inflam-
matae voluntatis *nudum* ab externis, *purum*
quoad interna, & *vehementem* in omnibus, at-
que ex omnibus amorem, Creatura omnia con-
temnuere, relinquere, & pertransire, in cor Je-
su

su introire , & novo semper fervore teipsum offerre , multa petere , Deo te perfectius conformare , unire , & absorbendum , ac deificandum immingere valeas. Amen.

Passionum Humanarum Usus bonus , & sanctus.

Ama

Deum , æternum , immensum , unicum & omne Bonum tuum.

Desidera

Jesu Christi Imitationem & similitudinem , tanquam *medium* securissimum ad Beatitudinem æternam.

Gaude

In sudoribus , laboribus , tentationibus , cum merito supernaturali exantlandis , vel exantlatis,

Odi

Peccatum , summum , & infinitum malum.

Fuge

Omnes peccandi occasiones , Inclinationes , & consuetudines ; omnesque hæreses , errores & errores.

Tristare

De peccatis tam propriis , quàm alienis : eorumque fautoribus , & fomentis.

Spera

In Deo & Jesu Christo , Sanctisque Eius.

Despera

De te , de mundo , & diabolo.

Aude

Aude.

In bonis ad meliora.

Time.

Mala & peiora , peccata & scandala.

Irafcere.

Tibi soli semper.

Duodecim Consilia Evangelica, ex Dionysio Carthusiano , in Festo S. Lucæ.

Primum est *Perpetuæ Castitatis*, quod omnem voluptatem Carnalem & voluntariam , etiam illam alias in matrimonio licitam , abscindit , & excludit tam à Corpore , quam ab anima.

Secundum est *Perfectæ Paupertatis*, quod non solum possessionem , sed & affectionem rerum temporalium eliminat.

Tertium est *Obedientiæ plenariæ* usque ad mortem Crucis , quod non tantum Præcepta & Vota , sed & Consilia , justaque Superiorum mandata omni voluntati , & discretioni propriæ semper humiliter , simpliciter , & fideliter præponit , atque adimplere satagit.

Quartum est de *Amore Inimicorum*, sive adversariorum , qui in tantum est præceptus , ut nullum , quantumvis magnum , odisse , à precibus nostris Communibus excludere , post sincere peccatam reconciliationem ab amicitia nostra rejicere,
in-

Injustè punitum , vel crimino damnatum velle , vel in extrema necessitate derelinquere unquam liceat : *Consultus* autem , & extraordinariæ virtutis , si etiam non precantibus veniam indulgemus ; ad novam amicitiam tum verbis , tum factis invitamus : *specialiter* pro iis oramus : singularia beneficia eis exhibemus : eorum defectus , vel excessus , injurias , ingratitude &c. excusamus , oblivioni mandamus , omni vindictâ liberamus &c.

Quintum est *Constans Patientia* , sive *Manfuetudo* in quibuslibet injuriis , cum voluntate seria & efficaci semper plures tolerandi , nisi Honor Dei , salus animarum , aut quies salusque publica aliud exoptulent. In tantum *præcepta* est hæc Manfuetudo , ut nunquam liceat propter qualemcumque injuriam admittere , aut fovere iram , indignationem , odium , rixam : vel instituere processum injustum , aut summere vindictam privatam.

Sextum est *Misericordiæ tam Spiritualis* , quàm *Corporalis* fervens , frequens , & perseverans exercitatio : in casu necessitatis *extremæ* hæc est præcepta , uti etiam extra hunc casum de *Superfluis* , vel quali talibus.

Septimum est *Non jurare omnino* , quod alioquin nunquam sine *veritate* , *Iustitia* , *Necessitate* , & debita *Reverentia* licet.

Octavum *Fuga perpetua omnis* , etiam remotæ , *occasionis ad peccandum* ; fuga enim *occasionis proximæ* cadit sub præceptum , sicut fuga ipsius peccati.

Non-

Nonum *Intentionis bonæ frequentior renovatio* ; nam ex præcepto diligendi Deum in omnibus , per omnia , super omnia , & ex omnibus tenemur nos Convertere ad Deum , non solum in primo usu Rationis & Fidei , sed etiam omni die & hora &c.

Decimum est *Conformitas operum cum Verbis* & prædicationibus , propositis , ac protestationibus , seu professionibus nostris : quoad præcepta , & vota est *præcepti* , quoad supererogatoria verò *Consilii*.

Undecimum est *Suppressio* , vel *abdicatio omnis curæ* & sollicitudinis immoderatæ , etiam in utilibus , ac necessariis.

Duodecimum est *Correctio fraterna* . quæ in peccatis gravibus , quandocumque habetur occasio favorabilis , & sperari potest effectus optabilis , cadit sub præceptum Dilectionis Dei , & Proximi.

